

Nedre Eiker
kommune

ÅRSRAPPORT 2019

Nedre Eiker kommune

Nærhet til alt og muligheter for alle

Besøksadresse: Rådhusgata 2, 3050 Mjøndalen
Postadresse: Postboks 399, 3051 Mjøndalen
Tlf. 32 23 25 00 nedre-eiker.kommune.no
Alle KOSTRA-tall er hentet fra SSB.no/KOSTRA
16. mars 2020

Foto: Torbjørn Tandberg, Anette Blom,
Dagfinn Kolberg © 2020
Grafisk formgivning: Nedre Eiker kommune
(Gunnlaug Moen Hembery)

Nedre Eiker kommune ligger ved den vakre Drammenselva med tett bebyggelse på begge sider av elva, og med store skogarealer i åsene rundt. I dag bor det 25.287 innbyggere i Nedre Eiker kommune. Kommunens historie er preget av industriens framvekst og tilbakegang.

I middelalderen fantes det møller og sagbruk som produserte for eksport. Senere ble det etablert spikerverk, teglverk, kalkovner, gummivarebedrift og et stort bomullspinneri. Det ble for første gang registrert tømmerfløting i året 1349. Da treforedlingsindustrien vokste fram for 100 år siden ble Nedre Eiker en industri-kommune av dimensjoner.

Rundt 1970 ble de fleste av våre tradisjonsrike bedrifter nedlagt og tømmeret forsvant fra elva. Det ble starten på en endring fra et industristed til et sted hvor det satses på service og handel som næringsvei.

INNHold

3	Ordførerens kommentar	17	Utvikling i frie inntekter	40	Kultur og fritid
4	Politisk sektor	18	Lån, renter og fradrag	44	Helse og velferd
5	Rådmannens kommentar	19	Økonomisk stilling	51	Sosiale tjenester og tiltak
6	Organisasjonskart		Internkontroll		NAV Eiker
9	Året som gikk	20	Ansatte	54	Tekniske tjenester
10	Årsberetning	21	Sykefravær	61	Vann og avløp
12	KOSTRA	22	Innbyggere og folketallet	64	Nedre Eiker
14	Balansen	23	Sentraladministrasjon		kirkelige fellesråd
15	Investeringer	26	Oppvekst og	67	Kart over Nedre Eiker
16	Arbeidskapital og likviditet		Spesialtjenester		
			barn og unge		

BENT INGE BYE (Ap) *Ordfører i Nedre Eiker kommune*

Prosessen med å etablere den nye kommunen Drammen har vært den altoverskyggende aktiviteten i Nedre Eiker kommune i 2019. Det gjelder politisk, administrativt og driftsmessig. Det har vært et krevende år med stor belastning på spesielt de ansatte. Jeg er imponert over den innsatsen som er nedlagt i en periode med store omstillinger. Kommunen har klart å opprettholde driften og servicen til innbyggerne til tross stort press på enkelte. Noen har hatt dobbeltrolle – arbeidet både for Nedre Eiker kommune samt hatt oppgaver for Nye Drammen. Det er også slik at noen valgte å slutte. Men organisasjonen viste styrke og taklet de utfordringer som dukket opp. Jeg vil i den forbindelse gi honnør til de ansattes organisasjoner og deres tillitsvalgte.

Jeg vil også framheve den innsatsen og aktive deltakelse de tillitsvalgte viste i det viktige arbeidet med å bygge opp organisasjonen til Nye Drammen. De gikk inn i prosessen med en offensiv og konstruktiv holdning og uten deres medvirkning ville ikke «byggverket» fått et solid fundament.

Samarbeidsånd preget også den politiske prosessen. Mange politikere fra Nedre Eiker deltok i det viktige utviklingsarbeidet. Dersom vi ser på protokollene fra møter i kommunen, er svært mange saker naturlig nok relatert til nettopp Nye Drammen. Protokollene fra kommunestyret, formannskapet og hovedutvalgene viser at Nedre Eiker spesielt i høstmånedene var på «oppløpssiden» til den nye kommunen og innrettet på å gi den politiske «stafettspinnen» videre.

Men det manglet ikke på såkalte tunge og viktige saker. Buskerudbypakke2 har vært et stridstema i hele Drammensregionen gjennom lenger tid, også i Nedre Eiker. Flertallet i kommunestyret valgte å stemme nei til forslaget til pakkeløsning, noe som medvirket til at Buskerudbypakke2 ble skrinlagt.

Ny hovedadkomst til Åsen fant også sin løsning i 2019. Det vil åpne for en lenge planlagt utbygging i Åsen-området. Apropos utbygging – Nedre Eiker har hatt en pen vekst i de

senere år. 2019 var ikke noe unntak. Dette året ble historisk. Kommunen nådde 25.000 innbyggere.

Noe av det mest tilfredsstillende og gledelig var at kommunen fikk avsatt midler i budsjettet og startet planleggingen av nytt sykehjem i Krokstadelva. Nedre Eiker kunne levere over til Nye Drammen konkrete planer med tegninger og framdrifts-prosedyr til dette prosjektet. Mitt håp er at planene realiseres så snart som mulig og det er betryggende at det politiske nivået i Nye Drammen har blinket ut bygging av sykehjemmet som en prioritert oppgave.

2019 var valgår, denne gangen til den nye kommunen. Planleggingen og gjennomføringen gikk naturlig nok i regi av Nye Drammen, men involverte mange fra Nedre Eiker. Jeg må gi honnør til de ansatte som deltok aktivt i organiseringen av valget. Med tilfredshet registrerer jeg at politikere fra flere partier fikk sentrale og viktige posisjoner i ledelsen av den nye kommunen. Nedre Eiker utgjorde fra årsskiftet sammen med Drammen og Svelvik i den nye kommunen – Drammen. Nedre Eiker opphørte som egen kommune. Jeg legger ikke skjul på at jeg som de fleste andre politikere i det avgående kommunestyret synes det er vemodig, men jeg står fast på at jeg mener det var en riktig beslutning. Så har jeg full respekt for dem som er av en annen mening. Men nå håper jeg alle kan slutte opp om den viktige oppgaven det er å utvikle den nye kommunen til beste for innbyggerne.

Jeg har hatt det privilegium å få være ordfører i Nedre Eiker kommune i åtte år. Sjøl om det i perioder har vært krevende og ansvarsfullt, vil jeg alltid se tilbake på disse år som en spennende og usedvanlig fin tid. Jeg har vært så heldig å treffe og bli kjent med mange, mange flotte innbyggere og hatt kontakt med foreninger, lag, organisasjoner og miljøer som danner et solid og uvurderlig fundamentet for utvikling og trivsel i lokalsamfunnet. Til slutt vil jeg takke alle ansatte for innsatsen og samarbeidet og rette en stor takk til politikerne for samarbeidet.

Ordfører Nedre Eiker kommune
Mjøndalen 31. mars 2020

POLITISK SEKTOR

I 2019 ble det avholdt syv politikerdager.

Formannskapet har i tillegg til sine faste møter deltatt på generalforsamling i Vestregionen.

Fellesnemnda for Nye Drammen har avholdt ni møter i 2019 og felles partssammensatt samarbeidsutvalg har avholdt åtte møter i 2019.

Utvalg for Sentraladministrasjon og Tekniske tjenester har vært på befaring i forbindelse med behandling av fire saker.

Barn og unges kommunestyre

Under budsjettbehandlingen for 2019 vedtok kommunestyret å bevilge 100.000 kroner til barn- og unges kommunestyre. Budsjettet ble delt i to. 50.000 kroner skulle fordeles likt på skolene (5.000 kroner på hver). Hver skole fikk i oppdrag å skrive en orienteringssak til barn og unges kommunestyre hvor de orienterte om hva de ville bruke 5.000 kroner på å kjøpe inn til sin skole. Skolene ønsket å bruke pengene på følgende:

- Veiavangen ungdomsskole – sittemøbler til fellesarealer og spill og aktiviteter til bruk i friminuttene
- Åsen skole – bokseputer, boksehansker og basketballnett
- Mjøndalen skole – micro:bit Board Computer Bundle og bevegelsesradar/hastighetsmåler
- Rosendal skole – fotballmål
- Eknes ungdomsskole – to bærbare høyttalere

- Steinberg skole – bøker til biblioteket, moon-challenge baller og fotballer
- Stenseth skole – denver BT-høyttaler med DJ bord og kinballer
- Krokstad skole – bandyskøyter
- Killingrud ungdomsskole – to brukte bordtennisbord
- Solberg skole – hoppetau, fotballer, monsterball og smashball

De resterende 50.000 kronene ble gitt som tilskudd til veldedige organisasjoner. Hver skole fikk i oppdrag å skrive en sak til barn og unges kommunestyre om hvilken organisasjon de ville gi penger til. Saken måtte være godt begrunnet. Dette bidro til gode diskusjoner og samarbeid på tvers av skolene for å komme fram til noe felles fremfor at hver skole kun skulle forhandle om penger til sin egen skole.

Barn og unges kommunestyre vedtok enstemmig å gi tilskudd til følgende organisasjoner:

- **Barnekreftforeningen fikk 20.000 kroner**
- **Stine Sofies Stiftelse fikk 10.000 kroner**
- **Redd Barna fikk 25.000 kroner**

Tilbakemeldingene fra lærere, elever og andre involverte var veldige positive. Flere lærere er erfarne som ansvarlige på skolene for barn og unges kommunestyre. Endringen som ble gjort med å dele budsjettet i to er positivt. Formålet med møtet om å gi et innblikk i lokaldemokrati ble oppnådd.

UTVALG	ANTALL MØTER 2019	ANTALL SAKER 2019	ANTALL MØTER 2018	ANTALL SAKER 2018
Kommunestyret	7	82	9	117
Formannskapet	11	60	14	109
Utvalg for Sentraladministrasjon og Tekniske tjenester	11	90	13	150
Utvalg for Helse og velferd	6	18	7	32
Utvalg for Oppvekst og kultur	7	42	8	56
Partsammensatt utvalg	3	4	5	15
Kontrollutvalget	11	76	7	57
Klagenemnda	2	6	5	15
Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	7	18	8	55
Interpellasjoner	3	4	3	3
Valgstyret	1	1	3	5
Valgkomiteen	4	15		
Kommuneplanutvalget			2	2

TRULS HVITSTEIN

Rådmann i Nedre Eiker kommune

Årsrapporten er en del av rådmannens rapportering til kommunestyret og gir en beskrivelse av utviklingen i kommunen på viktige områder som økonomi, tjenester, innbyggere og ansatte. Årsrapporten må leses i sammenheng med regnskapet for å få det hele og fulle bildet.

Årsrapporten innledes med en oversikt over politisk og administrativ organisering, en overordnet analyse av økonomiske resultater og status, nøkkeltall og KOSTRA-tall. Rapport for hvert rammeområde følger med hovedfokus på mål og resultater på tjenesteområdene.

2019 var siste året Nedre Eiker bestod som egen kommune. Den 31.12.2019 legges kommunen ned og blir en del av nye Drammen kommune fra 1.1.2020. Netto driftsresultat ble et underskudd på 11,4 millioner kroner, som i hovedsak skyldes overforbruk på områdene Helse og velferd og Sosiale tjenester. Resultatmessig klarte kommunen allikevel, som i de to foregående år, å drive med et økonomisk positivt resultat. Regnskapet er gjort opp med et overskudd på 22,9 millioner kroner som tilskrives nok et år med skatteinntekter som er høyere enn budsjettert.

Selv med stram økonomi klarte kommunen å levere gode tjenester til innbyggerne, og kommunen ble i juni 2019 meldt ut av ROBEK. Dette var i henhold til vedtatt plan om dekning av det akkumulerte underskuddet fra tidligere år. Kommunen har ved utgangen av året et disposisjonsfond på 34,5 millioner kroner, som sammen med et regnskapsmessig overskudd på

22,9 millioner kroner tilsier at kommunen går inn i Drammen med 57,4 millioner kroner i reserver.

Det er imidlertid svært viktig å være klar over at skatteinntgangen i de fire siste årene i hele landet av ulike årsaker har vært høy, men at denne ekstra inntekten ikke kan påberegnes i årene fremover. Rammebetingelsene ellers er ikke blitt spesielt bedre og kommunen går med for høy fart på utgiftssiden inn i 2020.

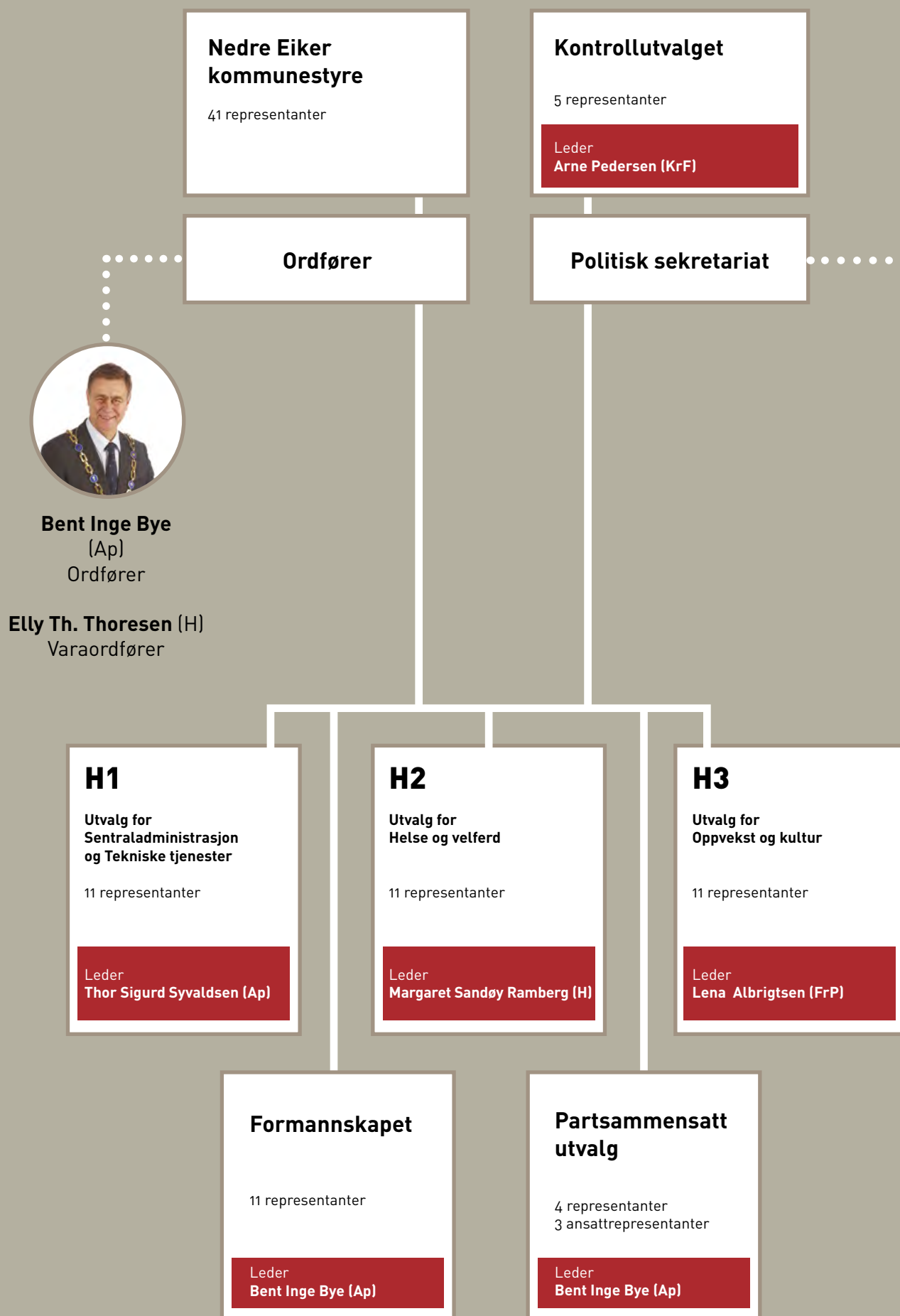
Investeringsbehovet i Nedre Eiker kommune er av en slik art at den nye kommunen må foreta strenge prioriteringer i årene som kommer. Bygging av nytt sykehjem og investeringer innen skolene er så store økonomiske løft at kommunen ikke hadde hatt økonomiske muligheter på lang tid til å klare dette alene.

Arbeidet med å bygge opp den nye kommunen har involvert mange av våre ansatte, og har preget kommunen ressursmessig i året som er gått. Våre dyktige ansatte har i stor grad bidratt i oppbygging av ny kommune. Mange ansatte har hatt roller i ny kommune, samtidig som de har ivaretatt løpende drift i Nedre Eiker. Alle ansatte skal ha en velfortjent takk for den innsatsen som er lagt ned i 2019.

Med fokus på kommunens innbyggere, gode tjenester og begeistring for den jobben alle ansatte daglig gjør skal vi sammen med Drammen og Svelvik kommuner løse de utfordringer som kommer.

Rådmann Nedre Eiker kommune
Mjøndalen 31. mars 2020

POLITISK ORGANISERING OG LEDELSE

ADMINISTRATIV ORGANISERING OG LEDELSE

Rådmann

Politisk sekretariat

Ine Helen Haugan
Fagansvarlig

Truls Hvitstein
Rådmann

ETAT TEKNISKE TJENESTER

Andreas Farsjø
Kommunalsjef

Erik Mathiassen
Konstituert 1. mai

Samfunnsutvikling

- Overordnet planlegging og utvikling
- Arealplan
- Byggesak
- Geodata

Eiendom

- Nybygg
- Rehabilitering
- Bygningsdrift og vedlikehold
- Boligforvaltning
- Park og grønt
- Kommuneskogene

Renhold

Bestiller kommunalteknikk

- Vei
- Vann og avløp
- Renseanlegg
- Dammer og vassdrag
- Renovasjon

Kommunalteknikk drift

- Vei
- Vann og avløp
- Renseanlegg
- Dammer og vassdrag
- Maskinforvaltning
- Verksted

PERSONALSEKSJONEN

Jan Tore Skjørshammer
Personalsjef

Beredskap

Informasjon og service

- Sentralarkiv
- Innbyggerkontakt
- Kommunikasjon

Lønningskontor

- Nedre Eiker, Øvre Eiker, Lier og kommunale foretak

ETAT OPPVEKST OG KULTUR

Siri Sørensen
Kommunalsjef

Oppvekst

- Læringscenteret
- Kulturskolen
- Krokstad skole
- Solberg skole
- Mjøndalen skole
- Steinberg skole
- Stenseth skole
- Åsen skole
- Veiavangen ungdomsskole
- Killingrud ungdomsskole
- Eknes ungdomsskole
- Sagstedbrua ungdomsskole
- Grinde barnehage
- Stensethalleen barnehage
- Hatten barnehage
- Møllenhof barnehage
- Langløkka barnehage
- Åsen barnehage
- Steinberg barnehage
- Stenberghaugen barnehage
- Vassenga barnehage

Spesialtjenester barn og unge

- Barnevernet
- Forebyggende enhet
- Pedagogisk psykologisk tjeneste
- Fagteam barnehage
- Helsestasjon
- Skolehelsetjenesten
- Familiehuset

Kultur og fritid

- Kulturkontor
- Frivilligsentralen
- Vaktjeneste/utleie
- Nedre Eiker bibliotek
- Eiker Arkiv
- Down Under
- Juniorklubber
- Eknes svømmehall

ETAT HELSE OG VELFERD

Maria Schefte
Kommunalsjef

Sudhir Sharma

Konstituert 1. august

Tjenestetildeling og samordning

- Saksbehandling
- Boligtjenesten
- Fellesoppgaver

Samordna hjemmetjenester

- Bråta helse- og aktivitetssenter
- Dagtilbud
- Hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp

Institusjonstjenesten

- Bråta omsorgsboliger
- Solberglia sykehjem
- Haglund omsorgsboliger
- Spinnerisletta

Tjenester til funksjonshemmede

- Bofelleskap
- Dagtilbud
- Ambulerende team

Helsetjenesten

- Fastleger og sykehjemsleger
- Veksthuset
- Berggården
- Fysio- og ergoterapitjenester
- Psykiske helsetjenester
- Ambulant team psykisk helse
- Transport og hjelpemiddelformidling
- Innsatsteam

Sosiale tjenester og tiltak

- NAV Nedre Eiker
- Rusomsorg
- Økonomisk sosialhjelp
- Booppfølging

Flyktningetjenesten

- Introduksjonsprogrammet
- Myrabakken bofelleskap

ØKONOMISEKSJONEN

Liv B. Østberg
Økonomisjef

- Innkjøp
- Regnskap
- IKT
- Skatt

HERMAN WILDENVEY
FUNDADO DO INSTITUTO DE INVESTIGACAO E
DESENVOLVIMENTO TECNICO E CIENTIFICO
DA UNIVERSIDADE DE LISBOA
1957

HERMAN
WILDENVEY

ÅRET SOM GIKK

FLOMSIKRER WILDENVEYS PLASS

Mange har lurt på hvorfor Wildenveys plass er gravd opp og hvorfor halve parkeringsplassen ved parken er brukt som riggområde for anleggsarbeidet. Svaret er at NVE og kommunen er i gang med etterlengtede flomsikringsarbeider. Ved høy vannstand i Drammenselva, eller ved ekstreme nedbørsmengder, er Mjøndalen sentrum svært flomutsatt. Årsaken er at vannet ved høy vannstand i Drammenselva presses fra elva og inn i sentrum via blant annet Vrangbekk, som ligger i rør under parken. Et viktig ledd i flomsikringen av Mjøndalen er å sikre at dette ikke skjer. Det skal derfor bygges en pumpestasjon for å pumpe vann fra Vrangbekk ut i Evja, samt at det skal bygges en flomvoll mot Evja. Det skal også etableres et overvannsmagasin som skal ta imot overvann fra omkringliggende områder.

Oppgradert park

Det er imidlertid ikke bare under bakken det skjer store ting på Wildenveys plass. Området vil også få et skikkelig ansiktsløft som park. Et av målene er at vassdraget skal bli en større del av nærmiljøet enn tidligere. Det skal anlegges et amfi ved Evja samt at pumpehuset skal kles med glasskunst på to sider. Det blir nye gang- og sykkelstier – og selvsagt kommer statuen av Herman Wildenvey tilbake. Statuen er tatt forsiktig ned og oppbevares på et trygt sted mens anleggsarbeidene pågår. Kunsten blir en integrert del av flomprosjektet i godt samarbeid med NVE. Her blir det satset på to ulike felt, med kunstinstallasjon av billedkunstner Ole Lislerud, på fasaden av pumpestasjonen, samt poesiinstallasjoner med poetene Fredrik Høyer og Øyvind Haanes som relaterer seg til Wildenveys diktning.

Ferdig høsten 2020

Høsten 2020 skal alt arbeidet i parken være ferdig. Da vil også parkeringsplassen ved Wildenveys plass igjen være fullt tilgjengelig.

Flere store flomsikringstiltak

Arbeidene på Wildenveys plass er for øvrig ett av flere store tiltak som NVE og kommunen gjennomfører for å sikre Mjøndalen mot flom. I dokumentet «Skisseplan – Flomsikring av Mjøndalen sentrum» kan du lese om de omfattende planene.

KOMPETANSESENTER FOR FLOM OG OVERVANN

I 2018 tok Nedre Eiker kommune initiativ overfor flere kommuner til å bli med i et kompetanseprosjekt om flom og overvann.

14 kommuner gikk sammen om å søke Buskerud fylkeskommune om penger til en forstudie. Forstudien ble framlagt på en konferanse for kommunene og samarbeidspartnere våren 2019 og det ble enighet om å søke om penger til å gå videre til et forprosjekt. Fylkeskommunen avsto søknaden og Nedre Eiker kommune besluttet å ikke gå videre med prosjektet med bakgrunn i økonomi samt at Nedre Eiker var i en prosess med kommunesammenslåing med Drammen og Svelvik.

Det øverste bildet viser en illustrasjon av det ferdige resultatet tegnet av landskapsarkitekten. Det røde viser stenblokker med røykengranitt.

De nederste viser Wildenveys plass i byggeperioden. Når flomsikringsarbeidene er gjennomført høsten 2020 vil området bli et koselig møtested for innbyggerne, med sitteplasser, gangstier, vannspeil og kunst.

ÅRSBERETNINGEN

for Nedre Eiker kommune 2019

I henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning og GKRS (GodKommunalRegnskapsSkikk) nr. 6 skal rådmannen utarbeide årsberetning og fremme denne for formannskapet eller annet organ etter kommunestyrets bestemmelse.

Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret samtidig med at årsregnskapet legges fram.

Årsberetningen er rådmannens redegjørelse for kommunens virksomhet det siste året. Det skal redegjøres for kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling.

Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet.

DRIFTSREGNSKAP

Resultat

Driftsregnskapet er gjort opp med netto driftsresultat på – (minus) 11,4 millioner kroner som utgjør – (minus) 0,6 % av driftsinntektene. Teknisk beregningsutvalg (TBU) mener at kommunene bør ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av driftsinntektene for å kunne sette av midler til å møte en midlertidig ubalanse i driften og til finansiering av investeringer. Dette målet er ikke nådd for Nedre Eiker i 2019. Årets netto driftsresultat er 57 millioner kroner svakere enn 2018. I vedtatt budsjett var budsjettert med et netto driftsresultat på – (minus) 7,5 millioner kroner, mens det i justert budsjett er budsjettert med – (minus) 42,9 millioner kroner.

Det er brukt 71 millioner kroner av tidligere års avsetninger og gjort nye avsetninger og overføring til investeringsregnskapet med 36,7 millioner kroner. Det er brukt 27,5 millioner kroner av disposisjonsfondet og overført 20 millioner kroner til investeringer. Etter pliktige og vedtatte avsetninger gjøres

	REGNSKAP 2019	BUDSJETT (JUST.) 2019	AVVIK
RAMMEOMRÅDE			
Formannskapet	0	195	-195
Sentraladministrasjon	72 360	75 065	-2 705
Spesialtjenester barn og unge	138 955	135 400	3 555
Oppvekst	465 136	469 850	-4 714
Kultur	20 439	19 640	799
Helse og velferd	416 409	402 650	13 759
Sosiale tjenester og tiltak	103 974	90 800	13 174
Tekniske tjenester	126 134	126 345	-211
Vann og avløp	3 079	2 684	394
Kirken og Hermansenteret	11 450	11 450	0
Finans (B)	-11 191	7 350	-18 541
Merforbruk rammeområder			5 315
*Finans (A) merinntekt	-1 369 660	-1 341 430	-28 231
Overskudd	22 916	0	-22 916
DETALJER FINANS (A)			
Merinntekt skatt			-29 092
Mindreinntekt rammetilskudd			1 242
Merutgift avdrag			5 491
Mindreutgift lånerenter			-1 542
Merinntekt utbytte			-2 121
Mindreinntekt statstilskudd flyktninger			367
Mindreinntekt rentekomp. Husbanken			870
Merinntekt renteinntekter			-2 842
Merinntekt netto renter Startlån			-617
Avsetning til bundne fond			12
Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)			-28 231

Avvik, merforbruk, på rammeområder 5,3 millioner kroner avvik, merinntekt, Finans (28,2) er lik overskudd 22,9 millioner kroner.

DRIFTSREGNSKAP HELE 1000 KRONER	REGNSKAP 2019	BUDSJETT 2019	REGNSKAP 2018	REGNSKAP 2017	REGNSKAP 2016	REGNSKAP 2015	REGNSKAP 2014	REGNSKAP 2013	REGNSKAP 2012
Sum driftsinntekter	-1 808 731	-1 767 856	-1 768 597	-1 699 932	-1 626 669	-1 520 768	-1 457 775	-1 416 493	-1 347 416
Sum driftsutgifter	1 809 971	1 799 731	1 723 111	1 630 275	1 553 150	1 490 636	1 482 679	1 421 947	1 307 644
Brutto driftsresultat	1 240	31 875	-45 487	-69 657	-73 520	-30 132	24 904	5 454	-39 772
Finansransaksjoner	86 669	87 553	75 862	69 515	70 794	75 799	67 048	61 872	63 580
Motpost avskrininger	-76 547	-76 547	-75 995	-70 176	-66 334	-59 584	-56 817	-52 719	-49 783
Netto driftsresultat	11 362	42 881	-45 620	-70 318	-69 059	-13 916	35 135	14 607	-25 975
Bruk av midler fra tidligere år	-70 956	-70 517	-95 507	-64 951	-17 638	-17 585	-16 060	-30 130	-9 323
Avsatt til kommende år*	36 678	27 637	96 612	78 999	43 764	31 501	23 311	30 643	20 257
Sum anvend. av netto driftsresultat	-34 278	-42 881	1 105	14 048	26 126	13 916	7 251	513	10 934
Regnskapsresultat	-22 916	0	-44 515	-56 270	-42 933	0	42 386	15 120	-15 042

¹⁾ - inntekter + utgifter

²⁾ - = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

³⁾ - = overskudd + = underskudd

regnskapet opp med et regnskapsmessig overskudd på 22,9 millioner kroner. Det er ikke noe akkumulert underskudd igjen å dekke inn. Nedre Eiker kommune ble meldt ut av ROBEK sommeren 2019.

Driftsinntekter

Samlede driftsinntekter var på 1.808,7 millioner kroner. Dette er en økning på 40,1 millioner kroner eller 2,2 % fra 2018 og 40,8 millioner kroner høyere enn budsjettert for 2019.

Frie inntekter var på 1.366,3 millioner kroner, en økning på 60 millioner kroner eller 4,6 % fra 2018 og 27,8 millioner kroner høyere enn budsjettert for 2019.

Skatteinngangen ble på 664,9 millioner kroner, en økning på 31,2 millioner kroner eller 4,9 % fra 2018. Det var budsjettert med en skatteinngang på 635,9 millioner kroner. Med andre ord fikk kommunen en merinntekt på 29,1 millioner kroner. Samlet skatteøkning pr. innbygger for kommunene ble på 4,7 %, mens for Nedre Eiker ble det en økning på 4,9 % i 2019 i forhold til 2018. Nedre Eiker skatteinngang i prosent av landsnittet ble 82,9 % i 2019.

Rammetilskuddet ble på 701,4 millioner kroner, en økning på 28,5 millioner kroner fra 2018. Det var budsjettert med 702,6 millioner kroner i rammetilskudd og mindreinntekten ble på 1,2 millioner kroner. Nedre Eikers skatt og utgiftsutjevning ble på 94,5 % av landsnittet.

Andre statlige overføringer er mottatt med 38,8 millioner kroner som er 1,2 millioner kroner mindre enn budsjettert. Mindreinntekten skyldes i hovedsak integreringstilskudd for flyktninger. Overføring med krav til motytelse er mottatt med 223,3 millioner kroner som er en reduksjon på 8,1 millioner kroner i forhold til 2018.

Driftsutgifter

Samlede driftsutgifter var 1.810 millioner kroner. Dette er en økning på 86,9 millioner kroner fra 2018 og 10,2 millioner kroner høyere enn budsjettert for 2019. Lønnsutgifter inkl. sosiale kostnader økte med 53,6 millioner kroner eller 5 % fra 2018. Kjøp av varer og tjenester økte med 18,8 millioner kroner fra 2018.

Finanstransaksjoner

Netto finansutgifter var 86,7 millioner kroner, en økning på 10,8 millioner kroner fra 2018, og 0,9 millioner kroner lavere enn budsjettert for 2019.

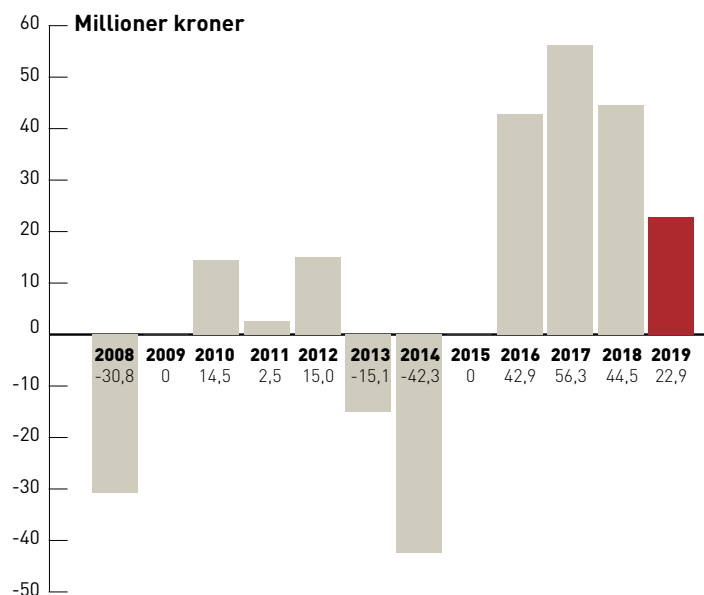
Avdragsutgiftene var på 64,5 millioner kroner, en økning på 6,6 millioner kroner fra 2018 og 5,5 millioner kroner høyere enn budsjettert for 2019. Bokførte avdragsutgifter er innenfor grensen for minste tillatte avdrag i henhold til Kommunelovens §50 nr. 7.

Renteutgiftene ble 38,2 millioner kroner som er 5,8 millioner kroner høyere enn i 2018 og 1,5 millioner kroner lavere enn budsjettert i 2019. Utbytte og renteinntekter var på 16,6 millioner kroner, en økning på 1,4 millioner kroner fra 2018 og 5,5 millioner kroner høyere enn budsjettert i 2019. Dette skyldes at avkastningen på kraftrelaterte eiendeler har blitt høyere etter år med lav avkastning pga. investeringer.

Avsetninger

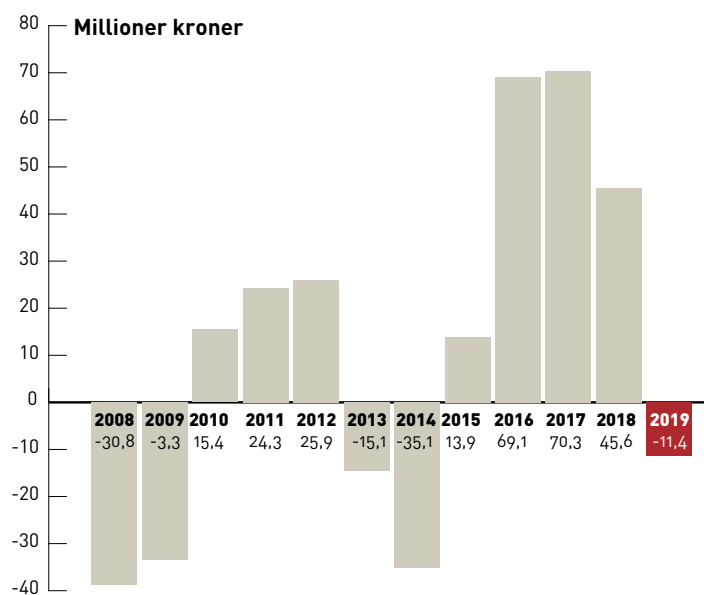
Avsetning til bundne fond ble 36,7 millioner kroner, mens bruk av bundne fond og disposisjonsfond ble 71 millioner kroner.

REGNSKAPSRESULTAT

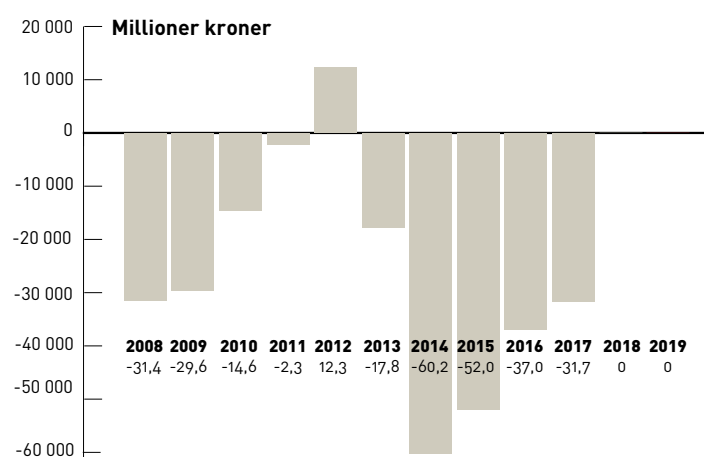
Diagrammet viser at det ble et regnskapsmessig mindreforbruk, overskudd på 22,9 millioner kroner.

NETTO DRIFTSRESULTAT

Diagrammet viser at det ble et negativt netto driftsresultat på 11,4 millioner kroner.

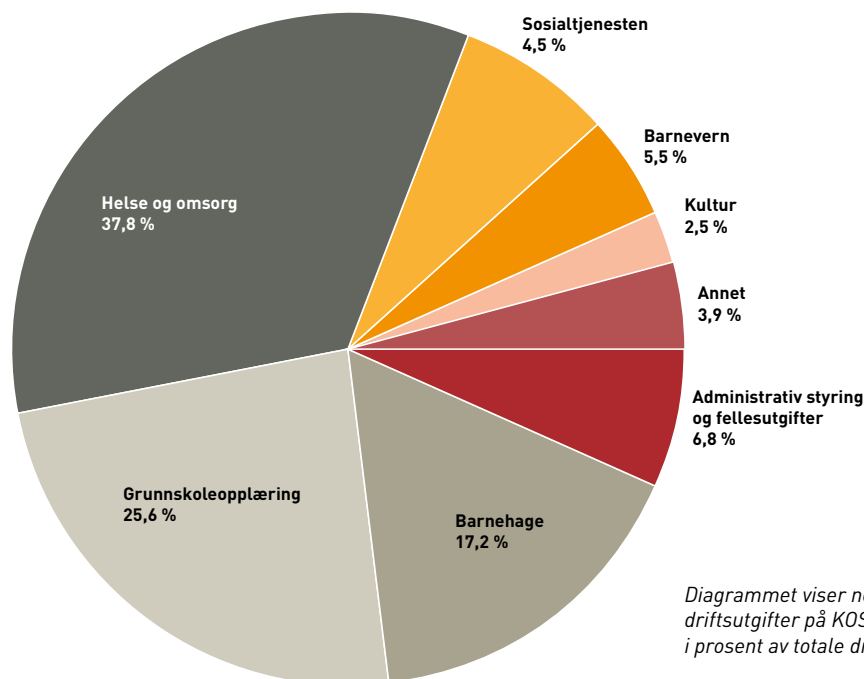
AKKUMULERT UNDERSKUDD

Diagrammet viser at det ikke er akkumulert underskudd ved utgangen av 2019.

KOSTRA

KOmmunal SStatlig RApportering

KOSTRA Netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 KOSTRA- gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Adm. styring, fellesutgifter	6,6 %	6,8 %	7,3 %	8,0 %	7,1 %	7,1 %	7,5 %	6,8 %	6,9 %	7,4 %
Barnehage	17,2 %	16,5 %	17,3 %	17,3 %	17,6 %	17,1 %	16,3 %	16,4 %	15,2 %	14,3 %
Grunnskoleopplæring	25,6 %	24,5 %	24,2 %	24,8 %	25,1 %	24,3 %	24,0 %	23,8 %	23,5 %	23,6 %
Helse og omsorg	37,8 %	36,9 %	37,3 %	32,5 %	32,1 %	31,4 %	33,1 %	34,1 %	36,5 %	37,3 %
Sosialtjenesten	4,5 %	4,5 %	5,1 %	6,2 %	6,7 %	7,2 %	7,6 %	7,3 %	6,1 %	5,6 %
Barnevern	5,5 %	4,9 %	5,4 %	5,3 %	5,6 %	5,8 %	5,6 %	5,2 %	3,7 %	3,7 %
Kultur	2,6 %	2,4 %	2,6 %	2,5 %	2,7 %	2,5 %	2,6 %	2,5 %	4,1 %	4,1 %
Annet	0,2 %	3,5 %	0,8 %	3,4 %	3,1 %	4,6 %	3,3 %	3,9 %	4,0 %	4,0 %

Nedre Eikers andel til Barnehage er fortsatt høyere enn landssnittet og kommunegruppe 13, men har gått ned i 2018.

Andelen til Grunnskoleopplæring er høyere enn landssnittet, mens andel til Helse og omsorg er noe lavere enn både landssnittet og kommunegruppe 13.

Andelen til Barnevern er fortsatt vesentlig høyere enn landssnittet og kommunegruppe 13. Andelen til Barnevern er redusert i år.

Andelen til Sosialtjenesten er høyere enn kommunegruppe 13, og andelen er redusert i forhold til i fjor.

Andelen til Kultur er bare litt over halvparten av landssnittet. Inndelingen i tjenesteområder avviker en god del fra det som omtales som rammeområder videre i denne årsrapporten.

Tjenester som bygg til skole, barnehage og helseinstitusjoner er i KOSTRA ført på den respektive tjenesten, mens i kommunens regnskap og budsjett er kostnadene ført på rammeområde Tekniske tjenester.

KOSTRA Utvalgte nøkkeltall for kommuneregnskap	2015	2016	2017	2018	2019	2019 KOSTRA- gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0,9	4,4	4,1	2,7	-0,5	1,4	1,2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0,0	2,6	3,2	2,5	1,3	0,8	0,9
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	2,1	3,7	9,1	10,8	5,3	18,1	19,1
Netto renteesponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	38,8	39,4	35,8	35,9	75,6	63,3	60,2
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	97,9	95,1	99,1	103,8	108,9	104,5	102,6
Frie inntekter pr. innbygger (kr)	46 486	49 277	50 634	52 341	54 034	55 214	57 297
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	-2,9	5,2	4,4	6,8	5,5	10,8	10,4
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	14,6	9,2	11,2	11,7	15,7	16,8	16,2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	30,9	-40,1	14,1	-31,2	-32,0	8,2	11,8

Nedre Eiker fikk et lavere netto driftsresultat enn tidligere år, enn KOSTRA-gruppe 13 og enn Landet. Nedre Eikers langsiktige gjeld utgjør stadig høyere andel av brutto driftsinntekter og er høyere enn både KOSTRA-gruppe 13 og Landet.

Nedre Eiker har i 2019 økt brutto investeringene og nærmer seg KOSTRA-gruppe 13 og Landet. Endringen i netto renteesponering er stor, fordi måten å regne på har endret seg.

REGNSKAPSSKJEMA 1A DRIFTSREGNSKAPET <i>Hele 1000 kroner.</i>	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	BUDSJETT	REGNSKAP
	2019	2019	2019	2018
Skatt på inntekt og formue	664 991 540	635 900 000	635 900 000	633 764 441
Ordinært rammetilskudd	701 357 837	702 600 000	702 600 000	672 815 597
Skatt på eiendom	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	38 763 113	40 000 000	40 000 000	53 737 733
Sum frie disponible inntekter	1 405 112 490	1 378 500 000	1 378 500 000	1 360 317 771
Renteinntekter og utbytte	16 603 439	11 147 000	10 100 000	15 166 788
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	38 175 889	39 700 000	38 700 000	32 370 972
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	64 491 424	59 000 000	59 000 000	57 861 142
Netto finanstransaksjoner	-86 063 874	-87 553 000	-87 600 000	-75 065 326
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	31 644 479
Til ubundne avsetninger	0	0	0	29 075 143
Til bundne avsetninger	16 677 503	7 636 510	0	32 892 795
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	0	0	0	56 269 622
Bruk av ubundne avsetninger	33 700 000	33 700 000	27 500 000	5 000 000
Bruk av bundne avsetninger	37 255 590	36 817 184	0	34 237 384
Netto avsetninger	54 278 086	62 880 674	27 500 000	1 894 589
Overført til investeringsregnskapet	20 000 000	20 000 000	20 000 000	3 000 000
Til fordeling drift	1 353 326 702	1 333 827 674	1 298 400 000	1 284 147 034
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 330 410 712	1 333 827 674	1 298 400 000	1 239 632 529
Regnskapsmessig mindreforbruk	22 915 990	0	0	44 514 505

Driftsregnskapet – regnskapsskjema 1A

Det er i regnskapet fordelt 1.330,4 millioner kroner som er 3,4 millioner kroner mindre enn budsjettert. Budsjetttavikene er forklart under de enkelte rammeområdene.

REGNSKAPSSKJEMA 2A INVESTERINGSREGNSKAPET <i>Hele 1000 kroner.</i>	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	BUDSJETT	REGNSKAP
	2019	2019	2019	2018
Investeringer i anleggsmidler	289 720 251	351 744 740	221 000 000	210 594 058
Utlån og forskutteringer	87 335 599	87 335 599	0	52 373 448
Kjøp av aksjer og andeler	3 840 701	3 840 701	4 600 000	4 177 100
Avdrag på lån	11 940 634	11 940 634	0	8 551 458
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetninger	19 131 393	19 131 393	0	6 341 114
Årets finansieringsbehov	411 968 578	473 993 067	225 600 000	282 037 178
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	298 778 132	367 678 285	173 900 000	228 771 370
Inntekter fra salg av anleggsmidler	2 215 499	2 215 499	0	3 325 638
Tilskudd til investeringer	600 000	600 000	0	3 400 000
Kompensasjon for merverdiavgift	27 259 779	20 400 000	20 400 000	20 775 287
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	56 662 238	56 646 353	11 300 000	19 039 916
Andre inntekter	47 560	47 560	0	17 300
Sum ekstern finansiering	385 563 208	447 587 698	205 600 000	275 329 511
Overført fra driftsregnskapet	20 000 000	20 000 000	20 000 000	3 000 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	6 405 369	6 405 369	0	3 707 667
Sum finansiering	411 968 578	473 993 067	225 600 000	282 037 178
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Investeringsregnskapet – regnskapsskjema 2A

Det er gjennomført investeringer for 289,7 millioner kroner som er 62 millioner kroner mindre enn budsjettert.

Investeringene ble i hovedsak finansiert med lån. Postene utlån, forskutteringer, avdrag på lån og refusjoner gjelder Startlån fra Husbanken.

INVESTERINGER

De største investeringene har vært på vann- og avløp, omsorgsboliger i Mikkelsveien, oppgradering skolelokaler og uteområder skoler, institusjonslokaler i Krokstadelva, IKT-investeringer, og vei oppgraderinger.

■ Det er lagt nye vann- og avløpsledninger i Vikollveien, Løpene, Solstreifveien til Løvligata, Røyskattlia, Ødegårdssvingen, Eikebakken, Kroksalléen, Tinnsjøveien, Lisethveien til Gamle Riksvei, vestre del av Temtemoveien og Vikveien. Bygging av nytt vann- og avløpsnett til Brekke og Horgen er igangsatt og det tilrettelegges samtidig for nytt sykehjem.

■ På Ytterkollen pågår bygging av nytt avløpsnett for beboere som ikke tidligere har vært koblet til kommunalt nett. Første del av prosjektet er ferdigstilt. Nytt avløpsnett i Ulverudgata, hvorpå vannledningene blir sanert samtidig, er påbegynt.

■ Det er bygd en ny kloakkpumpestasjon på Ytterkollen for å få tilknyttet eiendommene til kommunalt nett, slik at kloakken går til kommunalt renseanlegg. Det er i tillegg bygget ny overvannpumpestasjon på Orkidehøgda for håndtering av Mjondalsbekken.

■ Råbygget til ny pumpestasjon på Munkhaughjørnet er på plass, anlegget vil ferdigstilles i 2020. Ny pumpeledning fra pumpestasjon til Mjøndalen renseanlegg er ferdigstilt. Det er bygget åtte enheter i en ny bolig med bemanning for brukere med omfattende bistandsbehov i Mikkelsveien på Hovjordet, der «Låven» tidligere lå. Bygget ble tatt i bruk høsten 2019.

■ Det er gjennomført en rekke omfattende bygningsmessige tiltak i kommunale bygg. Av de mest omfattende kan nevnes; oppgradering av brann- og rømningsveier, oppgradering av fasade Stenseth skole og ombygging ren/uren sone Mjøndalen brannstasjon.

■ Det er gjennomført et skisseprosjekt for et sykehjem med heldøgns omsorgsplasser på Brekkejordet i tråd med kommunestyrets vedtak. Det er gjennom dialog oppnådd enighet med Buskerud fylkeskommune om at reguleringsplanens rekkefølgekrav om opparbeidelse av rundkjøring på fylkesveien skal utføres av Statens Vegvesen. Prosjekteringen av rundkjøring planlegges av Statens Vegvesen. Kommunen bekoster prosjektering og bygging.

■ Om lag fire kilometer kommunal vei har fått nytt dekke. Langrandbru. Kommunen dekker 20 % av kostnadene til NVEs flomsikringstiltak.

DE STØRSTE INVESTERINGER FORDELT ETTER TJENESTEOMRÅDE	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK
Avløpsnett	77 685	76 759	925
Distribusjon av vann	43 193	42 114	1 080
Kommunalt disponerte boliger	32 853	41 690	-8 837
Skolelokaler	24 338	41 552	-17 214
Institusjonslokaler	11 704	29 376	-17 673
Administrasjon	15 281	19 943	-4 661
Vei, miljø og trafikksikkerhet	10 436	10 258	178

Brutto driftsutgifter tall i hele 1 000 kroner

Avvik, for prosjekter utenom sentrale fellesområder samt ansvar 910 «Momskompensasjon invest», mellom budsjett og regnskap viser et netto mindreforbruk på 62 millioner kroner. Det er 69 enkeltprosjekter. Av disse har 42 prosjekter med et samlet mindreforbruk på 72,2 millioner kroner, og 15 prosjekter med et samlet merforbruk på 10,2 millioner kroner.

BALANSEN

Balansen viser forholdet mellom kommunens bokførte eiendeler (aktiva) på den ene siden og gjeld og egenkapital (passiva) på den andre siden. Balansen gir grunnlag for å vurdere utviklingen i kommunens finansielle stilling og likviditet. Sum eiendeler og sum egenkapital er oppført i balansen med 4.776,2 millioner kroner som er en økning på 242,4 millioner kroner fra 2018 til 2019.

Eiendeler

De største økningene er utlån Husbanken med 63,6 millioner kroner, ledningsnett med 38,7 millioner kroner og pensjonsmidler med 107,8 millioner kroner.

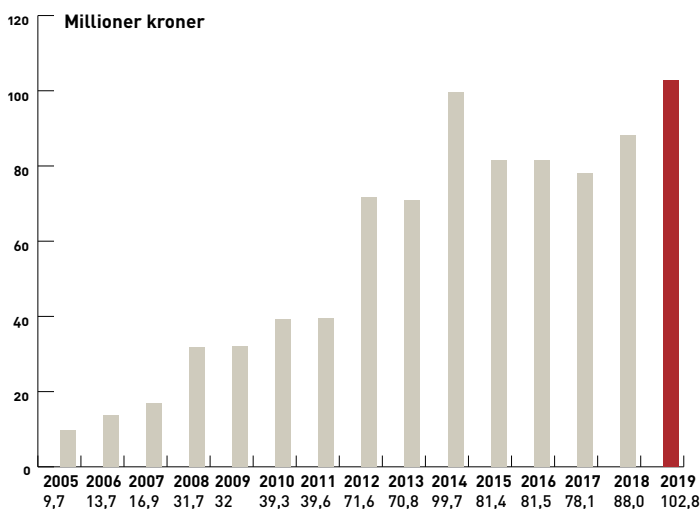
Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er redusert med 20 millioner kroner, fra 473,8 millioner kroner til 453,8 millioner kroner. Langsiktig gjeld har økt med 172,5 millioner kroner. Andel egenkapital er 9,5 % som er en reduksjon på 1,1 % poeng. Ubrukte lånemidler er redusert med 50 millioner kroner.

Premieavvik pensjoner

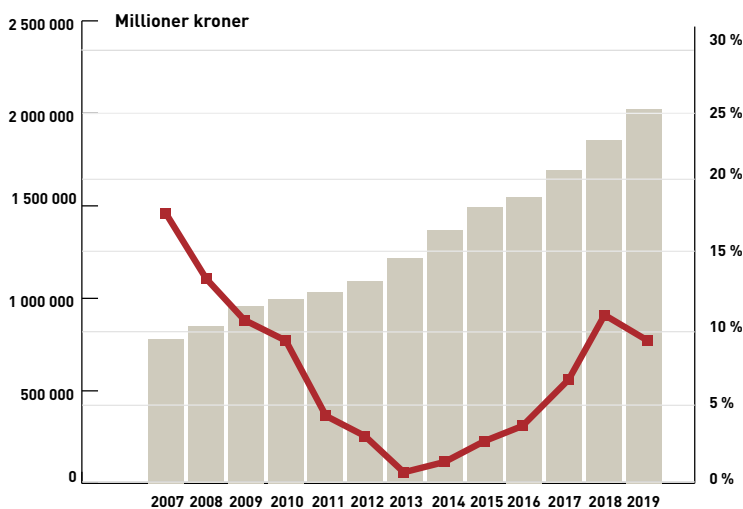
Akkumulert premieavvik er 102,9 millioner kroner opparbeidet siden 2003. Beløp tilsvarende premieavviket på 102,9 millioner kroner er inntektsført i driftsregnskapet og har bedret driftsresultatet, men også belastet likviditeten. Det betyr at resultatene i perioden 2003 – 2019 er 102,9 millioner kroner for godt og at beløpet må finansieres. Dette har ført til dårlig likviditet i år med underskudd. Netto effekt av premieavvik og amortisering av premieavvik ble en inntekt på 14, 8 millioner kroner.

PREMIEAVVIK

Diagrammet viser premieavviket ved årets slutt. Siden ordningen ble innført 2002 har premieavviket, med et par unntak, økt år for år.

LÅN OG EGENKAPITAL

Søylene viser at gjelden øker. Linjen viser at egenkapitalgraden er synkende mot 0,91 % i 2013 for så øke til 10,4 % i 2018, for igjen å synke til 9,5 % i 2019.

BALANSE

Hele 1000 kroner

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
EIENDELER										
Anleggsmidler	4 054 988	4 015 901	3 707 949	3 439 283	3 305 650	3 054 483	2 743 023	2 518 856	2 381 318	2 356 983
Omløpsmidler	453 775	517 890	469 012	352 637	320 871	315 110	331 149	305 372	260 587	263 223
SUM EIENDELER	4 776 207	4 533 791	4 176 961	3 791 920	3 626 522	3 369 593	3 074 171	2 824 228	2 641 905	2 620 206
EGENKAPITAL OG GJELD										
Egenkapital	453 775	472 803	320 836	164 132	126 360	49 676	27 927	87 463	104 871	287 615
Pensjonsforpliktelser	2 077 983	1 959 851	1 921 972	1 849 790	1 792 994	1 730 717	1 612 655	1 458 328	1 332 967	1 171 886
Langsiktig gjeld	2 025 243	1 852 775	1 691 687	1 547 715	1 490 553	1 366 666	1 215 159	1 091 007	1 032 019	996 329
Kortsiktig gjeld	219 206	247 362	242 466	230 283	216 616	222 534	218 431	187 429	172 048	164 377
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	4 776 207	4 532 791	4 176 961	3 791 920	3 626 522	3 369 593	3 074 171	2 824 228	2 641 905	2 620 206
MEMORIAKONTI										
Ubrukte lånemidler	60 570	110 448	111 719	53 090	106 697	58 033	18 158	47 326	47 985	34 525

ARBEIDSKAPITAL OG LIKVIDITET

Likviditetsgrad 1 og 2 brukes som indikatorer på kommunens likviditet. Indikatorene måler forholdet mellom kortsiktig gjeld og likvide midler. Overskudd de siste tre årene har brakt begge likviditetsindikatorerne over anbefalt nivå. Dette skyldes overskudd de siste tre årene.

Likviditetsgrad 1

Indikatoren måler forholdet mellom kortsiktige gjeld og alle omløpsmidler som er kasse og bank, kortsiktige fordringer, premieavvik og aksjer. Kommunens likviditetsgrad 1 er på 1,92, mens anbefalt nivå er 2. Det betyr at minst halvparten av omløpsmidlene skal være finansiert med langsiktig gjeld. Dette kravet er nå, for første gang på mer enn 15 år, oppfylt.

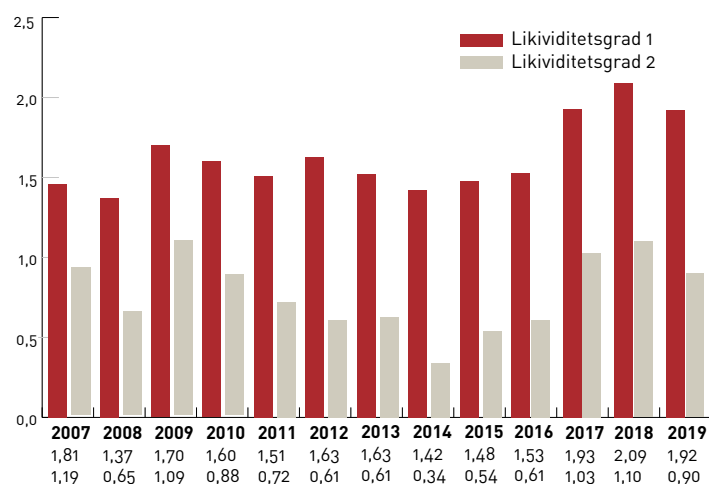
Likviditetsgrad 2

Indikatoren måler forholdet mellom kortsiktig gjeld og mest likvide midler som er kasse, bank. Kommunens likviditetsgrad 2 er 0,9, mens anbefalt er 1. Når likviditetsgraden er 0,9 betyr det at kommunen ikke kan innløse all kortsiktig gjeld. Da er bankinnskuddet lavere enn kortsiktig gjeld.

Arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld korrigert for endring i ubrukte lånemidler. Reduksjon i arbeidskapitalen er en indikasjon på svekket likviditet. Arbeidskapitalen var ved årsskiftet 202 millioner kroner som er en reduksjon på 68,5 millioner kroner i forhold til året før. Endringen skyldes reduserte innbetalinger og inntekter i forhold til utgifter og utbetalinger, men reduseres av reduksjonen i ubrukte lånemidler.

LIKVIDITETSGRAD

Diagrammet viser at likviditetens er svært lav i år med underskudd.

UTVIKLING I FRIE INNTEKTER

Skatt og rammetilskudd

Nedre Eiker fikk som resten av landet en veldig god skatteinngang for fjerde året på rad som følge at mange skatteyttere tok ut ekstra mye utbytte. Denne god skatteinngangen kan ikke forventes i de nærmeste årene og må sees på som en ekstraordinær inntekt nok et år. Samlet ble merinntekten på skatt og rammetilskudd (sum frie inntekter) på 27,8 millioner kroner.

Denne store ekstra inntekten nok et år kom overraskende på både Nedre Eiker, andre kommuner og også Kommunaldepartementet (KRD). Den virkelig store skatteinngangen kom for Nedre Eiker og de fleste andre kommuner først i november. Imidlertid var det stor usikkerhet med hva som ville skje med

den påfølgende inntektsutjevningen som blir kjent i midten av januar når skattetalene for hele landet blir kjent. Bekymringen var om kommunen hadde fått for mye inntektsutjevning tidligere på året og ville bli trukket ved siste utjevning. Hva som ville skje var avhengig av hvordan skatteinngangen hadde blitt i resten av landet. Det viste seg at den var god.

Nedre Eiker med skatteinngang på 83,4 % får kompensert 950.000 kroner for hver million som mangler i egne skatteinntekter i forhold til resten av landet. Nedre Eiker fikk 88,7 millioner kroner i inntektsutjevning og endte på 94,5 % av landsnittet for samlet skatt og inntektsutjevning.

SKATT Beløp i millioner kroner	2019	2018	ENDRING I MILL. KRONER	ENDRING I % FRA 18-19	SKATT OG INNTEKTSUTJEVNING Beløp i millioner kroner	2019	2018	ENDRING I MILL. KRONER	ENDRING I % FRA 18-19
Nedre Eiker	665	634	31	4,9 %	Nedre Eiker	753	722	31	4,2 %
Øvre Eiker	554	525	29	5,5 %	Øvre Eiker	581	552	29	5,3 %
Lier	925	881	44	5,0 %	Lier	865	821	44	5,3 %
Kongsberg	896	875	21	2,4 %	Kongsberg	874	845	29	3,4 %
Drammen	2126	2041	85	4,2 %	Drammen	2143	2057	86	4,2 %

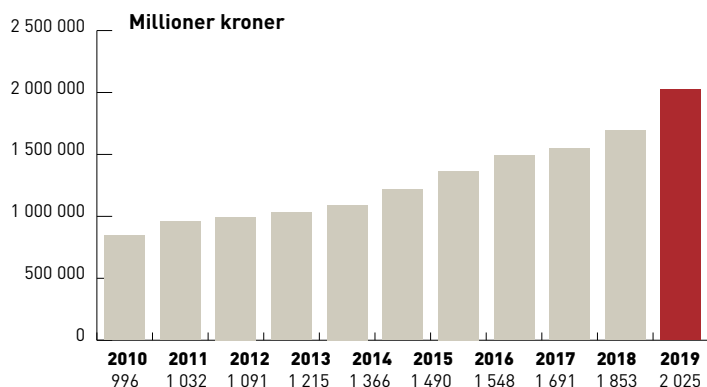
SKATT i % av landssnitt	2019	ENDRING FRA 2018-2019 I PROSENTPOENG	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Nedre Eiker	83,4 %	0,5 %	82,9 %	82,9 %	83,2 %	84,8 %	82,1 %	86,4 %	84,2 %
Øvre Eiker	91,1 %	0,7 %	90,4 %	92,6 %	90,9 %	91,5 %	89,4 %	90,0 %	88,7 %
Lier	109,9 %	-0,5 %	110,4 %	111,5 %	110,6 %	109,9 %	109,0 %	110,6 %	109,3 %
Kongsberg	102,1 %	-2,0 %	104,1 %	101,7 %	105,7 %	110,6 %	113,0 %	112,8 %	112,0 %
Drammen	96,6 %	-0,2 %	96,8 %	98,3 %	97,1 %	96,3 %	96,6 %	99,0 %	97,8 %

KOSTRA Frie inntekter pr. innbygger i kroner	NEDRE EIKER	KOMMUNE GR. 13	LANDSSNITT UTEN OSLO	DIFF. KOMMUNE GR. 13	DIFF. LANDSSNITT
2007	25 860	27 764	29 529	-1 904	-3 669
2008	27 023	29 273	30 965	-2 250	-3 942
2009	29 319	31 711	33 486	-2 392	-4 167
2010	31 239	33 126	35 689	-1 887	-4 450
2011	39 207	40 682	42 625	-1 475	-3 418
2012	42 732	43 664	45 652	-932	-2 920
2013	44 101	45 371	47 407	-1 270	-3 306
2014	45 315	46 496	48 554	-1 181	-3 239
2015	46 486	47 668	49 762	-1 182	-3 276
2016	49 282	50 183	52 151	-901	-2 869
2017	50 634	51 686	53 601	-1 052	-2 967
2018	52 341	53 157	55 132	-816	-2 791
2019	54 035	55 214	57 297	-1 179	-3 262

Nedre Eiker fikk 54.035 kroner pr. innbygger i frie inntekter. Dette er 1.179 kroner lavere enn Kommunegruppe 13 og 3.262 kroner lavere enn Landet utenom Oslo. Forskjellen mellom Nedre Eiker og de to sammenligningsgruppene har igjen økt.

LÅN, RENTER OG AVDRAG

LANGSIKTIG GJELD (HELE MILLIONER KRONER)

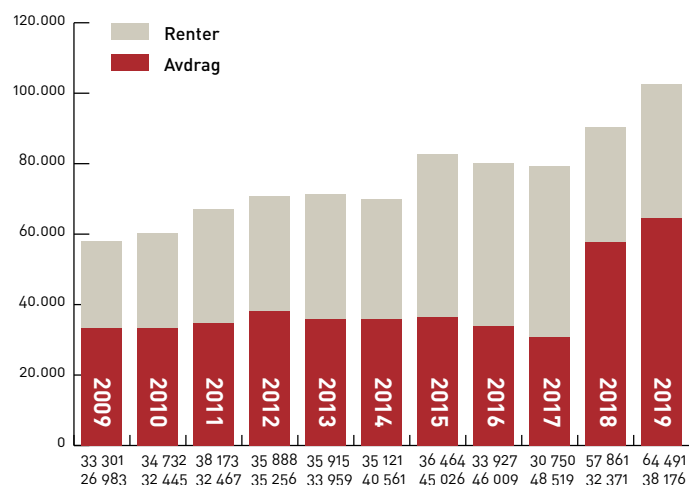

Diagrammet viser at gjelden øker år for år. Gjelden øker med nesten 10 % årlig de siste fem årene.

Kommunen hadde en langsiktig gjeld på ca. 2 milliarder kroner ved årsskiftet. Dette er ikke spesielt høyt gjeldsnivå i forhold til andre kommuner. Imidlertid har Nedre Eikers økonomi svært lite handlingsrom og derfor liten evne til å takle rentehøyninger og økte avdragskrav.

Det ble budsjettert med en rente på 2 % for flytende rente og nye lån. Budsjettet for alle renteutgifter var på 39,7 millioner kroner, mens det ble regnskapsført renteutgifter på 38,2 millioner kroner. Dette er fortsatt et historisk lavt rentenivå, dog høyere enn i 2018.

RENTE- OG AVDRAGSUTVIKLING I 1000 KRONER

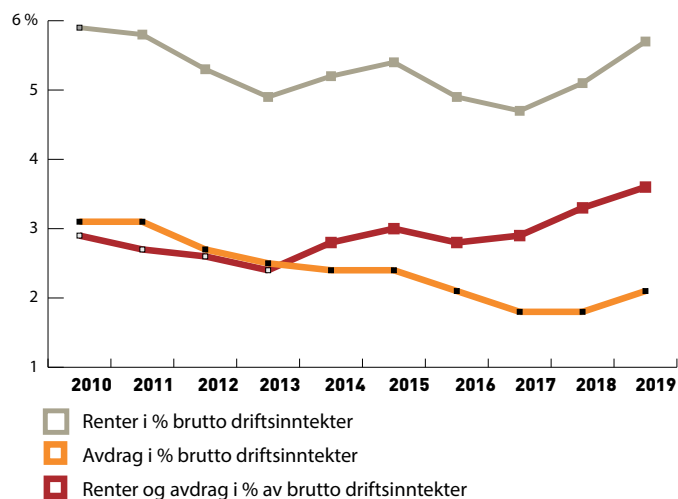
Diagrammet viser at renteutgiftene i 2008 var hele 46,9 millioner kroner til tross for at gjelden var kun 847 millioner kroner.

Kommunen har de siste ti årene kun betalt minimumsavdrag. I 2019 økte avdraget med 6,6 millioner kroner kun pga. eiendelens verdi. Nye regler for minimumsavdrag som harmoniserer beløpet for avdrag med beløpet for avskrivninger kommer i 2020 og da vil avdraget bli enda høyere. Det betyr at Nedre Eikers portefølje kan få økte avdragsutgifter på 20 – 30 millioner kroner årlig.

Samlet utgjorde rente- og avdragsutgiftene 5,7 % av brutto driftsutgifter. Denne andelen har blitt stadig lavere, men økte igjen fra 2018. Økningen skyldes avdrag. Imidlertid kan ikke fremtidige låneopptak baseres på nåværende regler for avdrag og det rekordlave rentenivået de siste årene. Slik tallene foreligger har ikke kommunen bæreevne til å øke den relative gjelden.

Om rentenivået hadde vært som i 2008 i 2019 ville renteutgiftene utgjort 88,5 millioner kroner. Det ville betydd 50,3 millioner kroner mindre i overskudd i 2019, eller faktisk et underskudd. Denne enkle stresstesten viser at kommunen ikke tåler et rentenivå på oppunder 4 %.

RENTER OG AVDRAG I % AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER

Diagrammet viser at avdragene har utgjort mellom 2,4 % - 3,6 % (2019), mens rentene utgjorde 4,9 % (2008) – 1,8 % (2018) av brutto driftsutgifter.

ØKONOMISK STILLING

Nedre Eiker ble innmeldt i ROBEK sommeren 2014 og ble utmeldt sommeren 2019 takket være gode skatteinntekter og god budsjett disiplin i virksomhetene.

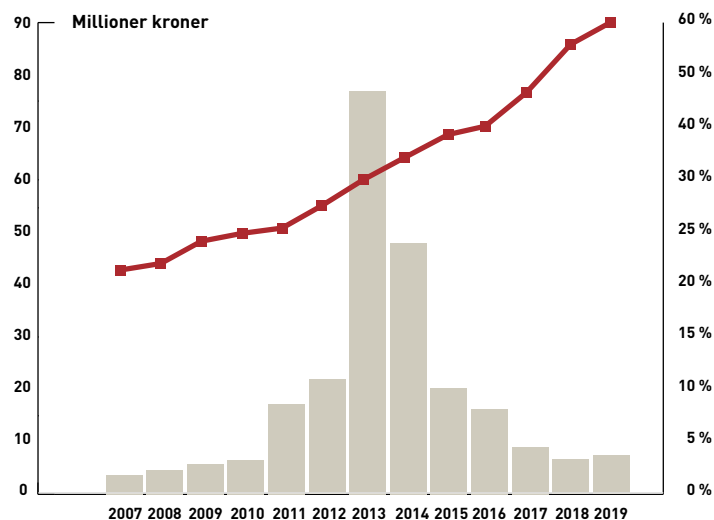
Rammeområdene holdt budsjettene med unntak av Sosiale tjenester og tiltak og Helse og velferd som fikk et merforbruk på hhv. 13,2 og 13,7 millioner kroner. Mindreforbruk på andre rammeområder skyldes god budsjettstyring, men også at stillinger er holdt ledig i påvente av kommunesammenføring.

Alt i alt hadde rammeområdene et mindreforbruk på 5,3 millioner kroner, mens fellesområdet hadde en netto merinntekt på 28,3 millioner kroner som tilsammen utgjør årets overskudd på 22,9 millioner kroner.

Konklusjon

Nedre Eiker tar med inn i den nye stor kommunen overskudd 2019 på 22,9 millioner kroner, overskudd 2018 på 44,5 millioner kroner og disposisjonsfondet på 34,5 millioner kroner, til sammen 101,9 millioner kroner. Det overføres i tillegg 60,6 i ubrukte lånemidler til investeringer.

GJELD PR. INNBYGGER OG GJELDSGRAD

Diagrammet viser at gjeld i forhold til egenkapital har blitt lavere.

INTERNKONTROLL

Kommunelovens § 23 nr. 2 beskriver ansvaret rådmannen har for å sikre at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter, og at det er betryggende kontroll. Det er etablert internkontrollrutiner innenfor de fleste områder og virksomheter. Imidlertid foreligger det ikke et helhetlig overordnet system for internkontroll hvor alle felles maler, dokumenter, metoder, og rutiner er utarbeidet.

Arbeid med internkontroll omfatter alle ansatte, og det er utarbeidet overordnede årshjul for HMS og informasjonssikkerhet som bygger på bestemmelsene i internkontrollforskriften. Årshjulene skal være styrende for alle virksomhetene i kommunen. I tillegg bruker kommunen det elektroniske kvalitetsstyringsverktøyet QM+ til internkontrollarbeid innenfor HMS og informasjonssikkerhet, samt andre fagområder i etatene. I QM+ blir avvik, risikoanalyser, vernerunder og sjekklister registrert, fulgt opp med tiltak, og benyttet som datagrunnlag til rapporter og saksfremlegg for blant annet kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU). I tillegg blir QM+ også benyttet til å publisere rutiner og rapporter slik at de blir tilgjengelige for de ansatte.

For politiske saker foretas det halvårlig kontroll av iverkset-

ting av politiske vedtak. Saksbehandlerne gir tilbakemelding om status på sak som igjen rapporteres som egen sak til organet som har behandlet saken. Arbeidet utføres i saksbehandlingssystemet Public360. Det er utarbeidet rapport for finansforvaltning slik reglement for finansforvaltning foreskriver.

Innkjøpsreglement er tilgjengelig på intranett med søkbar base for rammeavtaler. Avrop på rammeavtaler gjøres i ehandel, hvor bestiller får opp forslag på rammeavtalevarer som førstevalg. Avvik på bestilling og faktura foretas i ehandel. Det er gjennomført revisjon av attestanter og anvisere i faktura-behandlingssystemet.

På intranettsidene ligger tilgjengelig håndbøker for ledere og medarbeidere. Her er de fleste rutiner og regler som angår personalet beskrevet. I rådmannens utvidede ledergruppe, som avholdes fire ganger årlig, gjennomgås sentrale rutiner og retningslinjer.

Rådmannens rettesnor i internkontrollarbeidet er basert på dels risikoanalyser, men det skal legges vekt på at arbeidet skal være en del av det ordinære virksomhetsstyringsarbeidet.

Det arbeides med å få en helhetlig og formalisert internkontroll.

ANSATTE

I Nedre Eiker kommune var det i 2019 totalt ansatt 1.727 personer, 1.423 kvinner og 304 menn. Andelen kvinner ansatt i kommunen er 82 % og andelen menn er 18 %, som ligger på samme nivå som tidligere år. Til sammen er det 832 ansatte som jobber i deltidsstillinger. Av disse er 733 kvinner og 99 menn. Andelen kvinner i deltidsstillinger er 87 %, mens andelen menn er 12 %.

Deltid

Tabellen viser en liten nedgang i antall personer i deltidsstillinger sammenliknet med foregående år.

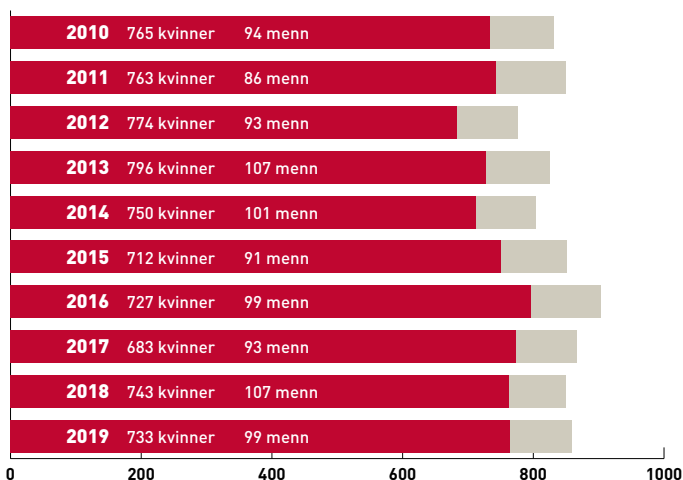
Likestilling og kjønnsbalanse

I organisasjonen er det ansatt langt flere kvinner enn menn. Tiltak som er gjennomført for å rekruttere og beholde menn i kvinnedominerte yrker er f.eks «menn i barnehage», som er et interkommunalt samarbeid. Det er tilsvarende tiltak i Helse og velferd.

Etiske retningslinjer

Kommunestyret har vedtatt etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte. Disse er formulert i ti hovedområder hvor det angis hva som er «rett» og «galt». Det er et krav om at alle virksomheter jevnlig skal ha etiske problemstillinger på dagsorden i personalmøter eller liknende. Flere virksomheter har presisert hva de etiske retningslinjene betyr blant egne ansatte.

DELTIDSSTILLINGER

Arbeidsgiverpolitikk

Arbeidsgiverpolitikken skal utvikle, utfordre, motivere og stille krav til ledere og ansatte, for å skape et best mulig tilbud til ansatte, innbyggere og samarbeidspartnere. Arbeidsgiverpolitikken er konkretisert gjennom ni områder hvor det angis hva arbeidsgiver legger til rette for og hva arbeidsgiver forventer. Arbeidsgiverpolitikken er vedtatt av kommunestyret og trykt opp i et eget hefte som er distribuert til alle ansatte. Det er en forventning om at alle nivå i organisasjonen har et aktivt og bevisst forhold til dokumentet.

FASTE STILLINGER	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Antall årsverk (totalt)	1376	1 364	1 235	1 274	1 222	1 252	1 257	1 202
Antall ansatte	1727	1 720	1 561	1 629	1 573	1 592	1 628	1 561
Antall kvinner	1423	1 413	1 292	1 338	1 301	1 315	1 350	1 292
% andel kvinner	82 %	82 %	83 %	83 %	83 %	83 %	83 %	83 %
Antall menn	304	307	269	291	272	277	278	269
% andel menn	18 %	18 %	17 %	17 %	17 %	17 %	17 %	17 %
Antall kvinner høyere stillinger	54	53	30	30	30	28	28	28
% andel kvinner i høyere stillinger	74 %	73 %	70 %	72 %	72 %	67 %	69 %	67 %
Antall menn i høyere stillinger	19	20	13	12	12	14	13	14
% andel menn i høyere stillinger	26 %	27 %	30 %	29 %	29 %	34 %	31 %	34 %
FORDELING HELTID/DELTID								
Antall årsverk (deltid)	481	492	450	471	455	510	531	506
Antall ansatte i deltidsstillinger	832	850	776	826	803	851	903	867
Antall kvinner i deltidsstillinger	733	743	683	727	712	750	796	774
% andel kvinner i deltidsstillinger	88 %	87 %	88 %	88 %	89 %	89 %	89 %	90 %
Antall menn i deltidsstillinger	99	107	93	99	91	101	107	93
% andel menn i deltidsstillinger	12 %	13 %	12 %	12 %	12 %	11 %	11 %	10 %

Med høyere stilling menes rådmann, kommunalsjef, virksomhetsleder og stabsstilling med kommunalsjef som nærmeste overordnede.

Likestilling

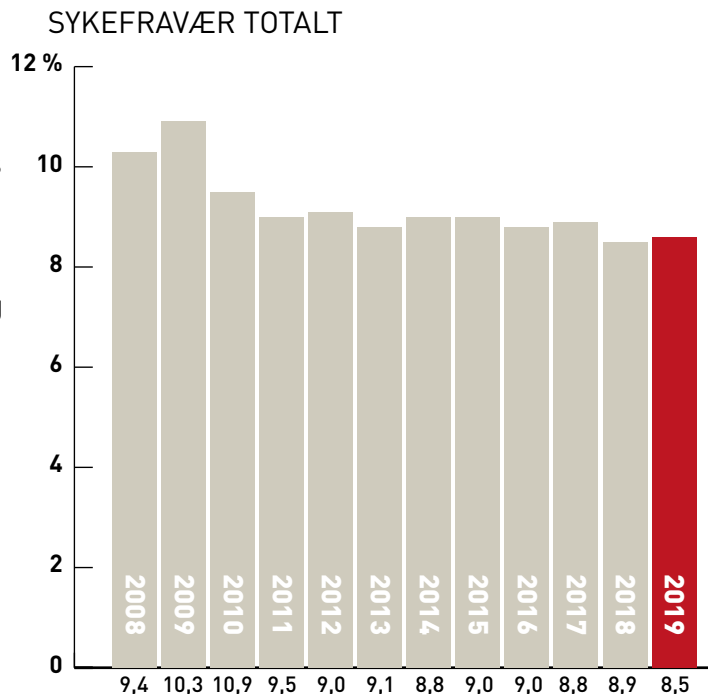
Det skal arbeides for at mangfoldet utvikles i Nedre Eiker kommune. I de tilfeller der det forekommer skjevheter mellom menn og kvinner, skal det satses på opplæringstiltak og kompetanseutvikling som et tiltak for å justere skjevheten.

SYKEFRAVÆR

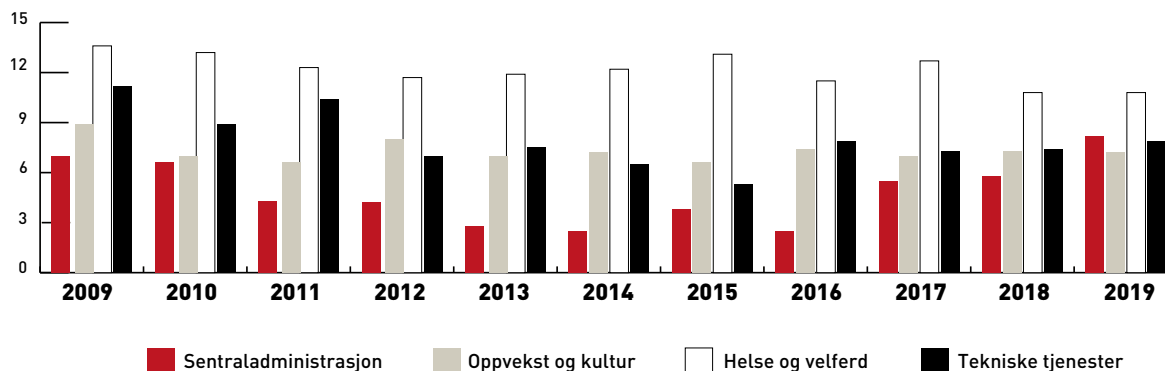
Totalt for kommunen var det en liten oppgang i det totale sykefraværet i forhold til 2018. Ser vi tilbake til de siste 10 år så er variasjonene små fra år til år. Egenmeldt fravær 1- 24 dager utgjør 1,3 %, legemeldt/egenmeldt 1-16 dager utgjør 2,2 %, mens legemeldt fravær utover 16 dager utgjør 6,5 %.

Størst er variasjonen i Sentraladministrasjonen hvor det er relativt få medarbeidere og ett langvarig fravær gir stort utslag på totalen.

Helse og velferd har det høyeste fraværet alle år.

SYKEFRAVÆR PR. ETAT

SYKEFRAVÆR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sentraladministrasjonen	6,1 %	7,0 %	6,6 %	4,3 %	4,2 %	2,8 %	2,5 %	3,8 %	2,5 %	5,5 %	5,8 %	8,2 %
Oppvekst og kultur	8,3 %	8,9 %	7,0 %	6,6 %	8,0 %	7,0 %	7,2 %	6,6 %	7,4 %	7,0 %	7,3 %	7,2 %
Helse og velferd	13,7 %	13,6 %	13,2 %	12,3 %	11,7 %	11,9 %	12,2 %	13,1 %	11,5 %	12,7 %	10,8 %	10,8 %
Tekniske tjenester	9,7 %	11,2 %	8,9 %	10,4 %	7,0 %	7,5 %	6,5 %	5,3 %	7,9 %	7,3 %	7,4 %	7,9 %
Totalt fravær	10,3 %	10,9 %	9,5 %	9,0 %	9,1 %	8,8 %	9,0 %	9,0 %	8,8 %	8,9 %	8,5 %	8,6 %

Brudd i tallrekke. Fra 2016 ble blant annet Barnevern, Helsestasjon og Familiehuset overført fra Helse og omsorg til Oppvekst og kultur.

INNBYGGERE OG FOLKETALLET

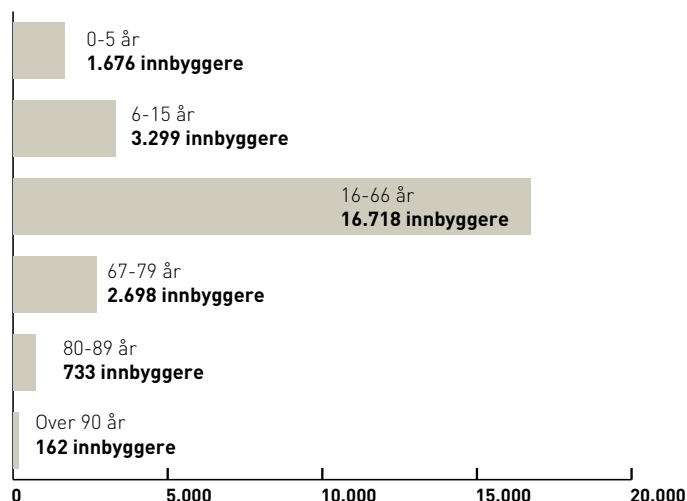
Ved inngangen av året var det 24.963 innbyggere. I løpet av året økte antall innbyggere med netto 324 personer slik at det var 25.287 innbyggere ved utgangen av året. Dette gir en befolkningsvekst på 1,3 % som er lavere enn målsetningen i planstrategien på 1,5%, som dog er den høyeste veksten siden 2015.

Aldersgruppen 0-5 år er økt med 3 innbyggere. Aldersgruppen 6-15 år er redusert med 38 innbyggere. Aldersgruppen over 90 år er økt med 9 innbyggere, mens aldersgruppen 80-89 år er økt med 28 innbyggere. Den største prosentvise veksten har gruppen 67-79 år som har økt med 4,1 % eller 28 innbyggere.

Befolkningsveksten i Buskerud ble på 0,49 %. Drammen hadde en vekst på 0,32 % eller 220 innbyggere og Svelvik en vekst på 13 innbyggere eller 0,19 %. Samlet hadde Nye Drammen en befolkningsvekst på 0,28 % som er langt under målet 1,5 %. Befolkningsveksten i Norge var på 0,6 %. Befolkningsveksten er den laveste siden 2004 for Norge.

FORDELING PR. ALDERSGRUPPE

Innbyggere pr. 31. desember 2019

BEFOLKNINGSUTVIKLINGEN	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Folkemengde 1. januar	22 917	23 262	23 640	23 811	24154	24431	24 718	24 917	24 963
Fødte	291	282	231	275	245	247	258	247	251
Døde	160	184	184	172	171	171	191	207	164
Innflyttinger	1 575	1 523	1 620	1 486	1749	1 820	1 713	1 721	1 756
Utflyttinger	1 371	1 474	1 496	1 374	1550	1 610	1 586	1 721	1 521
Folketilvekst - netto	345	378	171	343	277	287	199	46	324
Folketilvekst i %	1,51	1,63	0,72 %	1,44 %	1,15 %	1,17 %	0,8 %	0,18 %	1,3 %
Folkemengde 31. desember	23 262	23 640	23 811	24 154	24.431	24 718	24 917	24 963	25 287

SENTRALADMINISTRASJONEN

Beredskap og informasjonssikkerhet

Beredskapsarbeidet har i 2019 vært preget av kommunereformen og oppbyggingen av de overordnede beredskapen for Nye Drammen kommune. Kommunen har ikke hatt noen store hendelser som satte kommunens beredskap på prøve. Det ble ikke gjennomført noen øvelser for kommunens kriseledelse i 2019, men kommunen har bidratt med ressurser for å planlegge en større regional beredskapsøvelse der blant annet Nye Drammen kommune skal delta. Kommunen har ikke hatt noen beredskapstilsyn fra Fylkesmannen i 2019.

Arbeidet med informasjonssikkerhet var preget av kommunereformen, og informasjonssikkerhetsansvarlige for kommunen har vært involvert i arbeidet med å implementere nye IT systemer til forskjellige fagområder i kommunen.

Lærlinger

Ved utgangen av året hadde kommunen totalt 27 lærlinger fordelt på helsefagarbeider, barne- og ungdomsarbeider, mediegrafiker og administrasjon/kontorfag. Disse er fordelt på tre forskjellige lærlingeordninger. Selv om Nedre Eiker har nådd målet med en lærling pr. 1000 innbygger, så er det tidvis enkelte som ikke fullfører læretida. Disse er fordelt på tre forskjellige lærlingeordninger. Ordningene er:

- Ordinært 2-årig lærlingeløp
- Menn i helse
- 4-årig løp som har som mål å hindre frafall i videregående skole

Kontrollutvalgets høring

Kontrollutvalget gjennomførte høring 12. juni 2019 om kommunestyrets vedtak fra 2016 om kommunesammenslåing. Administrasjonen har brukt mye ressurser på denne saken. Kontrollutvalgets konklusjon var at kommunestyret hadde et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å fatte sitt vedtak.

Etablererveiledningen

Etablererveiledningen var i 2019 eid av kommunene Drammen, Svelvik og Nedre Eiker (nå Drammen) og Lier og Øvre Eiker, men driftes av, og er samlokalisert med Næringsforeningen i Drammensregionen. Kommunen finansierer med et beløp per innbygger. I tillegg bidrar næringslivet med sponing gjennom utlån av lokaler, foredragsholdere, servering, kompetansetilførsel, kurs gjennom sponsede priser. En av suksessfaktorene er det tette samarbeidet med næringslivet som gir mange positive synergieffekter.

Kommunevis utvikling	2016	2017	2018	2019
Drammen	142	147	161	170
Nedre Eiker	38	30	37	36
Øvre Eiker	36	34	35	36
Lier	39	53	55	60
Svelvik	12	11	14	16
Sande	16	21	11	11
Andre kommuner og ukjent adresse	7	7	11	18
SUM	290	303	313	336

¹⁾ Sande gikk ut av Etablererveiledningen på grunn av kommunesammenslåing med Holmestrand.

Etablererveiledningen tilbyr kurs og verksted til enkeltpersoner som har en forretningsidé og virksomheter som er i gang. De bistår med alt fra konseptutforming til realisering av forretningsplanen. De siste fire årene har 1250 vært i kontakt med Etablererveiledningen hvorav 336 personer i 2019. 23% av de som har fått veiledning i 2019 har etablert egen virksomhet i løpet av året. 26% valgte å ikke etablere virksomhet eller vente med etablering og 51% av alle som har mottatt veiledning og kurs i 2019, hadde allerede etablert egen virksomhet da de tok kontakt med Etablererveiledningen.

Til sammen, ser vi at 74% (247 av 336) av alle som fikk veiledning/kurstilbud i 2019 har eget firma pr 31.12.2019.

I tillegg til kursvirksomheten jobbes det med nettverksbygging gjennom en rekke arrangementer. Ca. 1.100 etablerere/gründere benyttet seg av disse tilbudene. Tilbakemeldinger fra deltakerne er at disse tilbudene bidrar til større nettverk, deling av kompetanse, rådgiving, motivasjon og at de opplever å «heie» hverandre framover.

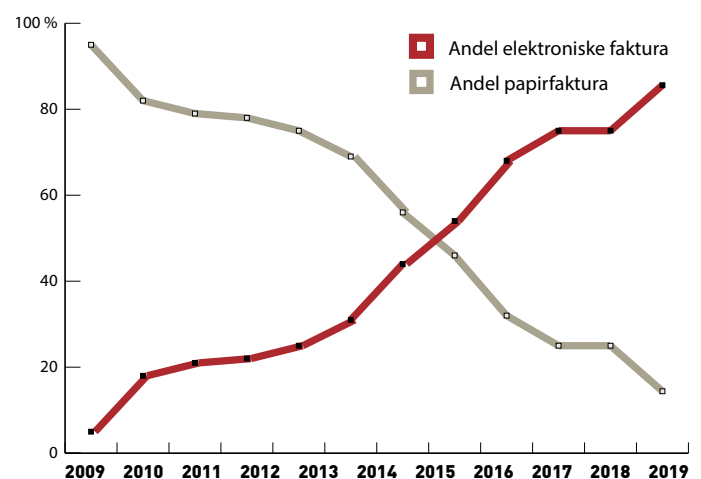
Elektroniske fakturaer fra leverandører

En elektronisk faktura er en faktura som leses inn i økonomisystemet via en datafil. Dette er tidsbesparende, ressursbesparende og miljøvennlig metode for alle parter.

En faktura sendt som e-postvedlegg har ikke de samme fordeler og regnes heller ikke som en elektronisk faktura. I alle nye innkjøpsavtaler kreves det at faktura sendes som datafil i elektronisk handelsformat (EHF).

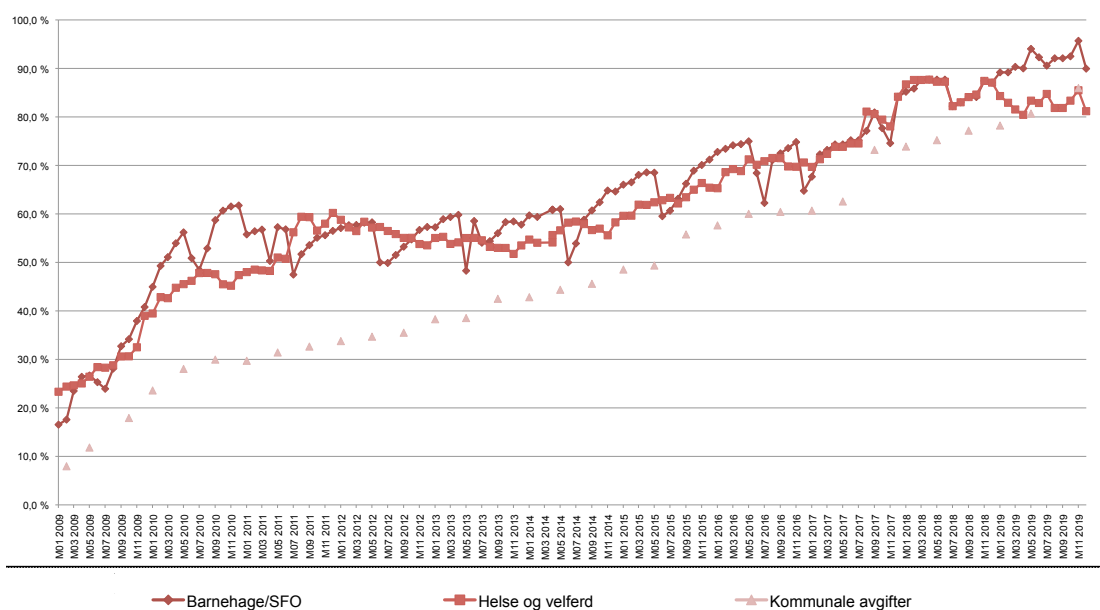
Det har vært en svært positiv utvikling i volumet på inngående elektroniske fakturaer siden starten for omtrent ti år siden. Av ca. 25.000 mottatte fakturaer ble ca. 24.400 mottatt elektronisk, som utgjør en andel på 85,6 %. Utfordringen er å få med de mange små leverandørene som ikke benytter moderne regnskapssystemer. Det vil alltid forbli en liten andel som ikke kan levere elektronisk, så det er ikke realistisk å oppnå 100 %.

INNGÅENDE FAKTURAER

Elektroniske papirløse fakturaer utgående januar 2009-december 2019

Papirløse fakturaer til kundene

Det ble produsert ca. 58.000 fakturaer, hvorav 48.000 papirløst, noe som utgjør en andel på 77 %, og som er en økning på 6 prosentpoeng fra 2018. Dette gir en stor innsparing på porto,

trykk og arbeid. Målsettingen er at alle fakturaer skal leveres papirløst. Det informeres jevnlig om hvordan man mottar papirløs faktura. Papirfaktura sendes ut mot et gebyr på 75 kroner.

SENTRALADMINISTRASJON RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Økonomiseksjonen				
Driftsutgifter	34 879	36 085	-1 206	-3 %
Driftsinntekter	-3 416	-3 134	-282	-9 %
Netto	31 463	32 951	-1 488	-5 %
Personalseksjonen				
Driftsutgifter	31 001	30 379	622	2 %
Driftsinntekter	-8 783	-7 003	-1 780	-25 %
Netto	22 218	23 376	-1 158	-5 %
Rådmann				
Driftsutgifter	6 249	5 851	398	7 %
Driftsinntekter	-45	-15	-30	-203 %
Netto	6 204	5 836	368	6 %
Politiske styringsorganer				
Driftsutgifter	12 694	12 945	-251	-2 %
Driftsinntekter	-219	-43	-176	-409 %
Netto	12 475	12 902	-427	-3 %
Sum Sentraladministrasjon				
Driftsutgifter	84 823	85 260	-437	-1 %
Driftsinntekter	-12 463	-10 195	-2 268	-22 %
Netto	72 360	75 065	-2 705	-4 %

- = merinntekt/mindretgift + = mindreinntekt/merutgift

Mindreforbruket skyldes vakante stillinger, innsparinger der det har vært mulig og kontroll på utgiftene.

KOSTRA Sentraladministrasjonen										2019 KOSTRA gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Brutto driftsutgifter i kr. pr. innbygger	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Politisk styring	286	234	242	221	238	231	248	227	897	343	490
Kontroll og revisjon	41	45	37	44	39	54	46	58	136	87	125
Administrasjon	2 406	2 618	2 890	3 210	3 260	3 240	3 456	3 630	3715	3833	4424

Nedre Eiker har lave kostnader til administrasjon, politisk styring, revisjon og kontroll i forhold til Kommunegruppe 13 og Landet. Det høye tallet på Kontroll og revisjon skyldes høring.

OPPVEKST

Mestring, glede, MOT og muligheter

Året har vært preget av to hovedaktiviteter:

- Ferdigstille og operasjonalisere og påbegynte handlingsguider og veiledere knyttet til tverrprofesjonelt samarbeid.
- Forberedende arbeid til kommunesammenslåing

Nedre Eiker har blitt lagt merke til i eksterne fagmiljøer som «den kommunen som får det til» når det gjelder samarbeid til barn, unge og familiers beste.

Det er spesielt den store satsingen kommunen har gjennomført for alle profesjoner i Oppvekst knyttet til programutvikling av BIR (Barn i rusfamilier) som har fått positiv respons. Senere omdøpte vi programnavnet til Barn i risiko. Grunnen til dette var at modellen som til slutt ble utviklet er universell og går under navnet BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats.

I forberedelsene til kommunesammenslåing har ledere og rådgivere utført egne arbeidsoppgaver parallelt med rollene de har fått tildelt i den nye kommunen.

TVERRPROFESJONELT SAMARBEID

Bedre Tverrprofesjonell Innsats (BTI)

Fagmiljøene innen barnehage, Forebyggende tjenester, barnevern, skole og PP-tjenesten har ferdigstilt et universalverktøy for ansatte som jobber med barn, unge og deres familier.

Modellen fungerer i alle arbeidsprosesser som omhandler opplæringslovens §9A (elevenes skolemiljø), §5-1 (rett til spesialundervisning), barnehagelovens §19A (spesialpedagogisk hjelp i barnehagen), tilpasset opplæring, handlingsveileder Vold i nære relasjoner og utviklingsprosjektet i regi av helsesykepleiere («SAMGO»).

Modellen gir svar på:

Organisering

- Styringsgruppe (skolenivå)
- Ressursteam (skolenivå)
- Trinnteam (skolenivå)
- Strategiforum (skoleeiernivå)

Arbeidsmetodikk:

- *Hvordan skal du jobbe internt i virksomheten?*
- *Hvordan skal du jobbe når du har behov for samarbeid med en annen profesjon?*
- *Hvordan skal du jobbe når du har behov for samarbeid med flere profesjoner?*

Inspirasjon til modellen er hentet fra arbeid i andre kommuner, gjennom BIR-prosjektet og LOG-modellen (Ledelse – Organisering og Gjennomføring) som er forsket på i Nedre Eiker. Dette, godt blandet med flere års erfaring med tverrprofesjonell organisering, har resultert i universalverktøyet.

Modellen har følgende målsetninger:

- Avdekke barn/unges behov for hjelp og støtte så tidlig som mulig
- Sikre tidlig, helhetlig koordinert innsats i samarbeid med barn/unge og deres foresatte slik at de opplever tjenester som samhandler og ivaretar dem på en god måte.
- Etablere lik forståelse for tverrfaglig samarbeid på tvers av virksomheter
- Bidra til at ansatte har kompetanse, er trygge og har tilgang til ulike verktøy de kan bruke slik at barn og unge får mest mulig likt tjenestetilbud

Brukere av modellen har tilgang til verktøy og veiledninger som omhandler:

- Barn og unges signaler på mistrivsel
- Risiko og beskyttelsesfaktorer
- Bekymringskalaer for barn, unge og voksne
- Veileder til undringssamtaler med barn, unge og voksne
- Møtemal for samarbeidsmøter
- Veileder til den nødvendige samtalen
- Informert samtykkeskjema for tverrfaglig samarbeid
- Skjema for tiltakslogg - undring
- Innmeldingsskjema til koordinerende team
- Tiltakslogg – tverrfaglig samarbeid

Verktøyet har fått gode referanser av de som har prøvd det ut systematisk i virksomheten.

Det er parallelt utviklet en tjenestekatalog der ansatte kan orientere seg i all kompetanse og tilbud kommunen har knyttet til forebyggende hjelp rettet mot barn og unge. Katalogen er elektronisk og er tilgjengelig på intranettet i 2019. LOG – modellen: Ledelse, organisering og gjennomføring av utviklingsarbeid for å oppnå bedre flerfaglig samarbeid i skolen. Barneskolene i Nedre Eiker har, som en av tre kommuner i Norge, deltatt i et forskningsprosjekt i samarbeid med OsloMet og Arbeidsforskningsinstituttet. Prosjektet hadde som målsetting å prøve ut organisering for å bedre det flerfaglige samarbeidet i skolen. Mjøndalen, Stenseth og Solberg skoler var forsøksskoler, mens de tre andre barneskolene var kontrollskoler. Samarbeidet har involvert ansatte fra barnevern, PPT, skolehelsetjenesten og Familiesenteret, i tillegg til ledelse, lærere og sosialfaglige medarbeidere på den enkelte skole. Det har vært gjennomført kommunale dialogsamlinger i regi av skoleeier, der alle involverte parter har deltatt. Fokus har vært hva som skal til for å bedre det tverrfaglige samarbeidet. Det har også vært gjennomført dialogsamlinger på den enkelte skole for å identifisere satsingsområder og igangsette tiltak. Skolene har fått veiledning fra OsloMet underveis.

På deltagerkolene har det vært opprettet tverrfaglige ressursgrupper som har hatt faste møter.

Skolene som har deltatt opplever at det tette og strukturerte samarbeidet og økt kjennskapen til de ulike samarbeidspartnerne og at ressursgruppen har vært en arena for veiledning, drøfting og igangsetting av tiltak. Rapport og evaluering av prosjektet ferdigstilles våren 2020.

Barn i risiko (BIR)

Kunnskapssatsningen BIR har i 2019 inkludert 120 nøkkelpersoner fra til sammen 30 virksomheter som møter barn, unge og deres foresatte. Mål for satsingen er:

Alle som jobber med barn og foreldre i Nedre Eiker skal ha kompetanse om og ferdigheter i

- å oppdage barn og familier i risiko
- å handle for å hjelpe barn og familier i risiko
- å samhandle med andre for å hjelpe barn og familier i risiko
- å vite hvem som kan hjelpe barn og familier i risiko

I 2019 har BIR samlet nøkkelpersonene til to seminarer og arrangert en fagdag for og med flere deltakere. Deltakende virksomheter har jobbet med egne kompetansemål mellom samlingene.

Satsingen evalueres og ny kompetanse kartlegges for å måle utvikling både hos deltakerne og i virksomhetene. Foreløpige resultatene viser økt trygghet på handling og samhandling om barn, unge og familier i risiko.

En videreføring og utvidelse av BIR er nå en planlagt del av folkehelsesatsingen for Nye Drammen.

SKOLE

Kompetanseutvikling

Desentralisert kompetanseutvikling skal bidra til at skoleeier gjennomfører egne kompetanseutviklingstiltak. Skolebasert og kollektiv kompetanseutvikling, der flere lærere fra samme skole er involvert, påvirker praksisen i større grad enn individuelle tiltak og korte kurs. Desentralisert ordning skal bidra til å gjøre utviklingsarbeidet mer forutsigbart og langsiktig for både skoleeiere, universitet og høyskoler. Utviklingsarbeidet skal bygge på utfordringer den enkelte skole eller kommune/fylkeskommune har, og føre til bedre læring for elevene.

Nedre Eiker har samarbeidet med Lier, Drammen og Svelvik i utviklingen av satsingsområder for den desentraliserte ordningen. Universitet Sørøst-Norge er fagmiljøet som er samarbeidspartner for kommunene. Det har vært arbeidet i to spor:

Kortsporet har vært rettet mot skolelederne der det har vært gjennomført fire dagssamlinger med Fagfornyelsen og skolebasert kompetanseutvikling som tema. Målsettingen har vært å ruste skolene slik at de kan drive den skolebaserte kompetanseutviklingen på en god måte.

Langsporet er rettet mot lærerne. For å identifisere behov og tilpasse tiltak er det utarbeidet og gjennomført en kompetanseundersøkelse der lærerne har vurdert kompetansebehov innenfor områder ligger i Fagfornyelsen. USN utarbeider tilbud om kompetanseheving med bakgrunn i denne undersøkelsen.

Videreutdanning lærere – Kompetanse for kvalitet

27 lærere deltar; fordelt på fagene norsk, engelsk, matematikk, samfunnsfag, naturfag, tysk, programmering, norsk tegnspråk og profesjonsfaglig digital kompetanse. Fire skoleledere deltar på rektorutdanning. Tre lærere deltar på lærerspesialistutdanning og en lærer deltar på stipend praktisk-pedagogisk utdanning.

Tjenesteutvikling knyttet til rutiner

Rutinebeskrivelser knyttet til opplæringslovens §9a og §5.1 Nedre Eiker har utarbeidet rutinebeskrivelser til Kapittel 9A – elevenes læringsmiljø og Kapittel 5 – spesialundervisning og tilpasset opplæring. Det har vært nedsatt arbeidsgrupper, der skolene og PPT har deltatt.

De overordnede målsettingene med retningslinjene har vært:

- Avklare forventinger, sikre felles forståelse og likere praksis
- Ivareta saksgang
- Tilgjengeliggjøring støttemateriell som skolene skal bruke.
- Tydeliggjøre ansvar og roller.

Resultatoppfølging

Skolenes resultater på nasjonale prøver, elevundersøkelsen og eksamen er igjen fulgt opp.

Det er gjennomført oppfølgingsamtaler med skolene, resultatoppfølging og forbedringspunkter i to omganger. Skolene utfordres på resultat og praksis i forhold til:

- elevenes læring og utvikling
- elevenes læringsmiljø

Digitale enheter

Elevene i Nedre Eiker har hver sin digitale enhet som de bruker på skolen og hjemme. På småskolen brukes iPad, oppover trinnene er det pc med touch som er elevens digitale verktøy. Kommunen har stort fokus på pedagogisk bruk av digitale verktøy og de digitale enhetene skal brukes i undervisningen når det er hensiktsmessig. Elevene skal forberedes på framtidens samfunn ved å være kreative, samhandle, kommunisere og tenke kritisk. Nettnett og kritisk kildebruk er systematisk satt på agendaen på alle klassetrinn.

Interaktive skjermer

Mange av de digitale tavlene i klasserommene er utdaterte og dette året har skolene byttet ut mange av de gamle tavlene med nye, interaktive skjermer.

Den digitale skolesekken

Alle skolene i Nedre Eiker har fått utdelt teknologisk utstyr for koding og programmering i undervisningen. Utstyret er tilpasset alderstrinn fra 1. – 10. trinn der det er lagt til rette for en

progresjon fra småskolen til ungdomstrinnet. I tillegg har de fått nok utstyr til å gjennomføre undervisningsopplegg i hele klasser som legger til rette for samarbeid og utforskning. Ved å ta i bruk ulike teknologiske verktøy i klasserommet er det tilrettelagt for en algoritmisk tenkemåte med eksperimenterende, skapende, varierte og samarbeidende læringsprosesser. Oslo Vitensenter (Norsk teknisk museum) har hatt to kursrekker (totalt 16 halvdagskurs) for lærerne i Nedre Eiker og over 50 lærere har økt sin kompetanse innenfor programmering for å kunne ta det i bruk i klasserommet. Ressurspersoner fra hver skole som har hatt flere fellesmøter i løpet av året for å utveksle erfaringer og dele undervisningsopplegg.

Nedre Eiker har fått gode tilbakemeldinger både internt og eksternt på denne modellen som er valgt for Den digitale skolesekken. Det at alle skolene har utstyret tilgjengelig for bruk, samtidig som lærerne har fått god kompetanseheving, har gjort at alle skolene har tatt i bruk utstyret på en pedagogisk måte og knyttet programmering inn i tverrfaglige temaer og ulike fag. Nedre Eiker kan være svært stolt av det arbeidet som foregår på skolene innenfor dette området.

Skrive seg til lesing (STL+)

Alle barneskolene i Nedre Eiker benytter metoden STL+ i den begynnende lese- og skriveopplæringen. Lærerne på 1. trinn har hatt en kursrekke med åtte halvdagskurs denne våren/høsten for å få opplæring i STL+ -metoden og pedagogisk bruk av nettbrett på småskolen.

STL+ er en metode der elevene skal jobbe eksperimenterende med staving ut fra egen kunnskap om skriftspråket. Barna skriver ut fra eget nivå med talestøtte på Ipad som et nødvendig

ANDELEN SOM HAR GJENNOMFØRT OG BESTÅTT VIDeregående skole i hele prosent

Avgangså	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18
Vg1	84	85	86	88	89	84	90	83
Vg2	85	77	82	85	83	83	81	
Vg3	75	77	73	77	62	55		

Denne tabellen viser andelen elever som har fullført og bestått henholdsvis Vg1, Vg2 og Vg3 eller fag-/svenneprøve. Tabellen tar utgangspunkt i et bestemt årskull som gikk ut fra ungdomsskolen, og tar ikke hensyn til elever som ikke startet på videregående skole.

Tabellen viser også andelen som har fullført og bestått, sett opp mot grunnskolepoengsum. SSB regner en elev som frafallselev hvis han/hun ikke har fullført og bestått Vg3 eller fag-/svenneprøve fem år etter oppstart i videregående skole.

Conexus Insight har ingen slik grense når vi regner ut andelen som har fullført og bestått videregående opplæring. I Conexus Insight kan videregående opplæring gjennomføres på et ubegrenset antall år.

GRUNNSKOLEPOENG

Avgangså	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Nedre Eiker	39,4	39,1	39,7	40,2	40,4 ¹⁾	40,6	41,9	42,0	42,5
Landssnitt	39,9	40	40,1	40,4	40,7	41,2	41,4	41,8	42
Differanse	+0,5	-0,9	+0,4	-0,2	-0,4	-0,6	+0,5	-0,2	+0,5

¹⁾ brudd i tallrekke

Grunnskolepoengene viser antall poeng avgangselevne i ungdomsskolen har i gjennomsnitt på vitnemålet. Høye grunnskolepoeng gir elevene valgfrihet når de skal søke seg til linjer med høye inntakskrav. Grunnskolepoeng målt mot gjennomføring viser en direkte sammenheng mellom gode karakterer og gjennomføring av videregående skole.

Vurdering av måloppnåelse

Over landssnitt igjen!! Avgangselevne har de siste årene stadig gått ut av grunnskolen med høyere antall grunnskolepoeng, men landet har løftet seg mer – og vi har derfor ikke nådd målet sammenliknet med dette. MEN i 2018 og 2019 var vi også bedre!

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

MOBBETALL (MOBBET FLERE GANGER PR UKE)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mobbet flere ganger pr uke (antall)	41	27	28	19	14	19	23	25	21

Antall elever i grunnskolen som oppgir at de mobbes flere ganger i uka. Tallene følges opp på skolenivå.

verktøy. Gjennom språkleker, samtaler, veiledning, diskusjon, lytting, lesing og skrivning blir eleven språklig bevisst og lærer seg koblingen mellom bokstav og lyd. Elevene bruker iPaden til produksjon av ulike elevarbeid både med lyd, bilde, video og tekst.

Office365

Elever og lærere er aktive brukere av Office 365 som et produksjons- og samarbeidsverktøy både i og utenfor klasserommet. Dette året har det vært opplæring og kurs i Teams og hvordan Teams kan brukes som en samarbeidsarena på alle nivåer --> skoleeier --> skoleledelse --> lærere --> til elever for å effektivisere arbeidsprosesser, sikre lik informasjon, lettere kommunisere og ha system og struktur i oppgaver og tilbakemeldinger til elevene. Skoleeier har også bygget opp et Share-Pointområde for informasjon til lærere og skoleledere i Nedre Eiker slik at det sikres at riktig informasjon til enhver tid er lett tilgjengelig. Solberg skole er også i år valgt ut som en Show-case-school for Microsoft og kommunen blir stadig kontaktet for å gi innspill til ulike samarbeidspartnere innenfor området.

MOT

Ungdommenes bidrag i lokalsamfunn med MOT medfører at antall arrangementer som gjennomføres i løpet av året kan ha et helt annet omfang enn om kommunen skulle gjennomført alene. Gjennom sitt engasjement blant UngeMOT-ledere og UngMOTivatorer har aktivitetsnivået vært høyt også dette året. Ungdommene er gode rollemodeller og bidrar til trygge nærmiljøer. Ungdomsskolene jobber aktivt med MOT-programmet både til elever og foresatte.

MOT 2019	Aktivitet og arrangement
Januar	Valg av UngeMOT-ledere (UngMOTivatorer som går ut av 10. trinn til våren) Årsmøte med regional leder Monica Gravdahl, MOT-sentralt (alle ungdomsskolene)
Februar	Feiring av MOT-pris som årets MOT-kommune 2018 MOT-kveld for alle MOT-elever (ungdomsskolene) Utdannelse av Unge MOT-ledere. (tre kvelder) Foreldremøte om MOT på ungdomsskolene (8. trinn)
Mars April Mai	Vertskaps- og dommerroller på UKM Promotering av MOT og bistand på arrangement MOT-skolering pluss på Solsetra med MOT- sentralt Foreldremøte 9. trinn
Juni	Kick-off på Eiker videregående skole <ul style="list-style-type: none"> Familiearrangement Krokstadelva MOT-camp Årbogen
Juli	Norway cup – promotering av MOT
September	Ildsjelsamling Værnes: Innlegg fra UngeMOT-ledere og koordinator. Et ønske fra andre kommuner for å kunne få ideer om hvordan vi i vår kommune gjør MOT synlig. Ungdommene fortalte om personlige erfaringer med MOT. Koordinator holdt innlegg om samarbeidet med MOT-ungdom, næringsliv og offentlige samarbeidspartnere. Verdensdagen for Mental Helse Bøssebærere TV-aksjon "Care"
Oktober	Skolering av nye MOT-elever Tre dager på Solsetra med ungdomsskolene. Legningsseminar. Samarbeid mellom biblioteket og Den kulturelle skolesekken. FN-dagen på Down Under Eikergrøssen arrangert av Down Under
Desember	MOT-sentralt, kommunens Unge MOT-ledere og MOT-koordinator møtte alle ansatte på Eiker videregående skole for å informere og inspirere.

Nye MOT-ledere

Det er nå utdannet 11 UngeMOT-ledere som ønsker å jobbe med MOT etter at de har gått ut av ungdomsskolen. Kommunen har nå ungdommer med MOT på forskjellige videregående skoler, noe som forsterker ungdomsarbeidet inn i miljøer og på fritidsarenaer vi ikke har vært på før på samme måte i vårt samfunn.

Samfunnsbyggere med MOT

Kommunen har nå fire aktive samarbeidspartnere som bruker MOT-verktøyet aktivt. De er Nedre Eiker Svømmeklubb, NOR 92, Down Under og IBK Håndball.

Det lokale næringslivet bidrar med betydelig støtte. Dette vises særlig inn mot MOT-skolering av nye UngeMOTivatorer og den årlige MOT-campen på Årbogen i juni.

BARNEHAGE

Realfag i barnehagen

Barnehagene har hatt realfag som fokusområde i henhold til realfagsstrategien for perioden 2017-2020.

Hovedmålene i perioden har vært:

MÅL: Skape entusiasme og positive holdninger til realfag

Vurdering av måloppnåelse:

- Barnehagene har tilrettelagt for aktiviteter der barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, kunst og kultur. Barnehagenes dokumentasjon viser hvordan de gjør dette i praksis.
- Barnehagene har gjennom ulike aktiviteter stimulert til barns utforskning av naturvitenskapelige fenomener og bidratt til erfaring med bruk av teknologi og redskaper.

MÅL: Styrke barnehagelærernes faglige og didaktiske kompetanse i realfag

Vurdering av måloppnåelse:

Kommunen har gjort et betydelig løft for å heve kompetansen blant de ansatte med følgende aktiviteter:

- Felles kompetanseheving for alle barnehageansatte 18. november. I etterkant jobbet på den enkelte virksomhet med tema realfag.
- Fire prosjektgruppesamlinger med følgende innhold:
- Presentasjon og deling av barnehagens egen praksis, erfaringsutveksling og digital praksis (iPad som verktøy for å fremme realfaglige aktiviteter). 38 deltakere fra sju private og ni kommunale barnehager (5. mars)
- Arbeid med nettressurser og planlegging/arbeidsøkt inndelt barnehagevis med realfagsaktiviteter. 32 deltakere fra fem private og 8 kommunale barnehager. (20. mai)
- «Nøtter for knøtter – Kunst, realfag og teknologi» – Hvordan kombinere realfag, matematikk og teknologi med kunst for barnehagebarn? 60 deltakere fra åtte private og ni kommunale barnehager. (Kurs på og av Teknisk Museum; 26. september)
- «Matematiske samtaler i barnehagen – hvordan stimulere til undring og utforskning?». 30 deltakere fra fem private og åtte kommunale barnehager (21.oktober, kurs i regi av Matematikksenteret)

MÅL: Styrke barnas kunnskap og kompetanse i realfag

Vurdering av måloppnåelse:

Barnehagene dokumenterer barns erfaringer og deltakelse i aktiviteter innen realfagsaktiviteter med bilder. Gjennom publisering av god praksis på en lukket Facebook-gruppe har barnehagene delt god praksis med hverandre.

Matematikkonferansen 2019:

- Matematikk i barnehagen. 19 pedagogiske ledere, 11 fra kommunale og åtte fra private barnehager deltar. (28. november i Trondheim i regi av Matematikksenteret)
- Felleskommunal opplæring knyttet til digital praksis:
 - Digitale lek og læringsøker for barn og personale
 - Digitale lek og læringsøker for personale
 - Prosess-støtte og veiledning i barnehagens utviklingsarbeid for sin digitale praksis
 - Kurs i grunnleggende funksjoner på iPad

IKT i barnehagene

Alle de kommunale barnehagene har nå interaktive skjermer til bruk i det pedagogiske arbeidet. Det er også anskaffet 45 iPader som er jevnt fordelt slik at også dette er et pedagogisk verktøy barnehagene har tatt i bruk.

I forbindelse med det digitale løftet som er gjennomført har alle barnehagene fått opplæring i bruk av både interaktive tavler og nettbrett. Innholdet har vært innføringskurs i grunnleggende bruk av skjermen, med tips til hvordan den kan brukes sammen med barna.

Tilsyn i barnehagene

Arbeidstilsynet ført tilsyn i tre barnehager:

■ Langløkka barnehage

Tilsyn i 2018 konkluderte med tvangsmulkt eller helt/delvis stenging av barnehagen dersom bygningsmassen ikke ble kraftig utbedret. Pålegget ble konsekvensutredet og konkluderte med at anbefalingen var rivning og nybygg.

Kommunestyret vedtok dette og det ble avsatt penger i økonomiplanen til å gjennomføre prosjektet. Forprosjektet er gjennomført i 2019. Det er planlagt riving og nybygg. Etablering av midlertidig brakkebarnehage og flytting er planlagt 04/2020. Nybygg er planlagt å være ferdig 08/2021.

Kommunen ilegges tvangsmulkt (aml. § 18-7) eller helt eller delvis stans i virksomheten inntil pålegg er oppfylt.

■ Åsen barnehage

Etter Arbeidstilsynets gjennomgang av barnehagen er det fattet syv vedtak/pålegg om kostnadskrevende retting, bl.a. arbeidsrom, garderobe/WC, HC-toalett, inneklime, lys/lyd-forhold og plan for forebyggende aktiviteter som Bedriftshelsetjenesten skal bistå med. Tvangsmulkt (aml. § 18-7) eller helt eller delvis stans i virksomheten inntil pålegg er oppfylt.

■ Møllenhof barnehage

Etter Arbeidstilsynets gjennomgang av barnehagen er det fattet to vedtak/pålegg om kostnadskrevende retting, bl.a. arbeidsrom og plan for forebyggende aktiviteter som Bedriftshelsetjenesten skal bistå med. Tvangsmulkt (aml. § 18-7) eller helt eller delvis stans i virksomheten inntil pålegg er oppfylt.

Tjenesteutvikling av rutiner

Det er gjennomført to større revideringer og forbedring av rutiner.

Rutine for spesialpedagogisk hjelp for førskolebarn; «Barnehageloven kap. V A, §§ 19a – 19g; Saksgang og intern rutinebeskrivelse».

Revideringen startet i 2018 og ble ferdigstilt i 2019. Revideringen er bygget på og i tråd med veilederen for spesialpedagogisk hjelp utarbeidet av Utdanningsdirektoratet. Dokumentet er rettet mot ledere og pedagogiske ledere i kommunale og private barnehager, spesialpedagoger/fagteam og PPT.

Målsetting med intern rutinebeskrivelse:

- Sikre felles forståelse og lik praksis i arbeidet med individuell tilrettelegging innenfor det ordinære barnehage-tilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne og likeverdig behandling av barn med rett til spesialpedagogisk hjelp
- Ivareta lik forvaltning av barnehageloven kapittel 5A (§§ 19a – 19g)

Oppstartsamtalen i barnehagen

Denne samtalen er grunnleggende for at foreldrene og barnehagen sammen kan skape et så godt tilbud som mulig for barnet. Målet for oppstartsamtalen er å utveksle viktig informasjon og å bli bedre kjent. Personalet blir bedre kjent med barnet, foreldrene og deres hjemmemiljø slik at de lettere kan møte barnets behov. Foreldrene får mulighet til å møte de ansatte på tomannshånd og til å formidle relevant informasjon til barnets beste. I tråd med kommunens mål for tidlig innsats og tidlig intervensjon er oppstartsamtalen også et viktig verktøy i systematisk arbeid for å kunne avdekke utfordringer og gi familier som har behov for det rett hjelp til rett tid. Alle barnehagene er forpliktet til å gjennomføre slike samtaler.

Samtalene gjennomføres etter felles mal i hele kommunen. For å sikre god forståelse og dialog er skjemaene oversatt til 13 språk: russisk, thai, somali, rumensk, arabisk, litauisk, polsk, tyrkisk, urdu, vietnamesisk, persisk, mandarin og bosnisk/serbisk/kroatisk.

Overgang barnehage/skole

Hver vår gjennomfører de pedagogiske lederne i barnehagene en overføringssamtale med foreldre til skolestartere. Foreldre gir informert samtykke på de opplysninger de ønsker skal gjøres kjent for skolen.

Etatskontoret tilrettelegger for en "Overgangskafe" i juni der pedagogiske ledere i barnehagene møter barnets fremtidige kontaktlærer der dette er mulig. Kaféen går over to halve dager. Dette er vurdert som en effektiv måte å videreformidle relevant informasjon om alle som skal begynne på skolen. Alle skoler og barnehager deltok.

For barn med spesielle behov er det egne rutiner for å sikre en god overgang.

Barnehagebasert kompetanseutvikling

Regional- og barnehagebasert kompetanseutvikling for barnehagene er en ny ordning fra 2019 og erstatter tidligere ordning med å søke om økonomiske midler via Fylkesmannen. Barnehagene oppfordres til selv å melde inn behov for kompetanseutvikling innenfor nasjonale satsingsområder. En kommunal og to private barnehager deltar i ordninger for 2019 og disse barnehagene skal samarbeide med kompetansemiljøet ved Universitetet i Sørøst-Norge (Drammen). Midler fra Udir til kompetanseutvikling tilfaller UH-sektoren i sin helhet.

AKTIVITETER FOR BARNEHAGENE

Poesiuker på Portåsen

Portåsen arrangerer årlig poesiuke for barnehagebarn, med poesiverksted som skal gi opplevelse, oppdagelse og skapertrang. Målet er å stimulere til leselyst og skrivekløe hos barn. I uke 42 deltok 8 kommunale og 6 private barnehager med sine 4- og 5-åringene.

Lektor 2

Lektor2-ordningen er en nasjonal realfagsatsing som finansieres av Kunnskapsdepartementet og ledes og driftes av Naturfagsenteret ved Universitetet i Oslo.

Gjennom tettere samarbeid mellom skole og arbeidsliv skal Lektor2-ordningen bidra til å:

- Stimulere elevenes interesse og motivasjon for realfag
- Øke elevenes læringsutbytte
- Økte rekrutteringen til realfagene
- Øke læreres kunnskap om og kompetanse i samarbeid med arbeidslivet

Lektor2 tilbyr kompetanseutvikling og økonomisk støtte til ungdomsskoler som ønsker å involvere fagpersoner fra arbeidslivet til å samarbeide om et læreplanrettet undervisningsopplegg i

realfag.

Våren 2019 fikk 10. trinn ved Veiavangen ungdomsskole en bestilling fra Etatskontoret, med et konkret oppdrag for å undersøke i hvilken grad barnehagene følger Helsedirektoratets veileder og anbefalinger for mat og matserving. Kommunale og private barnehager deltok som informanter i prosjektet. Sluttrapporten med resultater ble presentert av et utvalg elever på siste styremøte før sommeren, med interessante funn. Barnehagene jobber videre med resultatene.

Brannverndager – kick-off på brannstasjonen

Drammen Brannvesen inviterer barnehagene hvert år til brannverndager på lokale brannstasjoner i regionen. Barna deltar på 6 ulike stasjoner, hvor de lærer om forebyggende og aktivt brannvern. I år deltok 8 kommunale og 7 private barnehager med sine 5-åringer på Mjøndalen brannstasjon i september.

BARNEVERN

Forebyggende innsats – innsats før en sak har blitt en bekymring til barnevern

Fokuset på at forebyggende tjenester skal inn å hjelpe barn på et tidlig tidspunkt er videreført. Barnevernet har kunnet overføre saker til forebyggende enhet etter undersøkelse og tjenesten har, sammen med Forebyggende enhet, har hatt fokus på utadrettet virksomhet. Dette arbeidet kan forklare nedgangen i antall bekymringsmeldinger sammenlignet med fjoråret.

De siste årene har det vært et svært tett samarbeid mellom Forebyggende enhet og Barneverntjenesten. Dette kan ha bidratt til å øke fokuset på hva kommunen kan gjøre av tiltak forebyggende, for å unngå at det blir barnevernet, samt å øke samarbeidet på tvers i kommunen på et tidligere tidspunkt. Samhandlingen mellom Forebyggende enhet og Barnevernet har hatt dette som mål over tid, og det kan nå se ut til at dette arbeidet begynner å få effekt.

Informasjonsmøter i barnehager og på skoler

Barneverntjenesten og Forebyggende enhet har sammen besøkt alle barne- og ungdomsskoler, 15 av 17 barnehager og Læringssenteret (voksenopplæring). Andre virksomheter som gir tjenester til foreldre ar også hatt informasjon om Barnevernets arbeid.

I møtene har virksomhetene informert om tjenestene og tilbudene som finnes samt at de ansatte får god informasjon om hvordan man, gjennom kontakt med barnet og familiene tidlig, kan sette inn tiltak rett instans i kommunen.

Basistjenestene orienteres også om samarbeidet mellom tjenestene og terskelen for når man skal kontakte hvilke tjeneste og hva man kan gjøre i egen virksomhet. Ansattes meldeplikt ved bekymring er presisert og alle kjenner nå godt til hva en undersøkelse i barnevernet innebærer.

Erfaringene etter besøkene har vært positive. Spesielt er det gode tilbakemeldinger på at Barnevernet og Forebyggende enhet har gjennomført informasjonsmøtene sammen. På denne måten har man kunnet drøfte ulike terskler for ulike tjenester og hvordan man sammen med skolene/barnehagene kan eksemplifisere hvordan vi som en kommune kan hjelpe barn og familier best mulig tidligst mulig.

FIT (Feedback-Initierte-Tjenester) – målrettet endringsarbeid

Implementeringen av systemet som raskt skal gi Barnevernet respons om tiltak er relevante (FIT) er nå gjennomført.

Systemet er elektronisk og gir umiddelbart nyttig informasjon til barnevernet om hva familien og barna mener effekten av tiltak som er satt inn har. Det gir muligheten til raskt å justere tiltak opp eller ned, avslutte og/eller igangsette nye.

Implementering av FIT gir et mer treffsikkert tjenesteinnhold.

AKTIVITETER FOR BARNEVERNET

STYRINGSINDIKATORER	LANDET 2019	RESULTAT 2019	MÅL 2019	MÅL 2020
Barnehage				
Fravær av mobbing (tatt i bruk handlingsplanen) andel løste saker (innmeldte saker/antall løste)	I/T	100% (1/1)	100	100
TRAS – andelen innenfor normert alder ved skolestart	I/T	90%	95	98
Andel foreldre som har hatt oppstartssamtale i samsvar med samtaleskjema	I/T	100%	98	100
Skole				
Andel elever på nivå 3-5 i lesing 9. trinn	85 %	83 %	80 %	85 %
Andel elever på nivå 3-5 i regning 9. trinn	80 %	76 %	80 %	85 %
Andel elever på nivå 3-5 i lesing 8. trinn	76 %	75%	80 %	85
Andel elever på nivå 3-5 i engelsk 8. trinn	76 %	75 %	80 %	85 %
Andel elever på nivå 2-3 i lesing 5. trinn	77 %	76 %	80 %	85 %
Andel elever på nivå 2-3 i regning 5. trinn	76 %	79 %	80 %	85 %
Andel elever på nivå 2-3 i engelsk 5. trinn	75 %	79 %	80 %	85 %
Andel elever som trives svært godt/godt på skolen	88 % ¹⁾	94 % ¹⁾	95 %	95 %
	84% ²⁾	88% ²⁾		
Andel elever som ikke mobbes (ikke i det hele tatt/en sjelden gang / 2-3 ganger i mnd.)	94 % ¹⁾	97 % ¹⁾	99 %	100 %
	96% ²⁾	98% ²⁾		
Andel elever som er interessert i å lære på skolen (to øverste nivå)	73% ¹⁾	82 % ¹⁾	85 %	90 %
	67% ²⁾	73% ²⁾		
Andel elever som ofte får tilbakemeldinger i fagene pr. uke (to øverste nivå)	62% ¹⁾	77 % ¹⁾	70 %	70 %
	37% ²⁾	47% ²⁾		

¹⁾7. trinn ²⁾ 10.trinn

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

Foreldrekurs – COS-P (Trygghets sirkelen)

Barnevernet har sammen med Forebyggende enhet gjennomført slike kurs. Kurset har som formål å skulle gi foreldre et verktøy til å forstå bedre hvilke behov barn har, hvilke signaler de gir og hva de kan gjøre for å møte disse behovene bedre. Målet med kurset er at barnet, via sine foreldre, skal få hjelp til å kjenne seg trygg og på den måten stå sterkere rustet til å møte utfordringer livet. Barnevernet har det administrative ansvaret for COS-P kursene i kommunen. Det har vært en COS-C. Pressursgruppe bestående av en ansatt ved familiesenteret og 2 fra LOS som har driftet COS-P i 2019. Det har vært gjennomført 8 kurs, 4 dagkurs og 4 kveldskurs. Det har vært ansatte fra både LOS Teamet/Barnevernet, familiesenteret, helsestasjonen og skolehelsetjenesten som har hatt kurs dette året. Vi har etterstrebet å blande ansatte fra de ulike virksomhetene slik at vi får kunnskap og kjennskap til hverandre, samt at vi kan benytte de ulike faglige styrkene de ansatte har i møte med familiene.

Sommerjobbprosjekt

Barnevernet har også i år gjennomført sommerjobbprosjektet. Det har totalt vært med 38 ungdommer. Alle sommerjobbene har vært innenfor Helse og velferd, enten på sykehjem eller ved omsorgsboliger.

Tilsyn

Fylkesmannen hadde tilsyn med temaet «Ettervern og samarbeid mellom Barnevernet og Nav i etterverns saker. Det ble ikke avdekket lovbrudd under tilsynet. Fylkesmannen vurderer det som svært positivt at Barnevernet har en lav terskel for

å tilby ettervern. Fylkesmannen anbefaler at samarbeidet formaliseres gjennom samarbeidsmøter eller samarbeidssavtale. Fylkesmannen ser at samarbeidet mellom Barnevernet og NAV kunne vært tettere i enkeltsaker med tanke på å utnytte kunnskapen og virkemidlene i tjenestene fullt ut.

Folkehelseprosjekt

Gjennom et samarbeid mellom de tre kommunene som blir en er det søkt- og fått prosjektmidler til folkehelsearbeid i henhold til egen prosjektplan. Kommunens egenandel er gjennom arbeidsinnsats i prosjektet. Fellesnemda i nye Drammen godkjente kommunenes søknad.

Handlingsplan for forebygging av utenforskap, radikalisering og voldelig ekstremisme

Arbeidet er gjennomført av SLT-koordinatorene i Drammen, Nedre Eiker og Svelvik og lagt fram for administrativ og politisk ledelse for godkjenning. Kommunestyret i Nedre Eiker ga sin tilslutning til handlingsplanen 22. mai 2019.

I dette arbeidet har ansatte fra kommunene redigert Drammens handlingsplan «Forebygging av voldelig ekstremisme» fra 2015. Det har resultert i en felles prosess om planverk for hver av de tre kommunene som kan gjelde fram til sammenslåingen i 2020. Innspill er hentet fra eksisterende planverk og risikovurderinger nasjonalt og i hver av de tre kommunene. I tillegg til målrettet forebygging mot radikalisering og voldelig ekstremisme er dette arbeidet forsøkt knyttet sammen med forebyggende arbeid mot utenforskap.

NØKKELTALL	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oppvekst						
Barne- (6) og ungdomsskoler (4)	10	10	10	10	10	10
Elever i grunnskolen (i SFO)	3 124 (647)	3 091(683)	3 093(616)	3196 (657)	3 243 (648)	3235 (582)
Antall fremmedspråklige elever (% av alle elever)	709(22,6%)	724 (23,4%)	802 (25,9%)	896 (28%)	921 (28,4)	973 (30,1)
% spesialpedagogiske tiltak grunnskole	8,9	9,0	8,9	9,1	9,5	7,8
Elever med særskilt norskopplæring/ tospråklig fagopplæring	211/84	218/90	210/99	241/87	244/78	206/83
Elever i kulturskolen	328	322	373	368	362	344
Elever på Læringscenteret	198	201	231	244	236	200
Barn i kommunale barnehager (barnehager)	641(9)	638(9)	636 (9)	628 (9)	614 (9)	583 (9)
Barn i private barnehager (barnehager)	683(13)	671(12)	658 (11)	650 (11)	620 (10)	582 (10)
Fremmedspråklige barn i barnehagene	282	267	303	324	322	353

Utvikling i elevtall: Sentrumsskolene i Mjøndalen og Solbergelva merker ringvirkningene av økningen i antall leiligheter.

Antall fremmedspråklig i % av alle elever: Andelen øker også i 2019. Mer enn hvert 4. barn har minoritetsspråklig bakgrunn.

Nedgangen i andelen elever som får spesialundervisning er gledelig. Det er for tidlig å kunne si at innsatsen knyttet til tverrfaglig samarbeid, tilpasset opplæring, fagspesifikke og tverrfaglige handlingsveiledere gir varig endring, men 7-tallet har vi ikke sett på mange år.

NØKKELTALL	2015	2016	2017	2018	2019
Spesialtjenester barn og unge					
Antall bekymringsmeldinger barnevern	334	412	357	371	313
Antall barn med hjelpetiltak i løpet av året	328	345	292	314	274
Antall barn med hjelpetiltak pr. 31.12.	162	184	175	191	160
Antall barn under omsorg pr. 31.12.	54	48	47	48	49
Antall akutt plasserte barn totalt i løpet av året	11	8	5	4	10
Totalt antall barn frivillig plassert pr. 31.12.	15	18	16	14	13
Antall adferdsplasserte barn i løpet av året	1	2	0	1	1
Antall tilsynsbarn pr. 31.12.	59	62	56	56	65
Antall timer pr. uke i åpningstid ved helsestasjon for ungdom	2	2	2	4	4
Antall besøk på helsestasjon for ungdom	372	346	461	368	1 830
Andel barn med spesialped. tiltak i % av alle barnehagebarn	3,6 %	3,0 %	4,0 %	4,7 %	3,5 %

Antall bekymringsmeldinger økte noe fra 2017 til 2018, men gikk betydelig ned i 2019. Det samme gjelder antall barn med hjelpetiltak.

Antall konsultasjoner på HFU har gått noe tilbake etter en topp i 2017. Det foreligger ingen god forklaring på det høye tallet i 2017.

Tallet har gått opp igjen i 2019.

4-årskonroller skal gjennomføres i løpet av barnets 4. leveår. De som ikke har gjennomført undersøkelsen i 2019 innkalles til 4-årskontrull i 2020.

Reduksjon i antall barn som får spesialpedagogisk hjelp i barnehagene:

De siste årene har tallet på hvor stor andel av barn i Nedre Eiker som får hjelp i barnehagen variert fra 3,0 til 4,7.

Tallet gikk noe opp i 2018, men ned igjen i 2019.

Helsestasjon for ungdom har utvidet kapasiteten og gir et bredere tilbud. Tjenesten er styrket med jordmor og psykolog. Mannlig lege og psykolog har gitt tilbudet en økt pågang av gutter, selv om det fortsatt er jenter som er den største brukergruppen.

OPPVEKST RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Undervisning				
Driftsutgifter	357 374	360 642	-3 268	-0,9
Driftsinntekter	-87 307	-87306	-1	0
Netto	270 067	273 336	-3 269	-1,2
Barnehager				
Driftsutgifter	226 145	227 587	-1 442	-0,6
Driftsinntekter	-31 076	-31 073	-3	0
Netto	195 069	196 514	-1 445	-0,7
Rammeområde totalt				
Driftsutgifter	583 519	588 229	-4 710	-0,8
Driftsinntekter	-118 383	-118 379	-4	0
Netto	465 136	469 850	-4 714	-1

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområdet har et mindreforbruk på ca. 4,7 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak:

- Summen av en rekke mindreforbruk i virksomhetene, ca. 1 million kroner.
- Lavere utbetaling til andre kommuner for barn i deres barnehager, ca. 1 million kroner.
- Oppsparte midler for å dekke et eventuelt merforbruk på barnevern, ca. 2,7 millioner kroner.

KOSTRA	2015	2016	2017	2018	2019	2019 KOSTRA- gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Grunnskole							
Nto. driftsutg.til grunnskole i % av totale utg.	24,6	24,7	23,8	23,5	23,3	22,9	23
Nto. driftsutg.til grunnskoleopplæring 6-15 år	88 143	91 495	90 527	92 754	98 194	108 028	117 107
Gruppestørrelse 1. – 4. årstrinn	13,7	14,3	14,3	12,4	12,3	12,6	11,9
Gruppestørrelse 5. – 7. årstrinn	14,4	13,6	13,9	14,6	14,2	13,8	12,9
Gruppestørrelse 8. – 10. årstrinn	15,1	14,6	16,6	16,7	15,8	15	14
Korrigerte bto. driftsutg. til SFO pr. bruker	30 904	32 512	32 726	32 787	34 696	31 139	31 950
Korrigerte bto. driftsutg. til skoleskyss pr. elev som får skyss	16 341	16 211	14 902	24 269	13 651	11 045	10 160
Bto. driftsutg. til kommunal musikk- og kulturskole pr. bruker	16 840	17 159	16 118	16 598	12 719	16 139	16 396
Andel elever i grunnskolealder i kommunen i musikk- og kulturskole, av antall barn 6 – 15 år	9,9	10,3	10,9	10,7	14,6	15,4	19,5
Barnehage							
Nto. driftsutg. til barnehager i % av totale utg.	17,3	17,6	17,1	16,3	16,4	15,2	14,3
Bto. driftsutg. pr. oppholdstime i barnehagene	57	60	61	67	65	60,6	62,7
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	40,2	38,0	40,9	44,2	44,7	41,1	41,5
Andel barnehager med åpningstid fra 9 inntil 10 timer pr. dag	9,5	9,5	0,9	10,0	I/T	I/T	I/T

Grunnskole:

Netto driftsutgifter i % av de totale utgifter til grunnskole ligger litt over kommunegruppe 13 og over alle kommuner i landet, samtidig som driftsutgifter pr. elev ligger lavere. Kommunen har en lav andel av totale driftsutgifter til administrasjon, utvikling og lederstøtte. Timer til undervisning er prioritert meget høyt.

Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO pr. bruker ligger fortsatt over gjennomsnitt både i Kostra og landet. Lovverket gir ikke barn med nedsatt funksjonsevne noen rett til hjelp i SFO. Disse barna har likevel behov for stor grad av tilrettelegging.

Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss pr. elev: Det er forholdsvis få elever som har rett til skolebuss, men i dette tallet ligger også spesialskyss av elever med ledsagerbehov. Antallet med ledsagerbehov har økt. Dette trekker gjennomsnittet opp. I tillegg har utgifter til skolesvømming blitt doblet etter nytt anbud.

Barnehage:

¹⁾ Den store nedgangen i antall dokumentert i KOSTRA skyldes tekniske forhold ved overgang til nytt journalsystem for både svangerskapsomsorgen, helsestasjonen og skolehelsetjenesten. Gammelt system ble ikke konvertert over i det nye og lesetilgang i gammelt system ikke lengre var tilgjengelig.

²⁾ Det foreligger ikke Kostra-tall.

Barnehagene har en større prosentandel av kommunens totale utgifter enn kommunegruppe 13 og alle kommuner.

Netto utgifter er vanskelig å måle, da nye regler gir redusert foreldrebetaling for husstander med lav inntekt. Dette vil gi seg forskjellig utslag fra kommune til kommune. Det er vanskelig å få helt korrekte tall for brutto utgifter også, da disse tar med seg vikarbruk uten å korrigere for syke-/fødselspenger.

I Nedre Eiker er det praktisk talt bare heldags barnehager, mens andre kommuner har en større andel barnehager med redusert åpningstid.

SPESIALTJENESTER BARN OG UNGE RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Barnevern				
Driftsutgifter	81041	77425	3616	4,7
Driftsinntekter	-11699	-11703	4	0
Netto	69342	65722	3620	5,5
Forebyggende enhet				
Driftsutgifter	43791	43825	-34	-0,1
Driftsinntekter	-7686	-7684	-2	0
Netto	36105	36141	-36	-0,1
Styrket tilbud				
Driftsutgifter	36308	36337	-29	-0,1
Driftsinntekter	-2800	-2800	0	0
Netto	33508	33537	-29	-0,1
Rammeområde totalt				
Driftsutgifter	161139	157587	3552	2,3
Driftsinntekter	-22184	-22187	3	0
Netto	138955	135400	3555	2,6

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområdet har et merforbruk på ca. 3,6 millioner kroner. Merforbruket skyldes bruk av konsulent for å overholde frister og kjøp av tjenester fra stat og kommuner knyttet til omsorg for barn utenfor hjemmet.

KOSTRA	2015	2016	2017	2018	2019	KOSTRA- gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Spesialtjenester barn og unge							
Nto. driftsutg. til barnevern pr. innbygger	2 469	2 683	2 910	2 952	2 890	2 193	2 295
Nto. driftsutg. til barnevern pr. innbygger 0-17 år	10 787	11 784	12 849	13 127	12 915	10 220	10 883
Nto. driftsutg. til barnevern pr. barn i barnevern	107 311	109 262	125 029	127 502	135 343	130 416	134 736
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	6,1	7,2	6,6	6,6	6	4,8	4,8
Andel barn med tiltak ift. innbyggere 0-17 år	6,0	6,0	6,5	5,7	11 5	4,7	4,6
Barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk	18,5	18,4	15,6	19,6	18,3	20	19,2
Stillinger med fagutd. pr. 1000 barn 0-17 år	4,5	5,0	5,5	6,0	6,1	4,7	5
Nyfødtte med hjemmebesøk innen to uker	38	38	79	89	²¹ 61	93,5	93,5
Andel spedbarn fullført helseundersøkelse innen utgangen av 8. leveuke	107	99	101	78	²¹ 65	100,4	99,9
Andel barn som har fullført helseundersøkelse 2-3 årsalder	89	90	89	108	60	96,7	95,7
Andel barn som har fullført helseundersøkelse 4-årsalder	88	80	75	106	83	96,9	96,8
Andel barn som har fullført helseundersøkelse 1. klasse	87	78	70	77	²¹ 63,3	83,2	90,1
Nto. driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger	321	286	295	476	623	696	722
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn ift. til alle barn i komm.barnehager	24,3	26,2	28,4	29,4	31,3	22,4	20,6

Netto driftsutgifter til Barnevern ligger høyere enn kommunegruppe 13 og landet.

- 1) Det er en nedgang i andelen barn som har behov for tiltak i regi av barnevern. Forebyggende og systemrettet arbeid mot målgruppene i Forebyggende enhet kan ha hatt betydning for at antallet er redusert. Denne virksomheten ble etablert oktober 2015.
- 2) Den store nedgangen i antall dokumentert i KOSTRA skyldes tekniske forhold ved overgang til nytt journalsystem for både svangerskapsomsorgen, helsestasjonen og skolehelsetjenesten. Gammelt system ble ikke konvertert over i det nye og lesetilgang i gammelt system ikke lengre var tilgjengelig.

Økt antall bekymringsmeldinger forårsaker det høye nivået. Gjennom arbeidet for å få flere saker over i Forebyggende enhet er målet å redusere utgiftene knyttet til barnevern. Ressursene som brukes til barn som faktisk har tjenester fra barnevern ligger lavere enn landssnitt.

KULTUR OG FRITID

Kultur skaper tilhørighet og identitet

Året har vært preget av mange arrangementer og et godt samarbeid med hele bredden av det lokale kultur- og frivillighetslivet. Kultur og fritid har jobbet godt på lag med innbyggerne og lokale aktører, stiftelser og organisasjoner. Dette har skjedd gjennom tilrettelegging av ulikt slag: subsidiert leie av lokaler, arrangementsgjennomføring, råd, veiledning, bistand til markedsføring, planlegging og samarbeid om arrangement. Nye ideer og muligheter har blitt til i samskaping mellom innbyggere og kommune noe som har gitt innbyggerne et bredt og mangfoldig lokalt tilbud.

Ansatte i fagområdet har gjennom året, parallelt med sine ordinære oppgaver, også arbeidet med å planlegge og legge til rette for drift i den nye kommunen.

Arrangementer og aktiviteter

Kulturkontoret har en grafisk designer og to mediegrafikklæringer som bistår frivillige lag og foreninger og interne med grafisk utforming og markedsføringshjelp. Kultur og fritid har også hatt fast helsides annonse, Kultursiden, i Eikerbladet ca. en gang i måneden. I forbindelse med Kulturhjelja ble det lagd et kulturmagasin i samarbeid med Eikerbladet, som ble sendt ut til alle kommunens innbyggere.

Store arrangementer hvor kulturvirksomheten enten har vært arrangør eller medarrangør:

- Kulturhjelja ble arrangert i juni med konserter, idrettstorg, fortellervandring, åpning av aktivitetspark på Tusenårsstedet og Eikerrock på Portåsen.
- Kunst rett vest på Henie Onstad Kunstsenter i Bærum.
- Barneforestilling "Kokkeklovnene" for barnehagene.
- Musikkcamp, et sommertiltak for ungdom i alderen 15-20 år over tre dager.
- Akustisk i Eiker, fire konserter med Trine Rein, Sol Heilo, Unni Wilhelmsen og Thomas Dybdal i Nedre Eiker samfunnshus.
- «Mens vi venter»-arrangement, julegrantenning på Mjøndalen torg.
- TV-aksjonen til inntekt for Care.
- Den store klesbyttedagen i samarbeid med Naturvernforbundet Eiker.
- Påske-, jul- og bruktmarked.
- UKM - Ung Kultur Møtes i Nedre Eiker samfunnshus.
- Friluftslivets dag på Årbogen.
- 8. mai arrangement samarbeid med veteranene i Øvre og Nedre Eiker og Eiker historielag, markering av frigjørings- og veterandagen i Nedre Eiker kirke
- Dansekonsert i samfunnshuset med Sputnik for brukere med nedsatt funksjonsevne fra regionen
- FN-dagen markert med seminar for ungdomsskolene og foredrag om flerkulturell kommunikasjon samt kulturkveld

på Down under.

- Eikergrøssen – vandreteater for ungdom i forbindelse med Halloween.
- Strikkekongene Arne&Carlos hadde foredrag og workshop på Solberg Spinderi.

Priser, stipender og tilskudd

Kommunens Kulturstipend, Kulturpris og Frivillighetsprisen ble delt ut i på årets julegrantenning på Mjøndalen torg lørdag 30. november. David Cariano Timme ble tildelt kulturstipend og Frivillighetsprisen gikk til Nedre Eiker Barne- og ungdomsteater. Kulturprisen 2019 ble tildelt Solberg Musikkorps.

Det deles ut årlig tilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner, og 14 organisasjoner mottok støtte.

KUNST I OFFENTLIG ROM

Kunst i offentligheten er et felles anliggende og noe alle kan ha glede og opplevelse av uten å oppsøke den. Kommunen har flere store prosjekter med oppstart i året som gikk.

Wildenveys plass hvor kunsten blir en integrert del av flomprosjektet i godt samarbeid med NVE. Her blir det satset på to ulike felt – kunstinntallasjon av Ole Lislud på fasaden av pumpestasjonen samt poesiinstallasjoner med poetene Fredrik Høyer og Øyvind Haanes som relaterer seg til Wildenveys diktning.

Aktiviteten – dagsenter for brukere med spesielle behov hvor det settes oppe en skulptur av kunstneren Aleksander Stav utomhus.

Mikkelsveien – bo og dagsenter hvor det er satt i gang en konkurranse med tre billedkunstnere, som skal lage to integrerte kunstverk på vegg i de nye bolignene. Juryen velger kunstner til oppdrag i løpet av 2020.

Veiavangens ungdomsskole – forprosjekt for integrert kunst i byggeprosjekt er startet opp.

BIBLIOTEKET

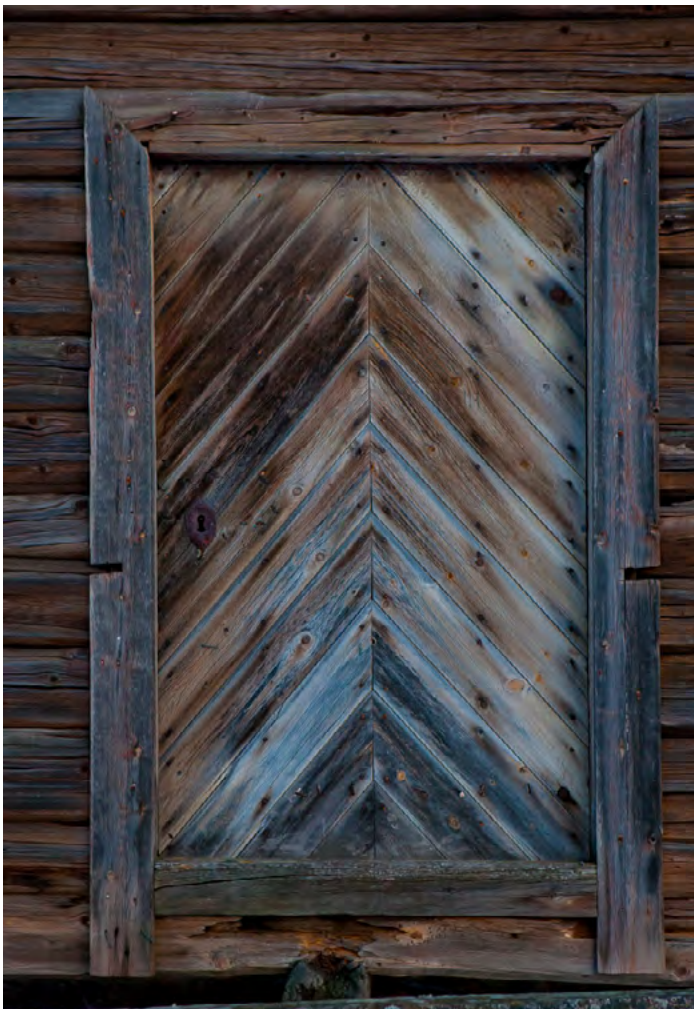
Aktivitetene ved biblioteket styrker rollen som møteplass og uavhengig arena for samtale, opplevelser og litteratur.

Et høyt aktivitetsnivå gjør at biblioteket blir trukket fram som et foregangsbibliotek på tjenesteutvikling og arrangement.

Biblioteket fortsatte utviklingen av biblioteket som møteplass og kulturarena og hadde et bredt kulturprogram for voksne, barn og ungdom. Lokalhistorie er populært for publikum i kommunen.

Totalt var det 127 arrangementer som ble gjennomført på biblioteket. 45 arrangementer rettet mot voksne, flere av disse i samarbeid Folkeakademiet. Totalt 3073 besøkte arrangementene. Det var et godt samarbeid med barnevernstjenesten om foredrag med tema barneoppdragelse. Det kom over 500 på disse foredragene.

Biblioteket tilbyr selvbetjent utlån og innlån, i tillegg til en døgnåpen studieavdeling med møterom og lesesal. Bibliotekets scene fungerer godt til konserter. Det var et tett samarbeid med flere frivillige lag og foreninger om aktivitet.

Meråpent bibliotek

I løpet av høsten vart Mjøndalen bibliotek omdannet til meråpent bibliotek. Ved hjelp av lånekortet sitt kan brukerne som har underskrevet meråpnetkontrakt nå benytte seg av biblioteket i ubetjent åpningstid mellom 07.00 og 23.00 hver dag. Dette har vist seg å være et populært tilbud som har høstet mange lovord fra brukerne. Ordningen fikk også omtale på Eikernytt.no.

Fredagsakademiet

Hver fredag formiddag tilbys et forfatterbesøk, et foredrag eller konsert. Det er også et samarbeid med Høgskolen i Sørøst-Norge, der forskere gjennomfører foredrag på biblioteket. Biblioteket mottok ekstern støtte på 40.000 kroner fra fellessøknad med Drammen bibliotek til Nationalbiblioteket i forbindelse med prosjektet «Bokåret 2019».

Faste aktiviteter

Lesestund for de minste, «Bok og snacks» en lesesirkel for ungdom, «Møt en slektsgransker», Ungkino, SeniorNett (dataopplæring for eldre), språkkafé for innvandrere, leksehjelp for grunnskoleelever, filosofikafé og strikkekafé.

Barn og unge

Det ble avholdt totalt 100 arrangement, brukerorienteringer og eventyrstund. Disse nådde ut til 3.181 deltakere. Blant annet har alle 2. klassinger blitt invitert til bibliotekbesøk. Det er gjennomført ukentlige lesestunder for de minste barna, noe flere barnehager bruker flittig. Det var et allsidig program med mange aktiviteter i vinter- og høstferien. Det ble levert ut totalt 89 bokkasser til skolene som lærere brukte til formidling på skolen.

EIKER ARKIV

Eiker Arkiv har vært godt besøkt av frivillige som gjør en arbeidsinnsats og andre besøkende som søker opplysninger av historisk art i arkivet. Til sammen er det omtrent 4,5 årsverk med frivillige som bidrar i Eiker Arkiv. Arkivet hadde 30 foredrag og 15 guidede turer i 2019. Det ble behandlet rundt 800 henvendelser med lokalhistoriske problemstillinger på epost og ved direkte henvendelser til arkivet. Klisje og fotosamlingene er prioritert og registreres, noe av dette legges ut på Eiker arkivs nettsted. Det er etablert et samarbeid med Drammen Byarkiv.

KULTURARV

Nedre Eiker kommune videreførte det tette samarbeidet med Stiftelsene Portåsen (Buskerudmuseet), Temte Gård og bygdesamling og Stiftelsen Verkstedet, samt Knudsensmia.

Knudsensmia ble renovert utvendig og kommunen bisto med å skaffe midler fra Buskerud fylkeskommune til restaurering av essa. Knudsensmias venner overtok driften av smia og Eiker husflidslag arrangerte kurs der.

Kommunen samkjørte profileringen av Kulturminnedagene med tidligere Drammen og Svelvik kommuner med over tyve arrangementer i Nedre Eiker.

Prosjekt med Nersetterbåten

Å redde kunnskapen om byggingen av de tradisjonelle Nersetterbåtene ble startet i samarbeid med en rekke frivillige enkeltpersoner og organisasjoner, regionale museer, Øvre Eiker kommune og Drammen kommune. Prosjektet er tildelt midler fra Forbundet Kysten med 600.000 kroner. I samband med at den første båten nærmet seg ferdigstilling ble det arrangert en utstilling på Mjøndalen bibliotek i november.

Solberg Spinderi

Som en forlengelse av 200-årsjubileet på Solberg Spinderi er det full aktivitet i kurslokalene i Verkstedet og utarbeidelse av en helhetlig skiltplan og formidlingsløype om det vernede kulturmiljøet. Det ble tildelt utviklingsmidler med fokus på

kulturnæring og formidling fra Buskerud Fylkeskommune. Jubileumsutstillingen om Solberg Spinderis historie ble holdt åpen frem til sommeren.

Traurenet - skilting av boplass

Kommunene satte opp kulturminneskilt ved tuftene til hytta der Andreas Dammyr levde og arrangerte de såkalte Traurennene. En serie hopprenn som ble arrangert for første gang i 1920 og holdt på fram til femtitallet. Navnet traurenne kommer fra premiene som var bakstetrau.

Prosjekt om Taternes arkeologi

Nedre Eiker kommune fikk 100 000 kroner fra Kulturrådets ordning «den kollektive oppreisningen til romanifolket/taternes» til prosjektet «Taternes arkeologi – en forundersøkelse». Midlene skal brukes til å undersøke utvalgte liggeplasser med arkeologiske metoder.

UNGDOMSHUSET DOWN UNDER

Tilbudet er åpent fire ettermiddager/kvelder pr. uke og er tilgjengelig for alle fra 13 år med diverse aktiviteter hvor hovedsatsingen er musikkurs med fokus på samspill i band. 35 uker med musikkurs er gjennomført med avslutningskonserter hvert halvår for foreldre og andre interesserte. Huskonserter arrangeres en gang i måneden med egne band og gjesteband.

Juniorklubber

Juniorklubbene er lokalisert på Solberg sport- og kultursenter og på Down Under. Juniorklubbene er for barn i alderen 9-12 år og er åpent en kveld i uken. Tilbudene er biljard, bordtennis, fotballspill, shuffleboard, kort- og brettspill, dans og matlaging.

Utstyrsbasen - utlån av ski, skøyter og kanoer

Det er stor etterspørsel etter både sommerutstyr og vinter-sportsutstyr. Midler fra BUFDiR gjør at basen har mye utstyr til utlån. Det er innført nytt utleiesystem.

Arrangementer på Down Under

Internasjonal kulturkveld ble gjennomført på FN-dagen. Representanter for 12 ulike land stilte med stand med informasjon og mat fra eget land, alle deltok i quiz med tema om landene. Arrangementet hadde over 100 besøkende.

UKM- Ung kultur møtes

UKM er et tredelt arrangement som er: Lokalmønstring, fylkesmønstring og UKM festivalen. UKM skal stimulere og synliggjøre ungdommens kulturelle aktivitet lokalt, regionalt og nasjonalt. Nedre Eikers arrangement hadde ulike kulturinnslag musikk og utstillinger. Det legges ned ressurser i å lage et profesjonelt og godt arrangement som oppleves som bra både for deltagere og publikum. Nivået på deltagere og innslag ble opplevd som høyt og arrangementet er implementert i driften av ungdomshuset gjennom hele året.

Mas (Music After School)

Med midler fra Bufdir er det gjennomført kulturverksteder på Down Under. Musikkundervisning for elever fra 6. og 7. klasse. Tilbudet er hver mandag, her møtes barna til felles måltid og deretter er det øving på valgt instrument. Deltakere på kursene er påmeldt via skolene i tillegg til at noen har meldt seg på utenfor skolen. Dette ansees som et viktig tilbud for deltakerne.

Eikergrøssen

Arrangeres 30. oktober hvert år. Dette er et «vandreteater» - hvor deltakere får fremført en historie på ulike stasjoner. Deltakerne skal inn til en jury som skal stille spørsmål fra historien de har fått gjennom hele «løypa» i 2019 hadde vi rundt 80 deltakere på eikergrøssen, som ble gjennomført på Ytterkollen Fritidspark.

FRIVILLIGSENTRALEN

Ved utgangen av året var det registrert 188 frivillige med 1910 utførte oppdrag. Mange oppdrag forblir uregistrert da relasjonsbygging mellom brukere og frivillige anses som viktigere enn statistikkføring. Frivilligsentralen legger til rette for frivilligheten i kommunen ut i fra behov og ønsker. Enkelte frivillige registreres hos sentralen og ut ifra ønsker tilstrebes det å finne gode koblinger.

NRKs årlige TV-aksjon for CARE

Sentralen koordinerte for gjennomføring av årets TV-aksjon. For å kunne dekke flest mulige husstander må ca. 300 bøssebærere, rodeledere og kretsledere rekrutteres. Det ble samlet inn 891.507 kroner.

EKNES SVØMMEHALL

Eknes svømmehall er åpen for publikum alle hverdagskvelder, samt fredag og lørdag formiddag. I tidsrommet fra 1. oktober til 31. mars er det åpent på søndager. Tilbudet om vanngymnastikk fire ganger i uken Onsdag kveld er reservert for damer. Fredag og lørdag er det høyere vanntemperatur i bassenget.

Skolesvømming gjennomføres i skoletiden fra mandag til torsdag for elever i 3., 4., og 6. klassetrinn. Svømmeopplæringsprogrammet gjennomføres i hele skoleruteperioden. Alle barn i 3. og 4. klassetrinn får gratiskort til svømmehallen for seg og en voksen i perioden de har skolesvømming. Ungdomskolene benyttet bassenget i slutten a skoledagen på onsdager.

Vedlikehold på bassenget gjennomføres i sommermånedene, og i år ble det prioritert å oppgradere renseanlegget med ny sand, dyser og ventiler. Stupetårnet som ble fjernet i fjor er ett stort savn blant publikum og det planlegges å installere ett nytt.

Nedre Eiker Svømmeklubb gjennomfører faste treninger i svømmehallen fire ganger pr. uke. I tillegg arrangeres Barnas svømmeskole på søndager. Før sommerstenging i juni ble det, i regi av Eknes svømmehall, arrangert svømmekurs for voksne flyktninger.

IDRETTE

Det ble delt ut tilskuddsmidler fordelt på 13 idrettslag, samt støtte til Nedre Eiker idrettsråd. Det er gitt veiledning og forhåndsgodkjenning til seks anlegg.

Aktivitetsparken på 1000-årsstedet ble offisielt åpnet under Kulturhælja med et arrangement for barn og unge. Plassen er mye brukt av både egne innbyggere og barn og unge fra nabokommunene.

Ekneshallen brukes av ergo/fysioterapi for barn tre ettermiddager i uken. Organisert idrett: håndball, badminton og innebandy leier resten av tiden. Helgene brukes mye til kamper IBK håndball / Norges Håndballforbund. Hallen leies også ut til korps som trener på marsjering.

DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN

Den kulturelle skolesekken har bestått av tilbud fra Buskerud fylkeskommunes regionale kulturelle skolesekk (scenekunst, visuell kunst, litteratur og konserter), Drammens Museum (kulturarv) og lokalt produsert tilbud til skolene i kommunen. I dette tilbudet har elevene fått oppleve kunst- og kulturuttrykk gjennom deltakelse og aktivitet i samhandling med profesjonelle kunst- og kulturutøvere.

■ Musikkseminar: Raw Power – Rock On

8. trinn elevene fikk et tredelt musikk- opplegg gjennom tiltaket Raw Power – Rock On. Elevene fikk kunnskap om musikkens sjangre gjennom en musikalsk reise, deltakelse i en musikalsk fullproduksjon i samhandling med profesjonelle musikere og de fremførte en avsluttende elevkonsert for medelever i Mjøndalen samfunnshus.

■ Årets Herman

Elever på 9. trinn fikk et tredelt opplegg gjennom prosjektet Dikt Ix Lix hvor diktskriving, språklek og utforskning sto sentralt. Prosjektet var et samarbeid med Portåsen - Wildenveys Rike.

Elevene ble invitert til å sende inn tekster, som ble vurdert av en fagjury. Tekstene var med i skrivekonkurransen Årets Herman, og vinnere ble kåret under et arrangement for alle på 9. trinn i Portåsen.

■ Legningsseminar - FN-uka

Elevene på 8. trinn møtte ulike foredragsholdere som informerte om legning og hvordan man hevnder egne grenser. Arrangementet - "Jeg, deg og oss", ble holdt på biblioteket og var et samarbeid med organisasjonen Skeiv Verden, Bris, helsesøstre på skolene og biblioteket. Elevene deltok aktivt med gode spørsmål og innspill til de ulike foredrags-holderne.

DEN KULTURELLE SPASERSTOKKEN

Ordningen tilbyr et mangfold av kulturaktiviteter i samarbeid med omsorgssektoren. Midler fra Den kulturelle spaserstokken er en viktig faktor for utøvelse av dette arbeidet.

Kulturtilbud gis til beboere i institusjoner, omsorgsboliger og hjemmeboende eldre. Det legges årlig til rette for en stor dansekonert for brukere med utviklingshemming hvor også brukere fra omkringliggende kommuner inviteres.

Det ble arrangert og lagt til rette for 147 tilbud med bl.a. konserter, allsang, dans, strikkefé, generasjonsfestival. I tillegg ble det av frivillighetskoordinator etablert en kioskralle ved en av institusjonene hvor beboerne fikk ukentlig tilbud. Det er i større grad lagt vekt på konserter på avdelingene som en tilpasning til hva som er funksjonelt.

Ved en av institusjonene var det også åpne arrangementer flere ganger pr. uke rettet mot besøkende, beboere og dagbrukere. Dette innebærer at det har vært en økning i antall tiltak rettet mot eldre innbyggere i kommunen.

Det har vært et utstrakt samarbeide med frivillighetskoordinator i kommunen, i tillegg til Folkeakademiet, skoler, barnehager, kulturskolen . Det har vært et godt og velfungerende samarbeide med Kiwanis i Nedre Eiker.

FRILUFTSLIV

Friluftslivetsdag ble arrangert på Årbogen i september hvor man la opp til familiedag og hvor lag, foreninger og næringslivet var invitert til å delta.

Arbeidet med å skille nærmiljøturveier fra Krokstadelva til Årbogen ble videreført i samarbeid med DNT Drammen og Omegn.

STYRINGSINDIKATOR KULTUR OG FRITID	RESULTAT 2018	MÅL 2019	RESULTAT 2019
Antall utlån pr. innbygger (alle medier)	2,9	3,3	2,4 ¹⁾
Er mediestammen relevant for bruker? (omløpshastighet) Barn/Voksne	1,7/1,2	1,6/1,5	1,5 (barn)/ 1,5 (voksne)
Besøk pr. innbygger bibliotek	3,2	2,8	3,5
Antall arrangementer bibliotek (Samtale- og debattprogram, kulturprogram, opplæring/kurs/verksted, biblioteksopplæring, klassebesøk, arrangementer for barnehage)	350	290	346
Antall arrangement pr. år som får bistand fra Kultur og fritid	514	I/T	486
Barn/unge (Ungdata 2013) / Andel unge som har benyttet ungdomsklubb	15 %	15 %	15 %
Klubber og verksteder barn og unge	10	14	13
Antall deltagere (Kostrat)/ Besøk pr. dag/kveld i åpningstid Åpne tilbud og kurs/verksteder	60	60	65
Antall arrangement i egen regi (Verksteder, musikk, scenekunst, visuell kunst, annet)	374	I/T	630

1) Reduksjon i utlån 2018 pr. innbygger på 0,1. kan skyldes at vi høsten hadde stengt i flere dager på grunn av ombygning og at vi byttet biblioteksystem.

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

NØKKELTALL	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kultur og fritid						
Antall fritidsklubber for barn og unge	5	3 ¹⁾	3 ¹⁾	3 ¹⁾	3 ¹⁾	3 ¹⁾
Antall besøkende i fritidsklubbene og Down Under	9 000	8 000	5 600	8 000	5 600	5 670
Antall deltagere på kurs/grupper i fritidsklubbene ²⁾	4 900	36 662	36 002	36 661	36 000 ²⁾	4 000 ²⁾
Antall personer som har lånt fra utstyrsbasen	377	405	636	405	636	742
Antall utlån fra utstyrsbasen	1 231	1 243	5834	1 243	583 ³⁾	711
Antall besøk på biblioteket	68 500	76 263	62 500	76 263	62 500	83 438
Antall utlån på bibliotek	84 603	79 082	69 224	126 986	69 224	60 252
Antall besøkende i svømmehallen	19 378	19 919	20 209	79 082	20 209	19 800
Antall besøkende på skolesvømming og fra Nedre Eiker Svømmeklubb	36 330	36 192	36 330	37 081	46 680	48 405
Antall frivillige ved Frivilligsentralen	125	150	180	37 081	180	201
Antall registrerte oppdrag ved Frivilligsentralen		1 115	1 349	1 443	1 820	1 930

1) Tallet gjelder for to juniorklubber og ungdomshuset Down Under.

2) Dette tallet innebærer all virksomhet utenom vanlige besøk, dvs. verksteder, konserter, UKM. Ingen skoler brukte lokalene til musikkundervisning i 2019.

3) I systemet registreres tallene på en ny måte som gjør at de økte vesentlig. Dette ligger utenfor kommunens kontroll.

4) Nytt utlånssystem ble innført sommeren 2018. Alt av tall fra perioden 1/1 – 1/8-18 er ikke med i oversikten over utlånt utstyr eller antall utlån.

Fra 2018 til 2019 er det nedgang i antall utlån, men stor økning i antall besøkende.

KULTUR OG FRITID RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Driftsutgifter	29649	28849	800	2,8
Driftsinntekter	-9210	-9209	-1	0
Netto	20.439	19.640	799	4,1

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområdet har et merforbruk på ca. 799.000 kroner.

Merforbruket ligger på driftsutgifter, med hovedvekt på inventar og strengt nødvendige utbedringer i svømmehallen.

KOSTRA Kultur og fritid	2015	2016	2017	2018	2019	2019 KOSTRA- gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Nto. driftsutgifter til kultur pr. innbygger	1 178	1 279	1 238	1 348	1401	2399	2541
Nto. driftsutgifter til kultur i % av komm. utg.	2,5	2,7	2,5	2,6	2,5 %	4,1 %	4,1 %
Bto. investeringsutgifter til kultursektoren pr. innbygger	49,0	6,1	89	²⁾ 1177	273	1194	1269
Nto. driftsutgifter til folkebibliotek pr. innbygger	173	183	180	195	209	283	304

1) Oppgradering forsamlingshus og bibliotek. Kommunen bruker betydelig lavere andel av budsjett og beløp pr. innbygger enn kommunegruppen og landet. Det samme gjelder utgifter til bibliotek. Andelen som brukes til kultur har gått opp i 2018.

HELSE OG VELFERD

Livskvalitet og egen mestring

Helse og velferd har hatt merforbruk i 2019 etter tre år på rad med budsjettbalanse. Regnskapstekniske engangskostnader i forbindelse med kommunesammenslåing er den største merkostnaden. Opplæringskostnader ved bytte av datasystemer samt at lønnsoppgjøret relatert til turnusarbeidere ble noe høyere enn forventet utgjør de største avvikene.

HOVEDUTFORDRINGER

Hovedutfordringene har i år vært de samme som de har vært de senere årene. Det er økt behov for BPA (Brukerstyrt Personlig Assistent) samt at antall og omfang av ressurskrevende brukere øker.

I 2019 har det vært jobbet med å redusere eksterne kjøp ved å ta brukere tilbake til interne kommunale tiltak og tjenester. På grunn av brukere med mer sammensatte behov og bygningsmessige utfordringer kjøpes det noen heldøgns omsorgsplasser. Bruken av kjøpte tjenester er relativt lav. Det kjøpes 7 sykehjemsplasser og 2 plasser innen psykiatri. Disse plassene har vært kjøpt hos ekstern leverandør gjennom flere år og sikrer en stabil hverdag for brukerne.

SATSINGSOMRÅDER

Nye Drammen

Det er omforent forståelse av at dette arbeidet i kombinasjon med ordinær drift, iverksetting av nye prosjekter og utviklingsarbeid har blitt nedprioritert til fordel for arbeid med å etablere ny kommune. Flere fagsystemer har blitt byttet ut, noe som har resultert i mye kursing og opplæring i løpet av året for å være forberedt til å ta i bruk de nye dataverktøyene.

Velferdsteknologi

Nedre Eiker kommune er, ifølge Helsedirektoratet, en foregangskommune i bruk av velferdsteknologi. Strategiplan som ble vedtatt i mars 2017 er fulgt og alle tiltakene er gjennomført med unntak av utarbeidelse av nettsider. Etterspørsel etter velferdsteknologi både fra innbyggere og medarbeidere har økt totalt sett.

Nedre Eiker har gjennomført et lokalt prosjekt i Bråta boliger. I prosjektet «Sammen om de sykeste hjemmeboende» er det tatt i bruk teknologi (i liten skala) for å dekke spesielle brukerbehov. Det er anskaffet en sensor som bl.a kan registrere søvnkvaliteten til personer som ikke kan formidle dette selv. Det er også tatt i bruk videokonsultasjon med legetjenesten.

Nedre Eiker deltar i to prosjekter knyttet til velferdsteknologi. Begge er finansiert med midler fra Regionalt forskingsfond, Oslofjordfondet:

■ 1: DigiPas

Digitale løsninger for økt kvalitet og effektivitet og forbedret pasientsikkerhet i hjemmetjenesten

Målet med dette digitale verktøyet er å øke pasientsikkerheten, gi beslutningsstøtte til medarbeiderne og effektivisere tjenesten.

Det digitale verktøyet, IKOS, ble anskaffet våren 2019. Det ble først tatt i bruk i 3 avdelinger i hjemmetjenesten og på korttidsavdelingen på Bråta. Ledere og ansatte ga gode tilbakemeldinger på bruk av verktøyet og det ble videreført til flere avdelinger. Totalt er det 16 avdelinger som har fått installert IKOS.

■ 2: Kols-prosjektet

Dette omhandler spyttprøver av personer med Kols for å finne indikatorer for sykdomsforverring og kunne gi adekvat behandling i rett tid.

2019 har vært preget av forberedelser på kommunesammenstilling. Det har vært brukt mye ressurser på utarbeidelse av kravspesifikasjon for anskaffelse av trygghetsskapende teknologi, velferdsteknologisk plattform og responstjeneste for Nye Drammen.

INSTITUSJONSTJENESTEN

I høst er tjenesten i oppstart av implementering av digitale tavler. Dette vil være med på å øke pasientsikkerhet, sikre oppgaveløsning/flyt i tjenestene som igjen vil bidra til sømløse overganger for tjenestemottakere. Digitale IKOS-tavler erstatter bruken av RISIKO tavler som ble implementert i 2018. Målrettet miljøterapi for mennesker med demenslidelse både innen boligomsorg og institusjon, samt behandling av mennesker med delirium har vært satsingsområder. Solbergia sykehjem deltok i en studie som ble publisert i 2019 hvor temaet var angst hos personer med demens. Dette har bidratt til økt forståelse og kunnskap på området.

Det er fortsatt stort fokus på sykefraværsoppfølgingsarbeid og arbeidsmiljøutvikling. Sykefraværsprosenten er stabil fra fjoråret og forholdsvis lav sammenlignet med perioden før 2015. Ved omsorgsboligene er prosjektet «Sammen om de sykeste hjemmeboende» gjennomført. Prosjektet har ført til et tettere samarbeid med fastlegene og legesekretærene, noe som har gitt bedret arbeidsflyt. LIS1-lege er tilknyttet og det er gjennomført kompetanseheving ved vurderingskompetansekurs, ProAct m.m, samt utvidet bruk av medisinskteknisk utstyr. Når en pasient blir syk flyttes kompetansen til boligen slik at innleggelse i sykehus unngås.

Det er gjennomført skisseprosjekt for nye Krokstad sykehjem, der har representanter fra institusjonstjenesten sittet i både referansegruppa og prosjektgruppa.

TJENESTER TIL FUNKSJONSHEMMEDE

Et større, flerårig kompetansehevingsprosjekt i målrettet miljøarbeid og hverdagsmestring er sluttført og innlemmet i ordinær drift i 2019. Dette kompetansehevingsprosjektet ble gjennomført i samarbeid med spesialisthelsetjenesten i Vestre Viken og Sykehuset Vestfold, samt Drammen og Svelvik kommune. Det er utført resultatmålinger i prosjektperioden og endelig rapport ble lagt frem i februar 2019. Funn tilsier at man har lyktes med å styrke kompetansen og øke fokuset på faglig arbeid innen tjenester til utviklingshemmede. I tillegg har prosjektet vært nyttig

i harmoniseringsprosessen mot Nye Drammen. Prosjektgruppen har også i 2019 presentert arbeidet på konferanser gjennom innlegg og stands.

Flere innbyggere med funksjonsnedsettelse flyttet i egen bolig i løpet av året. Det utfordrer kommunen til å tenke nytt og tilpasse sin tjenesteyting i tråd med statlige føringer. Både personlig assistanse, bistand fra ambulerende team og mer tradisjonelle omsorgsboliger med heldøgns bemanning blir benyttet. Virksomheten Tjenester til funksjonshemmede gir i økende grad tjenester som krever høyere kompetanse og det arbeides målrettet for å øke antall faglærte ansatte med ulike høyskoleutdanninger. Hele 35 ansatte i virksomheten har gjennomført kompetanseprogrammet Mitt livs ABC i 2019. De fleste går videre på modul 2 i 2020, mens nye får muligheten til å ta grunnkurset. Kompetansehevingsprosjektet, interne fagfora og systematisk internopplæring er også tiltak for å rekruttere flere dyktige fagpersoner til tjenestene.

I mai 2019 flyttet dagaktivitetstilbudet Aktiviteten inn i nytt flott bygg i Solbergelva og ordfører hadde offisiell åpning i august. Aktiviteten er et dagaktivitetstilbud for mennesker med nedsatt funksjonsevne og de har nå kapasitet på inntil 40 plasser totalt. Avtalen med Øvre Eiker om bruk av plasser ved Eiker aktivitetssenter er avsluttet, med en gradvis overføring av brukerne til Aktiviteten i løpet av 2019. Kostnader til kjøp av plasser ved Øvre Eiker skal dekke kostnadene til økt tilbud i egen kommune.

Mikkelsveien omsorgsboliger stod ferdig 1.oktober i år og første beboer flyttet inn 1.november. Mikkelseveien omsorgsboliger har totalt 8 omsorgsboliger og blir ny avdeling i Tjenester til funksjonshemmede. Offisiell åpning var 12.desember. Boligene er universelt utformet, spesielt med tanke på ivaretagelse av personer med omfattende bistandsbehov. Det er et økende behov for tilrettelagt botilbud med bemanning til innbyggere med omfattende bistandsbehov og boligene i Mikkelsveien vil bidra til å imøtekomme dette.

HELSETJENESTEN

Det har i 2019 vært videreført satsning på kompetanse, både formelle videreutdanninger og hospiteringer, studiebesøk, fagdager og interne kurs i avdelingene. I løpet av 2019 har oppmerksomheten blitt rettet på tvers av den nye kommunen og flere avdelinger har gjennomført hospiteringer og fagsamlinger sammen med sine nye kollegaer. Dette har vært et år for avslutning av rekke prosjekter i tjenestene og videreføring av prosjekter til rett sted i nye Drammen.

FASTLEGEORDNINGEN

Antallet innbyggere som har fastlege utenfor kommunen har økt de siste årene og henger mye sammen med inn- og utflytting. Det er noe ledig listekapasitet hos fastlegene i Nedre Eiker, men det er stadig vanskeligere for innbyggerne å komme inn på liste hos den fastlegen de ønsker. Dette skyldes høyt arbeidspress for fastlegene hvor et flertall benytter seg av muligheten til å stenge listen for nye pasienter. Kommunen har tidligere år meldt om at rekrutteringssituasjonen har vært ok, mens de to siste årene har situasjonen endret seg og det er større utfordringer knyttet til det å rekruttere nye kvalifiserte fastleger. Nye Drammen startet derfor høsten 2019 arbeidet med å opprette nye 0 hjemler.

PSYKOSOSIALT KRISETEAM

Samarbeidet mellom Nedre- og Øvre Eiker om psykososialt kriseteam (PKT) har fungert frem til 31. desember 2019. Hendelsene teamet har vært tilkalt til i 2019 er knyttet til brå, uventet død eller alvorlige trusler knyttet til enkeltpersoner.

Antall hendelser i 2019 er 10. Kriseteamet har hatt høy aktivitet i forhold til oppfølging av de rammede i etterkant av hendelsene. Årsak til økning i antall hendelser er tilfeldig.

PSYKISK HELSE

Psykisk helse har i 2019 etablert lavterskel mottak for alle henvendelser. Henvising via fastlege er ikke lenger nødvendig og mottaket kan i større grad følge opp innbyggere uten vedtak i en avgrenset periode. Dette senker terskelen for å be om psykisk helsehjelp og tjenesten kommer nå raskere i gang. Samtidig kan innbyggere fortsatt henvises der det er behov for det, fra f.eks spesialisthelsetjenesten. Ventetiden på Psykisk helse er redusert siste år og det ser ut til at det oppleves trygt å avslutte tjenesten fordi man selv kan ta kontakt ved opplevd forverring. Erfaringsmedarbeidere i Psykisk helse er opprettet i 2019 ved hjelp av prosjektmidler og har deltatt aktivt i utforming og drift av mottak Psykisk helse samt at de deltar aktivt i å påvirke og utvikle tjenesten som ansatte.

Det har vært jobbet med kontinuerlig utvikling av de psykiske helsetjenestene ut fra brukernes behov, såkalte Feedback Informerte Tjenester, FIT. Ansatte har fått opplæring og veiledning i bruken av elektronisk tilbakemeldingsverktøy. Kvalitetssikring av lavterskeltilbudet i mottaket skjer ved bruk av FIT og tverrfaglig drøfting i hele teamet.

Recoveryverksteder som en nøytral møteplass med fokus på mestring av hverdagen er gjennomført de siste to årene med møteplasser hver 14 dag. Det har utfra verkstedene blitt etablert lokale selvhjelpsgrupper og tilbakemeldingene er at tilbudet oppleves nyttig. Brukererfaringsmedarbeiderne er ansvarlige for tiltaket, og en ansatt er vikar.

Kommunepsykologen har hatt et ukentlig lavterskel tilbud for deltagerer på Læringscenteret. Tilbudet har vært viktig for å ufartliggjøre kontakt med helsetjenester og psykolog, og personale fra skolen har også henvendt seg for råd eller samarbeid om enkelt deltagerer, både arbeidsinnvandrere og flyktninger.

RASK PSYKISK HELSEHJELP (RPH)

Tilbudet er inne i sitt andre driftsår. RPH er et lavterskeltilbud for voksne fra 18 år med lett til moderat angst og/eller depresjon. Introduksjonskurs i kognitiv terapi, mestringskurs og assistert selvhjelp via elæring er etablert lokalt. Tilbudet fortsetter med tilskudd ytterligere ett år, da som en del av den nye kommunens lavterskeltilbud.

Mindfulness utprøving av lærings- og mestringsstilbud

Kurs i Oppmerksomt Nærvær/Mindfulness har vært prøvd ut gjennom året. Målgruppe var voksne innbyggere av begge kjønn, plaget av stress, angst eller kroniske smerter og sykemeldt/ fare for sykemeldingen. Det var til sammen 31 personer (94 %) som fullførte kurset, og de ga overveldende positive tilbakemeldinger. Indikatorene for opplevde belastninger hos deltagerne viste på gruppenivå en pålitelig positiv trend fra start til slutt. Suksessfaktorer for lav drop-out og positive konsekvenser av kurset vurderes å være et godt tilpasset kursinnhold, rammene for kurset, bl.a. obligatoriske forsamtale og oppsummerings-samtale, og påminnelser om viktigheten av øvingen på egenhånd utenfor kurskveldene. Målgruppen hadde økt forekomst av samtidige belastninger og over halvparten av deltakerne har ansvar for mindreårige barn. Resultatene er interessante for videre utvikling av spesifikke tilbud i ny kommune.

FRISKLIV

Tilbudet er videreført i 2019. Tiltaket ble høsten 2019 redusert med 1 ÅV etter politisk beslutning, slik at tilbudet ved årsslutt er 0,8 ÅV. Prosjektet «Fra tjenestemottaker til frivillig» hadde sitt siste driftsår. Erfaringer fra prosjektet i form av viktigheten å ha en aktivitet og være frivillig for andre tas med til ny kommune. Friskliv har fulgt opp 72 deltakere, hovedsakelig i gruppe dette året. Kommunen fikk prosjektmidler for å implementere det utviklede kurset Hverdagsglede fra Rådet for psykisk helse. Rundt ti deltagerer fullførte kurset, og erfaringene vil bli tatt med videre.

ERGO- OG FYSIOTERAPI FOR BARN

Ergoterapikompetanse knyttet til barn har vært økt ved hjelp av eksterne midler i 2019. Dette for å få opp volumet på individuelle saker, få ned ventetid, bedre tverrfaglig samarbeid og ivareta fagspesifikke oppgaver delegert fra spesialisthelsetjenesten. Nye tilbud som har startet i tjenesten er barselturer og utvidelse av gruppekonsultasjoner (4 uker, 4 mnd og 10 mnd 1-4x i uka). Barnetjenesten har deltatt aktivt i #psyktnormalt på 8. trinn, Psykisk helsedag 9. trinn, M3 møter på skoler og barnehager, skolestartundersøkelse, jentesnakk og i ulike IP-saker. I tillegg har de driftet Helse og livsstilsgrupper 2 dager i uka, Ungdomsgruppa 1 dag i uka, bassenggrupper for skolebarn og for barnehagebarn. Hovedarbeidsoppgavene er individuelle konsultasjoner, tilrettelegging og veiledning av personell i barnehager og skoler.

ERGO FYSIO VOKSNE

I 2019 har vi kun statistikk frem til september 2019, da vi gikk byttet fagsystem over til Gerica. Statistikken er litt annerledes inndelt og er dermed ikke helt sammenlignbar.

- **Ergoterapi:** 267 aktive brukere og 322 aktive tjenester
- **Fysioterapi:** 106 aktive brukere og 126 aktive tjenester
- **Fysioterapi i gruppe:** 66 aktive brukere og 93 aktive tjenester
- **Hjelpemidler:** 72 brukere som fikk bistand til enkel hj.m. sak

Fysioterapeutene her drevet bassenggrupper, fallforebyggen-degrupper og styrkegrupper. Disse er blitt drevet i et samarbeid mellom fysioterapeuter på Bråta og fysioterapeut som jobber mot hjemmeboende.

Vi ser at vi hvert år har en økning på NYE pasienter som deltar i grupper. Vi har et høyere antall i år, altså frem til september, enn det vi hadde i hele 2018. Dette øker for hvert år.

Brukere som har deltatt på flere kurs etter hverandre oppnår sjelden forbedring, men det blir mer vedlikeholdstrening (som for øvrig også er veldig nyttig og nødvendig for eldre). På styrkegruppene ser vi en samlet positiv trend. Flere av deltakerne har faktisk også forbedret seg ganske bra på styrkegruppene, dette tyder på at tiltakene treffer riktig målgruppe og at det jobbes systematisk og kunnskapsbasert.

Sterk og stødig

To fysioterapeuter blitt sertifisert innen «Sterk og stødig» konseptet og vi har startet 3 grupper som drives av med frivillige instruktører som har gått instruktørkurs og følges opp av kommunal fysioterapeut. Det er nå en gruppe i hver kommunedel. Her når vi ca. 50 innbyggere med trening. Tiltaket er startet opp i alle tre kommuner og skal videreføres i Nye Drammen.

TRANSPORT OG HJELPEMIDDELLAGER

Transport og hjelpemiddelavdelingen har hatt ordinær drift i 2019 etter å ha blitt overført til Helse og velferd fra Tekniske tjenester i 2018. 3653 unike oppdrag har vært utført til og med 19. desember 2019. Transport av brukere til arbeidsmarkedsbedriften Vinn Industri Drammen AS har i år vært utført ved hjelp av erfaringskonsulenter Psykisk helse. Dette er en endring fra tidligere hvor brukernes behov nå får enda større fokus. Det har vært en økning i antall utlevering og reparering av hjelpemidler. Tilbakemeldinger, avisinnlegg og kaker fra kundene signaliserer at innbyggerne er fornøyd med tjenesten. Målet er å yte god service og ivareta brukere på en god måte. Egne programmer for logistikk har effektivisert lager, utkjøring og intern kommunikasjon knyttet til hjelpemidler. En egen syns- og hørselsbil er i drift og et nytt kontor ved hjelpemiddellageret har bidratt til økt effektivisering dette året.

INNSATSTEAM

107 unike innbyggere har fått tidlig innsats, som dette er en økning fra forrige år. Innsatsteam driver med tidlig innsats, hverdagsrehabilitering og hjemmerehabilitering. I tillegg til dette har terapeutene i teamet bistått med ordinære ergo-fysio oppgaver og sykepleier og hjemmetrener har bistått hjemme-sykepleien når teamet har hatt anledning til dette. I tillegg har innsatsteam drevet med sykehuskartlegginger og sikret trygge overganger fra sykehuset tilbake til hjemkommunen. Det er flere brukere som får tidlig innsats inntil 2 uker i 2019 enn tidligere. Det er vært gjennomført sykehuskartlegginger fra ansatte terapeuter i Innsatsteam og sykepleiere på Tjenestekontoret for å trygge overganger og vurdere behov for omsorgsnivå. Vestre Viken helseforetak har gitt utelukkende positive tilbakemeldinger på dette. Det er utført over 100 besøk ved sykehuset fra oppstart i 2018. 3 terapeuter har fått støtte til å ta videreutdanning i Hverdagsrehabilitering. IKOS elektronisk tavle er startet opp i løpet av 2019 for å bedre effektivitet og kvalitet, noe som vil bli videreført inn i ny kommune. Hovedfokuset i Innsatsteam er i hverdagsrehabilitering og tidlig innsats, og det viser at det har en positiveffekt.

18 personer har gjennomført hverdagsrehabilitering i 2019 mot 27 i 2018. Av de 13 som fullførte rehabiliteringen har 11 fått bedring i funksjonsnivå og har mindre behov for hjemmesykepleie. Alle som har fullført har fått sitt funksjonsnivå signifikant forbedret og forbedringen holder seg vedlike når vi retester funksjonsnivået etter 6 måneder.

Nøkkeltall: Helse og velferd	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Samhandlingsreformen						
Antall betalingsdøgn (overliggedøgn)		137	454	734	202	222
Dekningsgrad heldøgns omsorg						
Antall plasser institusjon	111	106	104	106	107	110
Hvorav korttidsplasser	32	32	32	²¹ 34	34	32
Hvorav langtidsplasser	65	65	65	65	65	69
Hvorav kjøp utenbygds	14	9	7	7	8	9
Antall omsorgsboliger med bemanning	56	56	56	²¹ 54	54	54
Sum plasser sykehjem/omsorgsboliger	167	162	160	160	161	164
Hjemmetjenester						
Antall brukere med trygghetsalarm	469	460	464	458	463	470
Antall brukere dagsenter (Bråta og Aktiv-i-teten)	70	93	101	87	103	109
Antall brukere praktisk bistand (hjemmehjelp)	401	353	325	313	301	289
Hjemmesykepleie pr. 31.12.	401	419	461	425	406	478
Antall brukere med tjenester fra innsatsteam			202	146	102	138
Antall brukere med tjenester fra innsatsteam						
Henvendelser til kriseteamet	6	3+3 tlf.	8	9 [5]	5	³¹ 10
Nye henvendelser til psykiatrisk team	220	166	174	249	278	271
Innmelding om smittsomme sykdommer	51	41	53	59	49	51
Veksthuset – gjennomsnittelig besøk pr. dag (pr. år)		20,5	20,9	22	19	18
Friskliv – nye henvisninger	283	212	166	127	89 ⁵¹	72

1) Både henviste (78) og «møtt selv» (49) i 2017. Redusert bemanning 1. halvår 2018

2) Totalt 12, 7 ØEK, 5 NEK

3) Det er 3 hendelser i Nedre Eiker, 2 felles for Øvre- og Nedre Eiker og 5 hendelser i Øvre Eiker, til sammen 10 hendelser

HELSE OG OMSORG Rammeområdets resultat i hele 1000 kr	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Kommunalsjefen				
Driftsutgifter	56 517	54 606	1 912	3,5
Driftsinntekter	-5 426	-4 661	-766	16,4
Netto	51 091	49 945	1 146	2,3
Tjenestekontoret				
Driftsutgifter	58 959	53 229	5 730	10,8
Driftsinntekter	-23 368	-22 212	-1 156	5,2
Netto	35 591	31 017	4 574	14,8
Velferd og integrering				
Driftsutgifter	9 971	10 480	-509	-4,9
Driftsinntekter	-2 027	-2 027	0	0,0
Netto	7 944	8 453	-509	-6,0
Tjenester til funksjonshemmede				
Driftsutgifter	98 025	93 572	4 453	4,8
Driftsinntekter	-26 220	-25 579	-641	2,5
Netto	71 805	67 993	3 812	5,6
Helsetjenesten				
Driftsutgifter	81 903	84 361	-2 458	-2,9
Driftsinntekter	-14 114	-13 988	-126	0,9
Netto	67 788	70 373	-2 585	-3,7
Samordna hjemmetjenester				
Driftsutgifter	122 539	119 461	3 079	2,6
Driftsinntekter	-19 090	-17 374	-1 715	9,9
Netto	103 450	102 086	1 363	1,3
Institusjonstjenesten				
Driftsutgifter	125 509	117 349	8 160	7,0
Driftsinntekter	-46 770	-44 568	-2 202	4,9
Netto	78 740	72 782	5 958	8,2
Rammeområdet totalt				
Driftsutgifter	553 428	533 059	20 369	3,8
Driftsinntekter	-137 016	-130 409	-6 607	5,1
Netto	416 409	402 650	13 759	3,4

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Regnskapet viser et merforbruk på 13,8 millioner kroner. I forbindelse med kommunesammenslåing ble det kostnadsført 13 måneder med variabel lønn. Variabel lønnskostnad utbetalt i januar 2020 er henført til 2019 siden opprinnelsen til kostnaden er det som er arbeidet i desember.

Frem til nå så har man regnskapsført netto endring i variabel lønnskostnad mellom to regnskapsår som årets kostnad til variabel lønn. På grunn av man ikke har ett nytt år å føre kostnadene i, så resulterer den endrede praksisen i at det kostnadsføres 1 måned variabel lønn mer sammenlignet med et normalår. Dette er en regnskapsteknisk

engangskostnad i forbindelse med kommunesammenslåing og utgjør størstedelen av årets merutgift.

Lønnsoppjøret i 2019 relatert til turnusarbeidere ble også noe høyere enn forventet.

Merinntekt på 6,6 millioner kroner skyldes økte brukerbetalingene samt merinntekt knyttet til ressurskrevende brukere påløpt i 2018.

Den forventede inntekten avsettes som inntekt i 2018 regnskapet. Differansen mellom avsatt inntekt og mottatt inntekt inntektsføres i regnskapet påfølgende år.

KOSTRA Helse og velferd	2015	2016	2017	2018	2019	2019 KOSTRA- gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	28,3	28,0	27,0	28,7	29,6	31,9	32,4
Andel av totale utgifter (%), herav institusjon	7,9	7,9	7,7	7,5	6,8	12,1	11,7
Andel av totale utgifter (%), herav hjemmeboende	17,8	18,1	17,4	19,2	20,7	16,6	16,7
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester pr. innbygger (kr)	18 678	19 321	19 754	21 995	23 267	26 457	28 727
Årsverk helse og omsorg pr. 10 000 innbygger (årsverk)	200,0	204,3	210,9	213,5	216,1	294,6	313,6

Helse- og omsorgs andel av kommunens netto utgifter er 29,6 % og ligger henholdsvis 2,3 % - poeng under kostragruppe 13 og 2,6 % - poeng under landsnittet.

Andel av totale utgifter til institusjon av helse- og omsorgstjenestene er lavere enn kostragruppe 13 og landsnittet, mens andel av totale

utgifter til hjemmeboende er høyere enn kostragruppe 13 og landsnittet. Dette kommer av at det er lav dekningsgrad på sykehjemsplasser og flere får tjenester i eget hjem.

Beløp per innbygger til helse- og omsorgstjenester samt årsverk helse og omsorg er vesentlig lavere enn kostragruppe 13 og landsnittet.

SOSIALE TJENESTER OG TILTAK

NAV Nedre Eiker

Året som er gått har vært preget av stabil lav ledighet, fortsatt høyt sykefravær i befolkningen, og i kommunen spesielt. Makstiden for AAP ble redusert i 2018 og inngangsvilkårene ble skjerpet. Dette gjør at antall mottagere av AAP er redusert med ca. 300 personer fra 2017-2018. Dette har medført økt tilstrømning på sosialtjenesten, da mange av de som har gått ut rettighetene på AAP har måttet søke sosialhjelp som inntektssikring.

NAV Nedre Eiker har satset videre på IKT-løsninger og satsningen har vært preget av nye selvbetjeningsløsninger og tjenester for bredere og enklere tilgang på ledige stillinger.

Dette arbeidet inngår i NAV's kanalstrategi og har gitt betydelig effekt i form av redusert publikumstilstrømning. Fra et gjennomsnitt på ca. 100 besøkende pr dag er dette nå redusert til ca. 30. Dette har ført til bedre muligheter for planlagte samtaler og har utløst en gevinst når det gjelder tidsbruk for veiledere. På den annen side er det innført en rekke nye IKT systemer, både på kommunal og statlig side som har vært krevende når det gjelder konvertering, innføring og opplæring i nye systemer på områder som sak/arkiv, saksbehandling og kommunikasjon.

Behovet for sosialhjelp har økt, både når det gjelder antall brukere og utgifter. Det økonomiske resultatet for området endte med et merforbruk på 15 millioner kroner i 2019, noe som skyldes økte utgifter både når det gjelder sosialhjelp, generelt utgiftsnivå, og økte utgifter til bolig og livsopphold.

Kontorets innsats for å møte disse utfordringene er først og fremst økt innsats på markedsarbeidet; økt bruk av markeds-tiltak (lønnskudd, arbeidspraksis mm) kvalifiseringstiltak (yrkesrettede kurs, ekstra språkkopp-læring, jobbsøkeraktiviteter mm) og bruk av aktivitetsplikt og Kvalifiseringsprogrammet (KVP).

HOVEDMÅLSETTINGER

Sosialhjelp

Det har vært en jevn pågang fra alle deler av befolkningen: Innvandrere, flyktninger, tilflyttede, personer som ikke lenger har AAP, personer som har brukt maksimal lengde på dagpenger, og personer som har brukt maksimal lengde på sykepenger. Mens det i 2018 var 903 mottagere av sosialhjelp, var det 918 mottagere i 2019. Det kom 265 nye mottagere av sosialhjelp i 2019, mot 326 i 2017. Selv om det har kommet noe færre mottakere i 2019 enn 2018, ser vi at avgangen fra sosialhjelp er lavere enn tidligere år. Dette kan i hovedsak forklares med sammensetning av lavere kvalifikasjoner i søkermassen, samt et arbeidsliv med økende krav til kompetanse.

Snittutbetaling pr bruker har noe, fra 12.173 kroner pr bruker i 2018, til 12.258 kroner i 2019. Dette skyldes for en stor del økninger i kostnader til bolig; både husleie, strøm, avgifter og forsikringer. I tillegg kom generell økning i veiledende sosialhjelpssatser.

Kort vei til riktig innsats

Året har vært preget av et moderat tiltaksnivå. Dette gjelder både ordinære arbeidssøkere og de med helseutfordringer. En stor del av de som har fått tiltak, er brukere med kun sosialhjelp som inntekt. En økende utfordring er at mange brukere mangler grunnleggende kunnskap i språk og yrker.

Rus

Rusteamet har lav terskel for å imøtekomme behovet for råd og veiledning både for personer i aktiv rus og i ettervern samt for familiemedlemmer. Teamet til enhver tid fulgt ca. 110 - 120 brukere.

Prosjekter

Det er mottatt midler til tre prosjekter fra Fylkesmannen og NAV fylke. Der i blant prosjektmidler til «Bli boende» Målsetningen med prosjektet er at personer med store utfordringer innen rus/psykiske lidelser og lav boevne skal klare å beholde sine boliger. Prosjektet har hatt sine første ordinære driftsår og er meget vellykket og videreføres i nye Drammen i 2020 som en del av ordinær drift, men nå under avdeling «Ny Start» ute av NAV.

VELFERD OG INTEGRERING

Lavterskeltiltak og botilbud

Berggården er et tredelt tilbud til rusmisbrukere i kommunen. Det er omsorg, livskvalitet og helsehjelp som er prioritert. Det er kafedrift fem dager i uken, med mulighet for feltsykepleie, vask av klær, dusj, innbyte av sprøyter, vaksiner m.m. Dette er åpent for alle innbyggere i målgruppa. Kommunen har fått prosjektmidler til overdosestrategi.

Flyktningtjenesten

I Norge er 14,4 % (2018: 14,1 %) av befolkningen flyktninger eller innvandrere. De fleste av disse er arbeidsinnvandrere. I Nedre Eiker utgjør gruppen av flyktninger og innvandrere 17,6% (2018: 16,9 %) av totalbefolkningen. De fleste er fra Polen, Litauen Tyrkia og Vietnam. Det bodde 24.963 innbyggere i kommunen 1. januar 2019 og av disse var 4.401 innvandrere eller flyktninger.

Totalt har kommunen bosatt 19 flyktninger i 2019. Det var ingen familiegjenforente dette året knyttet til gruppen flyktninger. Av de vi har bosatt, er det i hovedsak flyktninger fra Tyrkia, Kongo og Somalia som har kommet. Det ble ikke bosatt enslige mindreårige flyktninger dette året. Av de 19 bosatte flyktninger er ni barn / ungdom under 18 år.

Introduksjonsprogram

Alle ny bosatte flyktninger mellom 18 og 55 år har plikt til å delta i et introduksjonsprogram. Programmet er individuelt og består av norsk, samfunnskunnskap og arbeidspraksis i ulik kombinasjon. Det kan også bestå av videregående skole eller deltidsarbeid. I 2019 ble totalt 41 deltagere avsluttet i program. Av de som ble avsluttet, gikk 12 over til jobb, 14 til videregående skole, 3 til grunnskole for voksne og 11 til NAV. 1 har flyttet. Dette er Nedre Eiker sine beste tall på flere år, noe vi mener skyldes mer arbeidsretting av program. Dette gir oss et resultat på 70% overgang til arbeid/ VGS + GSK. Måltallene for landet er på 55%. Overgang til NAV er da på ca. 27 %.

48 deltagere var fortsatt igjen som aktive deltagere eller deltagere i en eller annen form for permisjon.

Arbeidsretting

Det er i 2018 opprettet en stilling som markedsveileder i Flyktningtjenesten. Oppgavene her er å bidra til at hver og en flyktning får en relevant praksisplass, både med språkkopplæring og arbeidserfaring. Både private aktører og kommunale virksomheter bidrar til språkpraksis og arbeidspraksis. Etter markedsveileder kom på plass har overgang til arbeid økt betraktelig. Resultatene viser at de fleste som går over i fast jobb, har fått dette via sin praksisplass. Markedsveilederen deltar også i Internasjonale Drammen, mentorordning etc, dvs tilbud som Drammen kommune også deltar i, og som vil bli videreført inn i ny kommune.

Flyktningehelseteam

Kommunepsykologen har fortsatt med kartlegging av nyankomne flyktnings psykiske helse. Noen av dem er også fulgt opp med individuelle samtaler og intervensjoner. Det ble startet et lavterskel drop-in-tilbud på Læringscenteret en ettermiddag i uken i 2018. Medio 2019 ble oppgaver utført av flyktningehelsesøster overført til helsestasjonen, og noe enkel oppfølging ble værende igjen hos flyktningkonsulenter. Da stillingen ble vakant, ble det valgt å ikke tilsette en ny helsesøster, i påvente av sammenslåing med Drammen kommune.

Enslige mindreårige

Enslige mindreårige fører med seg ekstra integreringstilskudd til og med det året de fyller 20 år. Dette er et signal om at det forventes at kommunen følger denne gruppen ekstra tett opp. Det kom ingen nye mindreårige flyktninger i 2018 eller 2019. Antallet enslige mindreårige som kommer til landet er betraktelig redusert slik at bofelleskap over hele landet avvikles suksessivt.

Myrabakken bofelleskap, et botilbud for denne målgruppen, ble avviklet sommer 2019. Tre beboere fikk da tilbud om hybel/leilighet hos familier som samtidig tok på seg å være vertsfamilie i et år. Dette gir en mykere overgang til selvstendig liv for guttene. Hybelen / leiligheten vil de kunne beholde framover, selv om oppdraget til vertsfamilie utløper til sommeren.

STYRINGSINDIKATORER SOSIALE TJENESTER	STATUS 2018	MÅL 2019	RESULTAT 2019
Samlet antall personer med sosialhjelp	384	340	418
Gjennomsnittlig brutto utbetaling av økonomisk sosialhjelp pr. klient pr. måned i perioden	12 173	11 000	12 258
Avvik (differansen) mellom internt nettobudsjett for økonomisk sosialhjelp og prognosen for forbruk på årsbasis	-19,8 %	-7 %	-25,4 %
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp under 25 år	48	55	58
Antall nye brukere av økonomisk sosialhjelp pr. måned	26	35	20

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

SOSIALE TJENESTER OG TILTAK RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
NAV				
Driftsutgifter	88 421	70 006	18 416	26,3
Driftsinntekter	-9 002	-5 378	-3 624	67,4
Netto	79 419	64 628	14 791	22,9
Flyktningtjenesten				
Driftsutgifter	30 267	31 280	-1 013	-3,2
Driftsinntekter	-5 713	-5 108	-604	11,8
Netto	24 553	26 172	-1 617	-6,2
Rammeområdet totalt				
Driftsutgifter	118 689	101 286	17 403	17,2
Driftsinntekter	-14 714	-10 486	-4 228	40,3
Netto	103 974	90 800	13 174	14,5

- = mindreforbruk/merinntekt + = merforbruk/mindreinntekt

Regnskapet viser et merforbruk på 13,1 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Utgifter til økonomisk sosialhjelp er den vesentligste årsaken til merforbruket. Det har vært merinntekt på refusjon av forskuttet sosialhjelp som skyldes økte refunderte utgifter til sosialhjelp som er utbetalt i påvente av svar på søknader om uføretrygd. Flyktningtjenesten har hatt mindreforbruk på grunn av færre ankomne flykninger enn forventet.

Nøkkeltall	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NAV								
Antall helt arbeidsledige	312	328	431	450	467	350	337	348
Antall delvis ledige	124	109	151	160	167	153	138	141
Nedsatt arbeidsevne	1 210	1 171	1 111	1 168	1 170	1 140	1 147	1 084
Sosialhjelp								
Antall sosialhjelpsmottakere ¹⁾	621	655	761	780	836	845	903	918
Under 26 år	187	182	193	196	221	201	191	177
- herav helt nye	280	238	329	271	314	272	326	265
Gjennomsnittlig stønadstid i antall dager	125	130	137	145	152	157	158	128
Berggården								
Totalt besøk i løpet av året		3.863	3.555	4.041	3.610	3.585	3.400	3.035
Ulike gjester siden oppstart i 2002		383	419	443	463	479	496	507
Gj.snitt besøk pr. dag		17,5	16,2	19,6	16,6	16,5	15,2	14
Sprøyter utdelt		17 913	15 290	14 782	12 011	12 036	12 327	12 924
Antall mottakere av sprøyter		38	39	46	41	47	46	36
Retur av sprøyter		88,1%	84,4%	74,4%	85,8	69,5%	75,2%	76%
Sår stell og annen helseoppfølging		95	126	186	149	267	121	193
Antall ulike gjester innom pr.år		97	100	96	93	92	75	70
Bosetting								
Vedtak - antall uten familiegjenforente				45	60	55	20	20
Antall bosatte				47	61	55	21	19
Antall familiegjenforente				8	2	9	4	0

¹⁾ Alle tall for sosialhjelp er til sammen for året

- Totalt 918 husstander mottok sosialhjelp en eller flere ganger i 2019, mot 845 i 2018
- Det er registrert 265 nye sosialhjelpssøkere i 2019, mot 326 i 2018
- Gjennomsnittlig stønadslengde er redusert med 30 dager fra 158 dager i 2018 til 128 dager i 2019.

TEKNISKE TJENESTER

Sammen om samfunnsutviklingen

AREALPLAN OG MILJØ

- Det ble vedtatt fire reguleringsplaner, derav en områdeplan
- Ved årsskiftet forelå det 22 detaljplaner og en områdeplan og to kommunedelplaner til behandling
- Områdeplan for Mjøndalen sentrum ble vedtatt. I forbindelse med dette planarbeidet ble Arkitektonisk veileder for Mjøndalen sentrum gjort juridisk bindende.
- Det ble gjort sju endringer av reguleringsplaner, alle etter enklere prosess.
- Det ble gjort en mindre endring av kommuneplanen, ang. nytt rekkefølgekrav for U2 og U3. Endringen skjedde i forbindelse med utarbeidelse av UBA for hovedatkomst Åsen, som også ble vedtatt.
- Områdeplan for Nybruveien ble lagt ut på høring og offentlig ettersyn.
- Detaljregulering for fortau Korvaldveien.
- Utomhusplan for torget i Mjøndalen ble igangsatt.
- Arbeidet med et snødeponi ble startet opp. Ettersom det på tidspunktet ikke var aktuelt med flere flomsikringsplaner ble ressursene styrt til plan for snødeponi.
- Utredning av urbane turløyper i Mjøndalen ble avsluttet som en orienteringssak til H1.

Alle reguleringsforslag er behandlet innen gjeldende tidsfrister.

Samarbeid:

- Bidratt i arbeidet med flomsikring sammen med NVE og Kommunalteknikk
- Koordinert arbeidet med endringen av parkeringsordningen i Mjøndalen med å bli parkeringskommune. Det er nå innført parkeringsordning for Mjøndalen sentrum.
- Skiltplan for parkering i Mjøndalen ble revidert

MILJØFORVALTNING

I samarbeid med Buskerud Botaniske forening og Naturvernforbundet i Buskerud er bekjempelse av plantearter på fremmedartlista videreført, og en ser nå en tydelig forbedring av situasjonen.

Ved Miletjern ble det arrangert dugnad for å gjerne russekål og canadagullris. Både lokalmiljøet og kommunen stilte opp. Ved Solberg naturreservat deltok statens Naturoppsyn, elever fra Solberg skole og representanter fra kommunen på dugnad for å fjerne lupiner, sammen med representanter fra Buskerud Botaniske forening og Naturvernforbundet i Buskerud. Sprøytning og andre bekjempelsestiltak har blitt videreført på en lokalitet med Kjempebjørnekjeks, to med Parkslirekne og en med Kjempebjørnekjeks langs Hagatjernbekken. Foreningene har også gjennomført en karlegging og registrering av fremmede arter som er lagt inn i Artsdatabanken.

BYGGESAK

Det er utstedt byggetillatelse i følgende større prosjekter som er under oppføring/oppstart:

- Granittveien 7, 9, 11 og 13 (Granittlia), bestående av 27 leiligheter, rammetillatelse
- Solløsgata 15 (Solsiden), bestående av 3 leilighetsbygg med 60 leiligheter og tribuneanlegg, ramme og igangsettings-tillatelse
- Hvitveisbakken 2-24D, bestående av 8 kjedede eneboliger, ramme og igangsettingstillatelse

Det er utstedt brukstillatelse eller ferdigattest for:

- Stadionkvartalet, byggetrinn 5, bestående av 32 leiligheter, brukstillatelse
- Tverrveien 3 - 2 næringsbygg på 1.500 m² og 4.227 m², brukstillatelse.
- Drammensveien 15 (Munkhaughjørnet), brukstillatelse.
- Fire byggesaksvedtak ble oversendt Fylkesmannen for avgjørelse av klage. Ingen vedtak ble omgjort av Fylkesmannen.

Det ble fattet 552 byggesaksvedtak. I 16 av disse ble gebyret redusert som følge av for sen saksbehandling.

Samlet gebyrreduksjon utgjør 663.186 kroner.

Utbyggingsavtale for Åsen ble endelig vedtatt av kommunestyret, og er signert av alle parter.

Vertskommunesamarbeidet

Som følge av vertskommunesamarbeidet med Svelvik kommune er det registrert en del flere tilsyns- og ulovlighetsaker.

GEODATA

Kommunesammenslåingen har hatt stort fokus på Geodata-avdelingen. Adresseprosjektet ble sluttført før sommeren med omadressering av veinavn som var likelydende i kommunene. Kartdata og -systemer ble forberedt, slik at dette skulle være klart for saksbehandling og beredskap i ny kommune.

Saksavviklingen innen matrikelområdet har vært noe redusert på grunn av kommunereformen og sykefravær på avdelingen. De fleste av sakene har blitt behandlet innenfor tidsfristen. Det har vært normal tilfang av nye matrikelsaker.

EIENDOM

KOMMUNALT EID BYGNINGSMASSE	Ca 100.000 m ²
Innleide areal	Ca. 10.000 m ³
Eide boliger	135
Innleide boenheter	30
Lekeplasser	39
Parker og torg	5
Kommuneskog	Ca. 18.300 da
Skiløyper	Ca. 100 km

- Det ble foretatt oppgradering av brann- og rømningsveier for ca. 3.4 millioner kroner
- Bygningsdrift har fokusert på brannsikkerhet og på å korte ned på responstid ovenfor virksomhetene
- Det ble gjennomført 41 kontraktsinngåelser i kommunale boliger
- 19 flyktninger ble bosatt, hovedsakelig ved hjelp av innleie og fremleie av boliger.
- Det ble ervervet areal fra 11 naboeiendommer for å fullføre rekkefølgebestemmelser gitt i reguleringsplan om bygging av gang- sykkelvei i prosjekt «Veiavangen ungdomsskole og flerbrukshall».
- Fire festetomter bebygde med hytter ble solgt/innløst

- Fire eiendomsparceller ble solgt som tilleggsareal
- Gjennomført ett grunnverv i Vikseterveien
- Gjennomført ett salg av ubebygde tomt i Spikerveien
- To omsorgsboliger ble ervervet

Heldøgns omsorgsplasser Brekkejordet

Det er gjennomført et skisseprosjekt for et sykehjem med heldøgns omsorgsplasser på Brekkejordet i tråd med kommunestyrets vedtak. Det er gjennom dialog oppnådd enighet med Buskerud fylkeskommune om at reguleringsplanens rekkefølgekrav om opparbeidelse av rundkjøring på fylkesveien skal utføres av Statens Vegvesen. Prosjekteringen av rundkjøring planlegges av Statens Vegvesen. Kommunen bekoster prosjektering og bygging.

Veiavangen ungdomsskole

Reguleringsplanarbeidet for skoleeiendommen er fullført. Det er ervervet areal fra 11 naboeiendommer for å fullføre rekkefølgebestemmelser gitt i reguleringsplan om bygging av gang-sykkelvei. Forprosjekt for bygging av selve skolen er fullført i tråd med kommunestyrets vedtak.

Mikkelsveien 34 omsorgsboliger

Det er bygget åtte enheter i en ny bolig med bemanning for brukere med omfattende bistandsbehov i Mikkelsveien på Hovjordet, der «Låven» tidligere lå. Bygget ble tatt i bruk på høsten.

Aktiviteten

Det er bygget et dagsenter for PU i et nybygg i to etasjer med en grunnflate på 434 m² på tomta til den gamle tannklinikken på Killingrud. Det er opparbeidet en hage, utebod og gapahuk. Det er i dag av ca. 40 brukere og 10 ansatte på Aktiviteten.

Kommuneskogene

Det ble avvirket ca. 3.400 m³ tømmer. Dette ga en inntekt på i overkant av 1.5 millioner kroner. Tradisjonen tro ble det i september avholdt skogdag for alle skolenes 5. trinn. Elevene gikk en skogsti, der representanter fra Eiker Skogeierlag, Skogsekskapet i Buskerud, Kommuneskogene og Etat Oppvekst og kultur demonstrerte og fortalte om hogst, kjøring av tømmer, planting av skog og ungsogopleie. I tillegg ble det arrangert lek, quiz og konkurranse om en vandrepokal.

Park og grønt

På ca. halvparten av lekeplassene blir det ikke utført grønt vedlikehold og planting av blomster etter at man skulle spare inn. Etter mange klager fra innbyggere ble det gjort en tilleggsbevilgning i 2019 på 300.000 kroner for å klippe balløkker og lekeplasser som ikke var vedlikeholdt, dette ble satt bort til eksterne gartnere.

Skjøtselsoppgaver som klipping av gress, tømning av søppel, planting av blomster og noe beskjæring av trær i Mjøndalen sentrum er utført. Lekeplasskontroll er utført. Vassenga har fått ny kjølekompressor som gjør isleggingen lettere og var til glede for innbyggerne da islegging av balløkker ble redusert på grunn av mye snø.

KOMMUNALTEKNIKK

Flomsikring og overvannshåndtering

- Flomsikring utført iht. plan for sidevassdrag for å redusere skadeomfang ved ekstremvær.
- Flomsikring for Drammenselva er under planlegging og prosjektering i samarbeid med NVE
- Sikkerheten av 20 dammer, som NEK eier og drifter, ivaretas med årlig tilsyn sammen med innleid Vassdrags teknisk ansvarlig (VTA) fra Glitre Vannverket.
- Det er utført damtilsyn på alle dammer i løpet av året.

Tiltak som er gjennomført etter Frida og Petra har vist stor nytte, men kommunen har fortsatt store utfordringer med overvannshåndtering og flom. Det er bygget ny pumpestasjon for

ORDINÆR MASKINPARK OG MATTER	ANTALL (ENDRING)
Gulvask	131 (+22 stk og -14 av disse ble skiftet ut)
High speed	65 (5 stk ble litt skiftet ut)
Støvsuger/teppebanker	110 (+6 stk)
Rensemaskin	3 (+0)
Moppe-vaskemaskin	51 (+3 til nye bygg og to til utskifting)
Fastmonterte matter	1781,5 M2 (nye 245 installasjoner og utskifting)
ROBOTER / SENSOR	LOKASJON
Gulvaskrobot	Ekneshallen
Desinfeksjonsrobot	Bråta
2 nye Desinfeksjonsrobot	Flytt bare til bruk i alle bygg
2 nye Støvsugerrobot	Steinbergskole og Mjøndalen skole
Teppebanker med sensor (på prøve)	Eknes skole
Desinfeksjonspistol	Flytt bare til bruk i alle bygg

håndtering av Mjøndalsbekken, som vil bli satt i drift i 2020. I tillegg er det igangsatt tiltak for flomsikring av Mjøndalsbekken og Vassenga med Orkidehøgda ut mot Ryghgata.

Mjøndalen sentrum er utsatt for omfattende flomskader ved høy vannføring i Drammenselva og tilstøtende vassdrag. NVE gjennomfører derfor i samarbeid med Nedre Eiker kommune omfattende sikringsarbeider for å redusere faren for skadeflom. Som en del av arbeidet skal sidevassdraget «Evja» sikres fra å lede vann inn i sentrum. Flomsikringsanlegg med pumpestasjon skal lokaliseres på Wildenveys plass. Anlegget forskjønnes og bygges på en måte som gjør parken til en tiltrekkelig rekreasjonsplass med amfi/terrengtrapper og overvannsbasseng. Pumpestasjonen skal utsmykkes med kunst og prosjektet forøvrig vil medføre omfattende parkmessige arbeider.

Forprosjektering og planarbeid for videre flomsikring av Mjøndalen mot Drammenselva er utført i samarbeid med NVE. NVE gir økonomisk bistand til prosjektene.

Vei og trafikk

- Trafikksikkerhetsplan for perioden er etablert med fokus på trafikksikkerhet rundt skoler og sikt.
- RoSy (Road Asset Management System) er innført for tilstandsregistrering og kartlegging av vedlikeholdsbehov for kommunale veier
- Det er stadfestet 25 km lavstandardvei i kommunen, som er i etterslep noe som er 25 % av totalen
- Kommunen har ikke bygget eller overtatt nye veier eller gater som kommunalt ansvar i året som gikk
- Ca. 4.000 meter kommunal vei har fått nytt dekke hvorav gjenoppbygging etter VA-arbeid utgjør 980 m
- Gamle gatelys utskiftes til LED pga. kvikksølv, PCB og energisparing

Nedre Eiker har drøyt 100 km kommunale veier. Det er nær det dobbelte lengde private veier, hvorav mange driftes og har gatelys innenfor kommunens driftsbudsjett. Ved vedlikehold av gatelys skiftes det normalt til ny lavenergi belysning. I tillegg til reasfaltering er noen mindre veistrekninger bygget opp på ny og fått nytt dekke som følge av rehabilitering av VA ledninger eller i forbindelse med privat boligbygging.

Det er gjennomført brukkontroll på samtlige bruer. Ulverudbrua er rehabilitert og åpen for trafikk. Øvrige tiltak er igangsatt.

Mange henvendelser fra private om trafikkreguleringstiltak og parkeringsregulering er fulgt opp. Kommunalteknikk har en radar og tre fartsmålertavler med tilbakemelding på «smilefjes» til trafikantene. Alle henvendelser om fartsmåliger er vurdert og de fleste er gjennomført. Bruken av denne formen for «myk» kontroll får positiv respons og ser ut til å ha reell innflytelse på kjøreadferden for de som passerer målepunktet. Flere av sakene om trafikkregulering og trafikksikkerhetstiltak har resultert i positiv tilbakemelding fra publikum og økt oppmerksomhet på farlige punkter ved omtale i lokalpressen.

RENHOLD

Det er utført flere kontroller i alle bygg i renholds porteføljen. Resultatet av kontrollen er formidlet til brukerne av byggene som i samarbeid med renhold, har avklart utfordringer. Tabellen viser kontroll av renhold i formålsbygg. I tilfellene hvor resultatet ikke ble godkjent ved første kontroll, har renholderen en måned til å rette opp feil og mangler.

TEKNISK DRIFT

HMS

Det er utarbeidet HMS Handlingsplan og overordnede mål for HMS-arbeidet, som er synliggjort i HMS-håndboken. Alle ansatte er involvert. Det utarbeides månedlige HMS-rapporter som distribueres til alle ansatte og er fast tema på allmøtene.

MÅLSETTINGER	RESULTAT
0 skader	2 personskader
< 5 % sykefravær	5,95 % sykefravær
3 registrerte hendelser per ansatt per år (totalt ca. 90)	2,2 hendelser per ansatt per år (totalt 67)
1 vernerunde per lokasjon hver 2. måned	5 vernerunder lokasjoner
1 vernerunde 2. hver uke på anlegg	11 vernerunder anlegg

Sykefravær

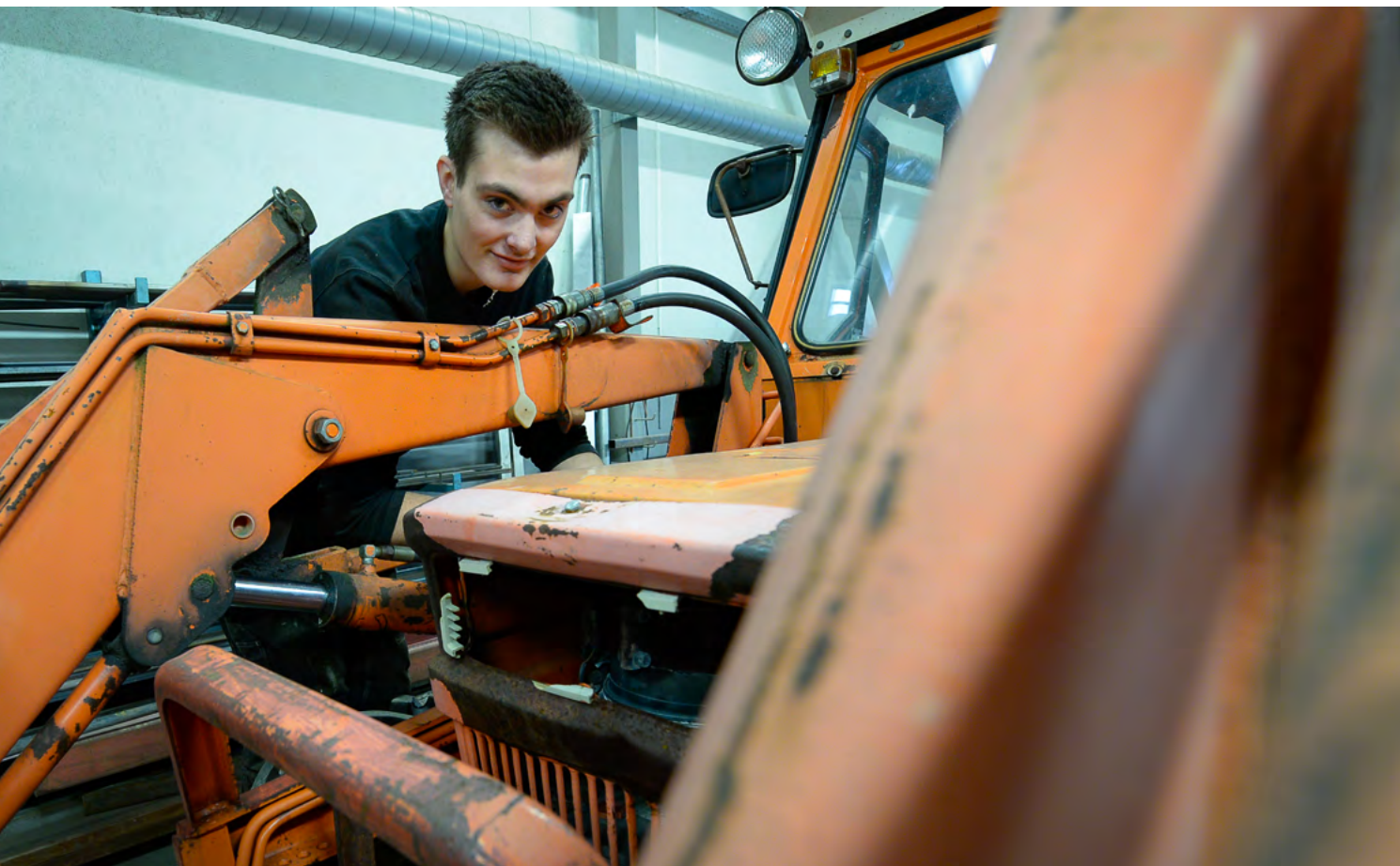
Målet var under 5 % og resultatet ble 5,95 %, et bra resultat i bransjen og særlig med alderssammensetningen tatt i betraktning.

Hendelsesrapportering

Målet var ca. 90, dvs. tre hendelser per ansatt, målet ble ikke nådd, men rapporteringen er stigende. Det har utviklet seg en forståelse av viktigheten av å rapportere hos de ansatte, både hendelser som har skjedd, men ikke minst å tenke forbedring som betyr å være i forkant av hendelser, tenke forebyggende. For å gjøre rapporteringssystemet mest mulig tilgjengelig for alle har alle installert mobil-app'en. Det er også i QM+ laget en rapportering for Uønskede hendelser på Drift Vassenga og en Vaktlogg for rapportering av hendelser som skjer på vaktene, Det ble rapportert inn 147 hendelser i vaktloggen, som har vært verdifullt for å dokumentere hendelsene og å kunne opprette tiltak om det har vært nødvendig.

Personskader

Det er registrert to personskader, herav en fraværsskade, men «ingen rød tråd» mellom disse skadene. Det er fortsatt fokus på forebygging og forbedringsområder for å unngå skader og bevisstgjøring av de ansatte. Bruk av riktig verneutstyr, bruke

SJA (Sikker Jobb Analyse) i forkant av arbeidsoperasjoner og følgeprosedyrer/rutiner, samt dokumentere opplæring. Orden og ryddighet er fast tema på alle vernerunder og fokus på dette kan være med å forebygge skader fordi det er lettere å f.eks. snuble hvis det er rotete og uoversiktlig. Det har vært avholdt en HMS-dag for alle ansatte i samarbeid med bedriftshelsetjenesten; Praktisk opplæring innen førstehjelp (HLR, fall, kutt/klem, arbeid i kum osv.) og en temadel med fokus på omstilling/endring, ergonomi og støy.

Vernerunder

Det er gjennomført vernerunder på fem lokasjoner:

- Verksted, Park – Søppelrunde, Renseanlegget, Park – Kjemikalier, Vassenga kunstis.
- Avvik og tiltak etter vernerunder registreres også i QM+, med totalt antall av 26.
- Det er gjennomført elleve vernerunder på anlegg; VA Eikebakken, OV Solløstgt., VA Rypejordet.

Kjemikalier

Alle kjemikalier er kartlagt og registrert i ECO Online og risikovurdering utføres fortløpende.

Kvalitetsstyring

Det er utarbeidet en del nye prosedyrer, instruksjoner og skjemaer i samarbeid med de driftsansvarlige, disse er lagt i QM+ og alle ansatte er gjort kjent med disse. I tillegg er det rehabilitert vann- og avløpskummer. Noe snøbrøyting og mye strøing/saltning er utført.

Vannforsyning

- Pågår legging av ny 250 mm på Daler, ca. 1 km, ferdig sommer 2020
- Påbegynt prosjekt med utskifting av 59 defekte hydranter
- Skiftet 40 m lang gammel 2`` galvanisert ledning i Bergveien
- Påbegynt utskifting og separering av felleskummer for vann/avløp i Tunvollveien, samt tre nye kummer pluss ca. 150 m utskifting av gammel 2`` galvanisert ledning

- Bistått anleggsavdelingen i deres prosjekter ved nedsetting av nye vannkummer og vannrelaterede oppgaver på deres anlegg Solbergelva øst – Vinnes – Gamle Riksvei – Hågenstad er pluggkjørt.
- Rengjøring høydebassengene Stenseth øvre og Åsen er rengjort.

Renseanlegg

Hovedfokus har vært å tilfredsstille myndighetenes krav til rensing av avløp, samt registrering av overløp. Tap fra avløpsnettet registreres årlig og er løpende. 48 avløpspumpestasjoner og åtte overvannspumpestasjoner med tilhørende ledningsnett driftes og vedlikeholdes årlig.

Mengde	2018	2019
Totalt tilført vann gjennom renseanlegget (mill.m ³)	2,5	3,2 ¹⁾
Rense effekt. krav/resultat i %	95/97,3	95/96
Utslipp til overløp fra renseanlegget (mill.m ³)	0,030	0,011
Forbruk fellingskjemikalier (m ³)	340	480
Produsert slam (tonn)	3010	3541
Nedbør målt på renseanlegget i mm.	598,5	599,0

¹⁾ Det er mulig feil i beregningen av tilført vannmengde. To tester viser avvik på +13 og +23%. Feilsøking pågår.

Park, grønt og vei

I tillegg til ordinære driftsoppgaver utføres gartneroppgaver på VA anlegg og vintervedlikehold av veier. Kontroll av lekeplaser bekjempelse av svartelistearter. Islegging og vedlikehold av Vassenga kunstis har prioritet for å opprettholde målet om innbyggers fysisk aktivitet og folkehelse i tillegg til gode forhold for idrettslagene.

RENOVASJON

Tjenesten utføres av Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS (RfD), som eies av kommunene Drammen, Hurum, Lier, Modum, Nedre Eiker, Røyken, Sande, Svelvik og Øvre Eiker. Selskapet fokuserer på bærekraft, reduksjon av klimagasser, brukervennlighet og kostnadseffektivitet, i tråd med eierstrategi og selskapsstrategi.

Innbyggerne i Nedre Eiker kommune er flinke til å kildesortere. Det planlegges bygging av ny gjenvinningsstasjon i Nedre Eiker. Årlig overvåking av Mile avfallsdeponi etterdrift er utført i henhold til plan.

BRANN- OG FEIETJENESTER

Tjenesten utføres av Drammensregionens brannvesen IKS (DRBV), som eies av kommunene Drammen, Lier, Nedre Eiker, Sande, Sigdal, Svelvik, Øvre Eiker og Krødsherad. Eierkommunene har til sammen ca. 161.000 innbyggere.

Farlig gods (CBRNE) hendelse: Den 19. mai ble det meldt om brann ved et industriområde i Mjøndalen. Det brant i et stoff som heter aluminiumsfosfid og som brukes til skadedyrbekjempelse. Ved brann så utvikles gassen Fosfin som er meget giftig. På grunn av litt uklare meldinger og kort kjørevei så ble det lite tid til å skaffe ytterligere informasjon, noe som medførte at mannskapene fra brannstasjonen i Mjøndalen ble eksponert for en del gass ved ankomst. Etter ankomst ble dette ganske raskt ivare tatt ved at mannskapene benyttet fullstendig beskyttelse, dvs. fullstendig brannmannsbekledning samt røykdykkerutstyr. Etter noe tid hvor det var fremskaffet ytterligere opplysninger om gassen, samt det faktum at mannskapene i startfasen ble eksponert for denne, ble det i samråd med helsetjenesten bestemt at DRBV sine folk samt en fra helsetjenesten skulle legges inn på sykehuset for observasjon i 48 timer. På dette tidspunkt var det ikke noen av mannskapene som hadde

symptomer på at de var eksponert for gassen. Det var heller ikke noen som i ettertid kunne påvise noen symptomer. Denne hendelsen er i ettertid grundig evaluert, både internt og eksternt med alle involverte nødetater.

Forebyggende avdeling har gjennomført tilsyn av fyringsanlegg i kommunene Sande, Svelvik, Øvre Eiker og Nedre Eiker med godt resultat.

I DRBVs område var det en nedgang på antall utrykninger. Også i Nedre Eiker var det en liten nedgang. Totalt var det 381 utrykninger i Nedre Eiker mot 392 i 2018.

Kategorien «Brann i bygning» viser en nedgang i Nedre Eiker. Det samme gjelder også for DRBVs område totalt. Det er ingen tydelig årsak til at antallet har gått ned. Forklaringen på nedgangen er derfor tilfeldige svingninger.

Brannstasjonen i Nedre Eiker hadde åpen dag for publikum den 21. september. Det var personell fra både beredskap, feier og tilsyn til stede på åpen stasjon.

ANTALL	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Omkommet i brann	1	3	1	0	0	0
Brann i bygning	13	15	10	20	29	14
Unødvendig alarm	173	178	187	158	167	210
Skogbrann/gress/kratt	9	3	2	3	7	2
Bilbrann	8	0	14	5	4	1
Pipebrann	2	5	7	3	6	6
Annen brann	11	9	3	5	13	7
Akutt forurensning	2	0	3	3	5	7
Brannhindrende tiltak	27	29	20	14	19	16
Trafikkulykke	19	17	15	19	28	13
Annen assistanse	124	98	69	67	59	38

Totalt var det 392 utrykninger i Nedre Eiker mot 330 i 2017.

STYRINGSINDIKATORER TEKNISKE TJENESTER	STATUS 2018	MÅL 2019	RESULTAT 2019
Byggesak			
Andel saker innenfor lovpålagte frister	94%	100 %	97,1 %
Kvalitet på saker. Antall saker omgjort av FMBU	0 %	< 0 %	0 %
Geodata			
Andel saker innenfor lovpålagte frister	89 %	100 %	86 %
Eiendom			
Fravær av ulykker som Eiendomsavdelingen kunne forhindre/gjort noe med	100 %	100 %	100 %
Fravær av ulykker som skyldes bygningsmessig standard	100 %	100 %	100 %
Vei			
Lavstandard vei % av tot. km	24 %	=< 29 %	25%
Brøytet hovedatkomst innen 8 t	Alle	Alle	Alle
Vann			
Vanntrykk >1,5 bar	Hele nettet	Hele nettet	Hele nettet
Vannforbruk = < 2004-nivå 2,7 mill m³/pr år	2,3 mill m³ pr år	=< 2,7 mill m³/pr år	2,3 mill m³ pr år
Renseanlegg			
Totalutslipp fosfor fra renseanlegg < 500 kg	191	< 500 kg	300
Rensegrad fosfor = > 95 %	98	→ 95%	97
Dammer			
Utført damtilsyn	20	20	20
Lukket tiltaksliste damtilsyn foregående år			Ja

■ Målet er ikke nådd ■ Målet er delvis nådd ■ Målet er nådd

TEKNISKE TJENESTER RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Etatsadministrasjon og energikostnader bygg				
Driftsutgifter:	19 099	20 143	-1 044	-5,2
Driftsinntekter:	-3 600	-3 600	0	0,0
Netto:	15 499	16 543	-1 044	-6,3
Samfunnsutvikling				
Driftsutgifter:	32 108	33 020	-912	-2,8
Driftsinntekter:	-20 932	-20 932	0	0,0
Netto:	11 176	12 088	-912	-7,6
Eiendomsavdelingen				
Driftsutgifter:	37 809	38 009	-200	-0,5
Driftsinntekter:	-24 520	-24 520	0	0,0
Netto:	13 289	13 489	-200	-1,5
Bygningsdrift og vedlikehold				
Driftsutgifter:	34 608	34 621	-13	0,0
Driftsinntekter:	-7 049	-6 849	-200	2,9
Netto:	27 558	27 772	-214	-0,8
Renhold				
Driftsutgifter:	23 508	23 786	-278	-1,2
Driftsinntekter:	-1 801	-1 801	0	0,0
Netto:	21 707	21 985	-278	-1,3
Kommunalteknikk				
Driftsutgifter:	21 783	19 345	2 438	12,6
Driftsinntekter:	-7 334	-7 333	-1	0,0
Netto:	14 450	12 012	2 438	20,3
Teknisk Drift				
Driftsutgifter:	30 516	30 516	0	0,0
Driftsinntekter:	-30 497	-30 497	0	0,0
Netto:	19	19	0	2,1
Brannvesen og 110-sentral (IKS)				
Driftsutgifter:	21 437	21 437	0	0,0
Driftsinntekter:	0	0	0	0
Netto:	21 437	21 437	0	0,0
Kommuneskogen				
Driftsutgifter:	2 922	2 924	-2	-0,1
Driftsinntekter:	-1 924	-1 924	0	0,0
Netto:	998	1 000	-2	-0,2
Sum rammeområde (utenom VA)				
Driftsutgifter:	223 790	223 801	-11	0,0
Driftsinntekter:	-97 657	-97 456	-201	0,2
Netto:	126 133	126 345	-212	-0,2

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Rammeområdet Tekniske tjenester fikk et mindreforbruk på 0,2 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett.

Lønnsutgiftene hadde et mindreforbruk på 1,7 millioner kroner, noe som i hovedsak skyldes vakanser og tilførte midler for å dekke utgifter til kommunereformarbeidet.

Driftsutgiftene hadde et merforbruk på 1,7 millioner kroner. Kommunalteknikk hadde merforbruk for vintervedlikehold av veier på 2,1 millioner kroner og merforbruk til flomsikring på 0,3 millioner kroner. Samfunnsutvikling hadde et mindreforbruk på 0,5 millioner kroner. Eiendomskontoret hadde lavere tap av fordringer på 0,2 millioner kroner.

Bygningsdrift og vedlikehold hadde merinntekt for forsikringer på 0,2 millioner kroner.

Selvkostregnskapet for bygge- og delesaksbehandling fikk et underskudd på ca. 59 000 kroner, og har ved utgangen av året et akkumulert underskudd på ca. 5,5 millioner kroner.

VANN OG AVLØP

Vann og avløp	
Vannforsyning	155,5 km vannledninger
Avløpsledninger	232 km spillvann/ overvannsledninger
Pumpestasjoner for vannforsyning	8 stk
Høydemagasin for vannforsyning	3 stk (+1 som ikke er i drift)
Pumpestasjoner for avløp	48 stk (+4 stk trykkavløp)
Pumpestasjoner for overvann	8 stk
Renseanlegg	25 000 PE + 335 privat/off. septikk

- Saneringsplan VA gjennomført for separering og fornyelse av ledningsnett
- Separering for å redusere mengden overvann og fremmedvann i avløpsystemet og for unngå fremmedvann i rense anlegget. Dette er nødvendig i forhold til forurensningskrav om fosfor og BOF/KOF (biologisk-/kjemisk oksygenforbruk)
- Fornyelse for å redusere lekkasjer på vann og avløpsledninger. Pumpestasjoner VA er fornyet og etablert iht. plan for utvidet kapasitet for spillvann (kloakk) og for separering av fremmedvann/overvann bort fra avløpsystemet
- Sanering og soneinndeling av vannledninger er gjennomført iht. plan for å imøtekomme krav om vannkvalitet og mengde samt systematisere lekkasjekontroll
- Egenrapport og kontroll av Mjøndalen renseanlegg er gjennomført iht. plan
- Avvik etter egenkontrollrapport er delvis lukket, det skal bl.a. gjennomføres karlegging og overvåkning av ledningsnett i Nye Drammen. I tillegg vurderes nye alternative renseløsninger, lokalt og regionalt.

Saneringsplan

Gamle vann- og avløpsledninger saneres med en målsetting om utbyttingstakt på 2 % iht. saneringsplanen.

Det er lagt nye vann- og avløpsledninger i Vikollveien, Løpene, Solstrefveien til Løvligata, Røyskattlia, Ødegårdssvingen, Eikebakken, Kroksalléen, Tinnsjøveien, Lisethveien til Gamle Riksvei, vestre del av Temtemoveien og Vikveien. Bygging av nytt vann- og avløpsnett til Brekke og Horgen er igangsatt og det tilrettelegges samtidig for nytt sykehjem.

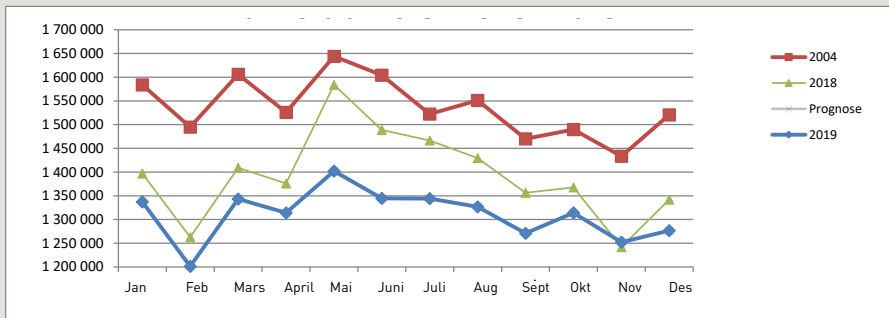
På Ytterkollen pågår bygging av nytt avløpsnett for beboere som ikke tidligere har vært koblet til kommunalt nett. Første del av prosjektet er ferdigstilt, og etappe 2 vil ferdigstilles i 2020.

Det pågår i tillegg bygging av nytt avløpsnett i Ulverudgata, hvorpå vannledningene blir sanert samtidig.

Nye pumpestasjoner

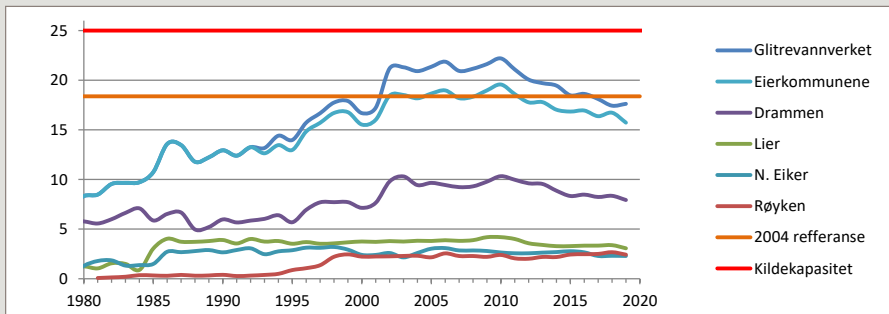
- Det er bygd en ny kloakkpumpestasjon på Ytterkollen for å få tilknyttet eiendommene til kommunalt nett, slik at kloakken går til kommunalt renseanlegg.
- Det er i tillegg bygget ny overvannpumpestasjon på Orkidehøgda for håndtering av Mjøndalsbekken.
- Råbygget til ny pumpestasjon på Munkhaughjørnet er på plass, anlegget vil ferdigstilles i 2020. Ny pumpeledning fra pumpestasjon til Mjøndalen renseanlegg er ferdigstilt.

VANNFORSYING

Vannforbruk 2019 – Eierkommuner

Figuren viser vannforbruket i Nedre Eiker i 2017, 2018 og 2019 samt referanseåret 2004.

Utvikling over tid

Figuren viser vannforbruket i Nedre Eiker per. person fra 2006-2019.

VANNKVALITETSDATA FOR 2019

Tidsrom 1. januar 2019 - 31. desember 2019

Parameter	Grense	Utførte	Avvik	Middel	Median	Maks	Min
01-Farge (mg/l Pt)	20	149	0	9,68	10	11	5
04-Turbiditet (FNU)	1	150	1	0,159	0,12	1,5	0,1
05-Clostridium perfringens (/100ml)	0	17	1	0,0588	0	1	0
06-E.coli Colilert (/100 ml)	0	25	0	0	0	0	0
07-Intestinale enterokokker (/100 ml)	0	131	1	0,00763	0	1	0
08-Kimtall 22°C (/ml)	100	148	2	9,24	2	300	0
09-Koliforme bakterier Colilert (/100 ml)	0	148	3	0,0336	0	3	0
17-1,2-Dikloreten (µg/l)		1	0	0,1	0,1	0,1	0,1
18-Aluminium (mg/l Al)	0.2	3	0	0,0717	0,074	0,075	0,066
19-Ammonium (mg/l N)	0.5	17	0	0,005	0,005	0,005	0,005
31-Jern (mg/l Fe)	0.2	23	0	0,0344	0,031	0,11	0,024
31-Jern Filtrert (mg/l)		3	0	23,3	24	24	22
35-Konduktivitet (mS/m)		20	0	4,18	4,215	4,48	3,83
39-Mangan (mg/l Mn)	0.05	23	1	0,0105	0,0035	0,14	0,002
39-Mangan Filtrert (mg/l)		2	0	6,3	6,3	6,5	6,1
44-pH, surhetsgrad ()	6.5 - 9.5	21	0	7,51	7,5	7,9	7,3
51-Tetrakloreten (PER) (µg/l)		1	0	0,1	0,1	0,1	0,1
53-Totalt organisk karbon (TOC) (mg/l C)	5	5	0	2,78	2,9	3	2,2
54-Sum THM (µg/l)		1	0	15	15	15	15
Alkalitet (mmol/l)		21	0	0,255	0,26	0,31	0,1
Benzen (µg/l)		1	0	0,1	0,1	0,1	0,1
Kalsium (mg/l)		20	0	3,45	3,4	3,9	2,9
Lukt/smak ()		16	0	0	0	0	0
Mangan (Mn), filtrert ICP-MS (µg/l)		1	0	6,8	6,8	6,8	6,8
Silisium (mg Si/l)		20	0	7,47	7,3	11	5,8
Smak ()		1	0	0	0	0	0
Sum TRI/PER ()		1	0	0	0	0	0
Tribrommetan (µg/l)		1	0	0,1	0,1	0,1	0,1
Triklloreten (µg/l)		1	0	0,1	0,1	0,1	0,1
Triklormetan (kloroform) (µg/l)		1	0	15	15	15	15
bromklormetan (µg/l)		2	0	0,29	0,29	0,48	0,1

Det er tatt oppfølgingsprøver umiddelbart etter påviste avvik som ikke har vist noe unormalt.

Vann og avløp

Utskiftning av gamle vannrør gir mindre lekkasje og færre vann-avstengninger for abonnentene. Separering av spillvann og overvann, som i gamle anlegg går i samme rør, gir bedre kapasitet på ledningsnettet, noe som reduserer faren for overløp og tilbakeslag i spillvannnettet. Det frigjør også kapasitet på rensanlegget og bidrar til bedre rensresultater på anlegget.

Nye ledningsnett

Vannledninger	2.737 meter
Overvannsledninger	2.169 meter
Spillvannsledninger	4.004 meter

Vannmålere

Det er et krav om at alle abonnenter som betaler vann- og avløpsgebyrer etter boligens areal skal installere vannmålere og pålegg utstedes. Bakgrunnen for pålegget er en intensjon om å redusere vannforbruket hos den enkelte beboer, og for å få bedre oversikt over lekkasjer på ledningsnettet. For kundene gir gebyr etter målt forbruk en mer rettferdig gebyrberegning enn gebyr etter areal. Pr. utgangen av 2019 har 99 % av alle abonnenter målt forbruk, dvs. ca. 100 vannmålere gjenstår å skifte ut. Det er inngått rammeavtale med leverandør av fjernavleste automatiske vannmålere. Fjernavlesning, sammen med installasjon av målere for soneinndeling vil gi kommunen verktøy som er nødvendig for å bekjempe vanntap i ledningsnettet. Soneinndeling av kommunens vannledninger i områder er påstartet. Det er nå etablert 13 soner og målsettingen er ca. 20 soner. Dagens vannmålere, ca. 9.000, vil skiftes ut i normal takt med nye fjern- avleste vannmålere.

VANN OG AVLØP RAMMEOMRÅDETS RESULTAT I HELE 1.000 KR	REGNSKAP	BUDSJETT (ENDRET)	AVVIK I KRONER	AVVIK I %
Utgifter	83 038	82 639	399	0,5
Inntekter	-79 960	-79 954	-5	0,0
Netto	3 079	2 684	394	14,7

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Regnskapet viser et merforbruk på ca. 0,4 millioner i forhold til vedtatt budsjett. Dette er merutgifter til vedlikehold av avløpsnettet og rensanlegget.

Vann og avløp er selvkostområder. Hvert år utarbeides en fullstendig etterkalkyle. Vann hadde et underskudd på ca. 4,8 millioner kroner. Av dette dekkes 4,5 millioner kroner opp med midler fra tidligere akkumulert overskudd avsatt på fond. Tømming av septiktanker og

slamavskillere fikk et underskudd på ca. 86 000 kroner. Av dette dekkes 7 000 kroner opp med midler fra tidligere akkumulert overskudd avsatt på fond.

Pr. 31.12.19 har vann et akkumulert underskudd på ca. 5,9 millioner kroner. Avløp har et underskudd på ca. 1,2 millioner kroner. Tømming av septiktanker og slamavskillere har et underskudd på ca. 80 000 kroner.

KOSTRA Tekniske tjenester	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 KOSTRA- gruppe 13	2019 Landet utenom Oslo
Eiendomsforvaltning¹⁾									
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter pr. innbygger	3,5	3,6	2,9	3,3	3,3	3,3	4,08	4,45	4,91
Utgifter til vedlikeholdsaktivitet i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	66	45	41	68	75	64	61	106	102
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning pr. kvadratmeter	79	159	146	168	231	278	458	582	600
Netto driftsutg. til kommunal forvaltning av eiendommer pr. innbygger.	79	159	146	168	231	278	274	324	314
Kommunale energikostnader pr. kvadratmeter	116	112	141	109	114	134	110	131	134
Boliger									
Kommunalt disponerte boliger pr. 1.000 innbygger	21	20	26	26	22	22	22	18	21
Veivedlikehold²⁾									
Netto driftsutgifter pr. innbygger	534	525	541	583	532	722	754	1 035	1 212
Gebyrer									
Årsgebyr for vannforsyning	2 968	2 968	3 083	3 164	3 164	3 297	3 297	2 608	3 739
Årsgebyr for avløpstjenesten	4 416	4 565	4 577	4 723	4 723	4 855	4 885	3 874	4 142
Årsgebyr for avfallstjenesten	2 355	2 355	2 449	2 547	2 669	2 722	2 722	2 637	2 851
Plansaksbehandling									
Antall område- og detaljeringsplaner vedtatt av kommunen siste år	5	8	2	3	4	5	4	29	94

1) **Eiendomsforvaltning:** *NEK sine utgifter til vedlikeholdsaktivitet er lavere enn sammenlignbare kommuner. NEK har mindre areal formålsbygg pr. innbygger enn gjennomsnittet for landet og kommunegruppe 13.

2) **Veivedlikehold:** NEK bruker vesentlig lavere driftsutgifter til vei pr. innbygger sammenlignet med landet og kommunegruppe 13. Økte utgifter i 2018 og 2019 skyldes vintervedlikehold.

NEDRE EIKER KIRKELIGE FELLESRÅD

Mjøndalen kirke og Nedre Eiker kirke

Nedre Eiker kirkelige fellesråd har opplevd 2019 som et godt arbeidsår med stor aktivitet. Samtidig har året vært preget av omstilling for ansatte og råd i og med at året har vært siste innspurt i forberedelsene mot kommunesammenslåing og virksomhetsoverdragelse.

Råd, ledere og ansatte har sammen bidratt til å sørge for god økonomisk kontroll og til å gjøre en best mulig jobb med de ressursene vi har til rådighet.

Både i rollen som gravferdsmyndighet og i rollen som kirke er målsettingen for organisasjon og ansatte, å møte menneskene vi er satt til å betjene på en god måte, slik at alle føler seg behandlet med respekt og verdighet.

Målsetting

Kirkens medlemmer utgjør nesten 70 % av kommunens innbyggere. I dette perspektivet har kirke og kommune sammenfallende mål for sin virksomhet:

Å bedre livskvaliteten for Nedre Eikers innbyggere

Den norske kirke i Nedre Eiker skal

- være en evangeliserende, tjenende og inkluderende folkekirke som skal ivareta alle generasjoner.
- forvalte de verdier som ligger i kirkebygningene.
- forvalte lovpålagte oppgaver til beste for hele kommunens befolkning.

Frivillige

Tallene viser antall frivillige	NE	Mj.
Planlegging og gjennomføring av gudstjenester	63	40
Barnarbeid/trosopplæringstiltak 0-12 år	20	8
Ungdomsarbeid/trosopplæringstiltak 13-25 år	52	5
Diakonalt arbeid	23	36
Komité- og utvalgsarbeid	27	28
Kultur- og konsertarrangementer	20	9
Annet arbeid, f.eks bladbærertjeneste	49	29

Kommunesammenslåing

De kirkelige fellesrådene i Svelvik, Nedre Eiker og Drammen har siden vedtak om kommunesammenslåing, gjennomført et svært omfattende arbeid for å forberede virksomhetsoverdragelse til nytt kirkelig fellesråd. For Nedre Eiker omfatter dette bl.a. arbeidsgiveransvar for 18 ansatte, forvaltningsansvar for to kirker, ett kapell, tre driftsbygninger og to gravplasser,

ansvar for økonomi samt gravferdsmyndighet for alle kommunens innbyggere, uavhengig av tros- eller livssyn.

Kirkelig fellesnemnd og en rekke nedsatte arbeidsgrupper har i 2019 gjort et betydelig arbeid for å legge til rette for en god prosess mot sammenslåing av de tre kirkelige fellesrådene.

Nytt fra kirkebyggene

Mjøndalen kirke har i flere år hatt behov for bygging av nytt klokketårn og ønske om et tydeligere inngangsparti.

Fellesrådet har i 2019 gjort vedtak om bygging av nytt klokke-tårn og nytt inngangsparti i Mjøndalen kirke og har fått biskopens foreløpige godkjenning av planene. Dette vil tydeliggjøre Mjøndalen kirke som kirkebygg og være et stort løft for Mjøndalen kirke og menighet. Planene videreføres i nytt fellesråds-område.

Orgelet i Nedre Eiker kirke har gjennomgått totalrehabilitering etter drøye 25 års drift, og er nå klart til mange nye år til glede for våre kantorer og alle som får lytte til musikk fra orgelet til gudstjenester, som trøst i sorg ved gravferdsseremonier, som jubelbrus ved vielser eller ved konsert- og kulturbegivenheter.

Gravplassene i Nedre Eiker kommune har ikke hatt tilbud om gravlegging på navnet minnelund. Kommunen ga i 2019 sin tilslutning til planene om opparbeidelse av navnet minnelund på Mjøndalen gravlund. Tunsberg bispedømmeråd har godkjent planene, og de første urnene vil sannsynligvis kunne settes ned i løpet av våren 2020.

GLIMT FRA MENIGHETENE

Ny prostitilhørighet

Som følge av kommunesammenslåingen vil soknene i Nedre Eiker kommune også få ny prostitilknytning. Overgangen fra Eiker prosti til Drammen prosti ble markert i gudstjeneste i Mjøndalen kirke 29. desember.

Gudstjenesteliv

Det arrangeres stadig nye former for temagudstjenester i våre kirker i et spenn fra Coldplay-messe til Folketone-messe der ulikt musikkpreg settes på gudstjenesten. Den årlige felles torgmessen i Mjøndalen er alltid et høydepunkt som samler mange mennesker midt i Mjøndalen sentrum. Svært mange frivillige gjør en stor innsats.

Barn og ungdom

Kirkene i kommunen gir et bredt og variert tilbud til barn og ungdom i kommunen i alle aldersgrupper fra 0 til 18 år. For de minste er det: Babysang, Mylder, Mikrogospel og 4-årssamling. For skolebarn har vi Helt førsteklasses (6-åringer), Tårnagenter (8-åringer), LysVåken (11-åringer) og SoulChildren. Ungdommene kan være med på konfirmanttid, NedreEiker-TenSing (NETS) og ledertreningsprogram. Flere hundre av bygdas barn og ungdom deltar på ulike tiltak i kirkene i løpet av året og opplever gode og positive møter med både voksne og andre barn og ungdommer.

Diakoni – viktig samarbeid mellom kommune og kirke

Ett av de viktige samarbeidstiltakene mellom kommune og kirke er et tett samarbeid med Læringscenteret om tilbud til flyktninger og asylsøkere, der religionsdialog er retningsgivende for virksomheten. Det drives en kvinnegruppe som har fokus på sosialt fellesskap og integrering. Våre diakoner driver også et utstrakt omsorgsarbeid og er i kontakt med mange som opplever sorg og livskriser. Fellesskapet for mennesker med utviklingshemming, "Tro og Lys", er et viktig samlingspunkt for mange flotte barn, ungdom og voksne med utviklingshemming og deres pårørende. Arrangementer for eldre både i Mjøndalen kirke og på Solberg kapell er positive samlingspunkt for mange som ellers er mye alene. Disse tiltakene i regi av kirken er gode eksempler på fruktbart og viktig samarbeid mellom kirke og kommune og har stor betydning for dem som benytter seg av tilbudene. Sosial kompetanse øker og isolasjon og ensomhet minker for mennesker som er nye i norsk kultur og hverdag, og mennesker i sorg og krise gis livsnødvendig hjelp. Dette gir i sum en samfunnsmessig gevinst og fremstår som verdiskaping i lokalmiljøet.

Kultur

Kirke og kultur går hånd i hånd. Kirkene fremstår som betydelige kulturarenaer i kommunen, spesielt i formidling av ulike musikkuttrykk. Det arrangeres både orgel-, kor- og jazzkonserter med både lokale og nasjonale artister og kunstnere. Årlige kultursamlinger på FN-dagen i Mjøndalen kirke som

samler barn og ungdom fra hele bygda er positive tilskudd til det lokale kulturlivet. Kulturutvalgene i begge menighetene samarbeider om å utgi en felles kulturkalender, slik at kirken fremstår som en enhet selv om konserter og kulturarrangementer foregår vekselvis i de to kirkene. Dette oppleves som en positiv nyvinning.

Kirkelig fellesråd

Rådet har gjennom året hatt sju ordinære møter. I tillegg har fellesrådets leder og nestleder hatt administrative møter med kirkeverge. Fellesrådet har bl.a. arbeidet med sammenslåingsprosessen for de kirkelige fellesrådene i Svelvik, Nedre Eiker og Drammen. Hovedfokus har vært økonomisk kontroll samt gjennomføring av investerings- og vedlikeholdsprosjekter.

Personalressurser

Fellesrådet disponerer 14,77 årsverk fordelt på 18 ansatte: sju i Nedre Eiker menighet og fem i Mjøndalen menighet, fire i gravplassarbeidet og to i fellesrådets administrasjon. Statsfinansiert trosopplæring dekker 2,15 årsverk fordelt på tre ansatte: 1,15 årsverk i Nedre Eiker menighet og 1 årsverk i Mjøndalen menighet. Prestene er ansatt og finansiert gjennom Tunsberg bispedømmeråd: fire prester, alle i 100 % stillinger. Personalressursene i gravplassarbeidet er bekymringsfullt lavt, 2,95 årsverk fordelt på fire ansatte. Mange av oppgavene krever to ansatte til stede for å ivareta de ansattes sikkerhet. Det blir svært sårbart ved fravær, og det kan oppleves å ha for få ansatte til å få gjennomført ansvarsoppgavene.

KIRKELIG HANDLING	NEDRE EIKER KIRKE					MJØNDALEN KIRKE				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Gudstjenester	76	70	62	66	65	53	52	53	52	60
Totalt antall deltakere	8477	8129	6974	6393	6063	5038	4953	4501	3788	4797
Nattverdgjester	1687	2228	2059	2032	2011	1923	1516	1713	1651	1739
Vielser	15	20	23	22	19	10	9	8	7	6
Døpte	91	91	87	62	65	37	56	45	20	32
Konfirmanter	97	75	86	85	96	65	79	71	65	67
Diakonale tilbud	12	13	9	8	11	9	11	10	10	10
Barnekor	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1
Voksenkor	2	2	2	2	1			1		1
Gravferder	74	87	91	104	80	69	62	73	81	60
Konsserter	13	10	8	11	15	14	15	11	12	17
Totalt antall deltakere	1793	1295	1693	1398	1278	1034	1112	1093	965	1184
Besøk skoleklasser	18	17	18	17	24		6	5	6	7

REGNSKAP 1000 KR	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tilskudd NEK (inkl. tjenesteytingsavtale)	-9 340	-9 865	-10 220	-10 520	-10 920	-11 220
Statlige tilskudd	-1 223	-1 286	-1 233	-1 262	-1 986	-2 117
Refusjoner	-1 902	-2 267	-1 808	-1 885	-1 166	-1 864
Andre inntekter	-3 027	-1 322	-2 044	-2 191	-4 563	-3 796
Sum driftsinntekter	-15 492	-14 740	-15 305	-15 858	-18 635	-18 997
Administrasjon/fellesråd	2 334	1 549	1 725	1 757	1 906	2 040
Krematorietjenester	487	486	480	703	721	631
Drift Nedre Eiker kirke	4 367	4 774	5 380	5 317	5 103	5 968
Drift Mjøndalen kirke	3 411	3 900	3 965	3 974	4 174	5 512
Drift gravplasser	2 384	2 122	2 177	2 468	3 188	3 216
Trosopplæring	1 518	1 271	1 390	1 451	1 330	1 366
Andre utgifter	128	141	163	38	2 208	223
Sum driftsutgifter	14 628	14 243	15 280	15 708	18 630	18 956
Resultat	-864	-497	-25	-150	-5	-41

- = merinntekt/mindreutgift + = mindreinntekt/merutgift

Ressursbruk

Driftsrammen fra kommunen utgjør 59 % av de samlede inntektene (67% 2016, 69% 2017 og 58 % i 2018).

Årets regnskap ble avsluttet med et overskudd på 41.435 kroner.

Festeavgiftsinntektene faktureres for perioder på 5 år, og kan variere svært fra år til år.

KOSTRA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019	2019
Nedre Eiker kirkelige fellesråd									KOSTRA- gruppe 13	Landet utenom Oslo
Netto driftsutgifter til kirken pr. innbygger i kroner	334	349	374	395	406	414	429	502	606	713
Brutto investeringsutgifter til kirken pr. innbygger i kroner	133	88	83	41	40	40	40	40	206	236

Investeringer

Fellesrådet fikk 1 millioner kroner til nye investeringer i 2019. Midlene var øremerket forprosjekt og innledende arbeider og undersøkelser for bygging av nytt klokketårn og inngangsparti Mjøndalen kirke. Arbeidet er gjennomført med arkitekttegninger, grunnundersøkelser, søknadsprosesser til Tunsberg biskop, endringer i hht. biskopens anbefalinger og gjennomført forhåndskonferanse med Nedre Eiker kommune. Det videre arbeidet med investeringsprosjektet ivaretas i ny organisasjon i 2020.

KOSTRA-tall

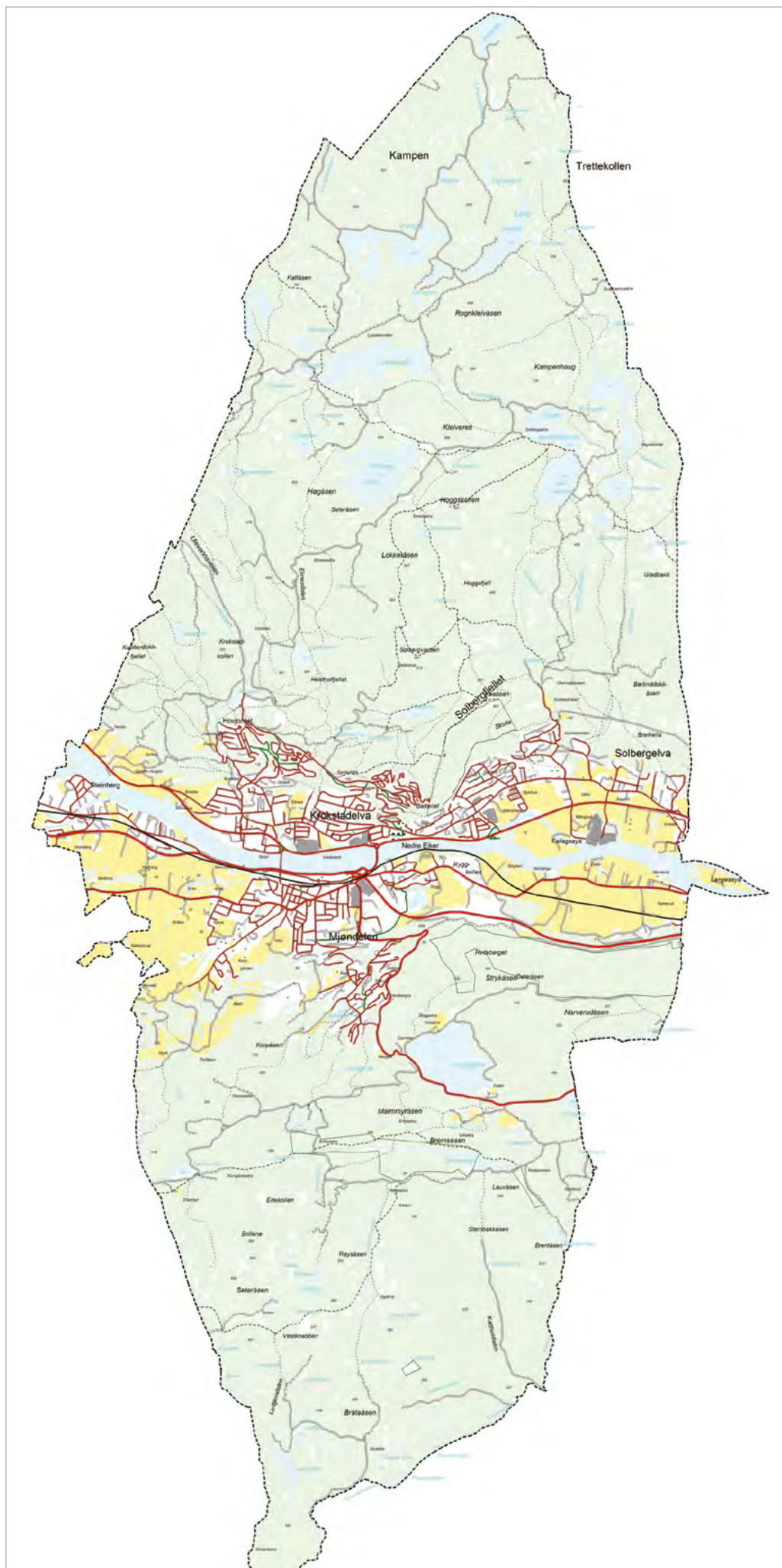
Tallene er fra 2019 og viser klart at Nedre Eiker kommune bruker langt mindre penger pr. innbygger både når det gjelder drift og investering, enn de kommunene vi sammenligner oss med. Dette har bl.a. sammenheng med at det kun er to kirkebygg i kommunen.

ÅRSMELDINGER FOR NEDRE EIKER KOMMUNE 2010-2019

Siden 2010 har økonomisjef Liv Bermingrud Østberg og kulturkonsulent/grafisk designer Gunnlaug Moen Hembery samarbeidet om utforming og sammensetting av innhold til kommunens årsmelding.

Etterhvert ble det satt et tema for årets årsmelding og man hyret inn lokale profesjonelle fotografer som brukte året til å ta bilder av kommunens natur, ansatte og innbyggere.

Fotografene har vært Torbjørn Tandberg, Anette Blom og Dagfinn Kolberg. Årets årsmelding viser bilder disse har tatt fra hele tiåret.

Nedre Eiker kommune

Nærhet til alt og muligheter for alle

Besøksadresse frem til 31.12.2019:

Gamle Rådhusgata 2
3050 Mjøndalen

Postsadresse frem til 31.12.2019:

Postboks 399
3051 Mjøndalen

drammen.kommune.no